

NT B3

Magazine

// OPGEVEN
ZIT ER NIET IN
DUS JE GAAT
DOOR, JE BLIJFT
PROBEREN

Nele Vijgen

// MOEDERS ZOULDEN
HUN DOCHTERS NIET
MOGEN AANLEREN DAT
HET FOUT IS OM OP TE
KOMEN VOOR ZICHZELF

Anouk Waumans

Universiteit
Antwerpen

Inhoud

ACHTERGRONDVERHAAL

Arseny Pogorilyak	5	Emma ten Doesschate & Froukje Willems	14	Kaat Weyts	63
Ivanka Miseur	75	Emmeline Henderickx	19	Kyrina Decloedt	68
Laura Verschueren	79	Fee Van Eynde	25	Laura Adriaenssens	73
Marie Dom	21	Gijs Suy		Lukas Vercauteren	76
Nora Verdurmen	44	& Vincent Grieten	31	Luna Rodriguez	78
		Linden Pu	37	Nick L'heureux	81

COLUMN

Alexanne Vervoort	6	Mick Van Hemel & Willem Lemmens	49	Rebecca Sadoughi	83
Annelore Peeters	11	Mirte Staes		Seppe De Wilde	48
Anouk Waumans	16	& Steffi Van Bokhoven	55	Steffi van Bokhoven	54

Bas Bossaerts	22	Rebecca Sadoughi & Hanne Kips	60		
Bo Keulen	27	Sien Eelen & Yoni Matheesen	65		
Eva Nijborg	30	Tijmen den Ouden & Marie Dom	70		
Froukje Willems	33				
Mayte Martin Diaz	35				
Nele Vijgen	39				

Rick Claeys	45				
Sien Buelens	51				
Silke Crols	57				
Sophie Heijnen	62				
Vincent Grieten	67				
Wolf Lescroart	72				

INTERVIEW

Arseny Pogorilyak & Kayah Kowalska	3				
Bo Keulen & Lante Van Hees	9				

NECROLOGIE

Amy De Wolf	7				
Andreas De Kerpel	12				
Britt Loyens	18				
Eline De Wachter	23				
Ellen Devisscher	28				
Eva Dabbenigno	34				
Hannelore Vanhemelen	40				
Janne van de Walle	46				
Joke van Hees	52				
Jules Jordens	58				

RECENSIE

Amra Nurkovic	8				
Amra Nurkovic	29				
Ann Bellens	13				
Ans Goossens	17				
Brik Willam	24				
Dennis Roef	36				
Eline Engelen	41				
Elisa Desmet	47				
Emma Caeyers	53				
Lena Grondelaers	59				
MarieLeen Depagie	64				
Patrycja Bujnowska	69				
Rientje Schouten	74				
Sien Eelen	77				
Yomi Van Malderen	80				
Yoni Matheesen	82				

INTERVIEW

ARSENY POGORILYAK
& KAYAH KOWALSKA

Met gehoorzaamheid ga je de 21ste eeuw niet redden

De jongeren zullen de puinhoop die mijn generatie heeft veroorzaakt moeten opruimen en dat weten ze maar al te goed,' zegt Jeroen Olyslaegers. We spraken de auteur over politiek, de samenleving na de pandemie en de rol van de schrijver in een wereld die op een kantelpunt staat.

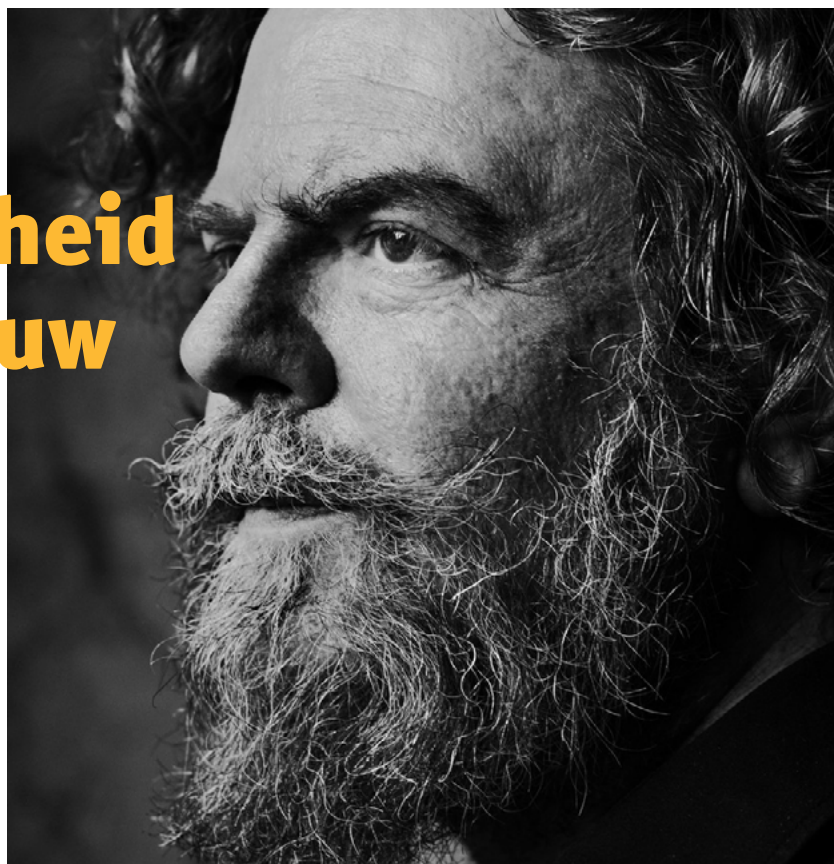

FOTO | Stefan Vanfleteren

'Het is niet eenvoudig om als schrijver te overleven. Wat ik wel vind, is dat veel van mijn schrijfbroeders en -zusters nog te veel thuisblijven, al is het niet iedereen gegeven om echt de boer op te gaan. Bart Van Loo was een pionier op dat vlak, hij heeft zijn publiek volledig zelf verworven.' Meer dan eens uit Jeroen Olyslaegers zijn bewondering voor de maker van De Bourgondiërs, de ondertussen meer dan 1,7 miljoen keer

**// OP FACEBOOK
BESCHOUW IK MEZELF ALS
PUBLIEK INTELLECTUEEL.
NIET IN DE KRANTEN EN
ZEKER NIET OP TV.**

gedownloade podcast over de geschiedenis van de Lage Landen. Na het verschijnen van zijn laatste roman lanceerde Olyslaegers zelf De wereld van Wildevrouw, waarin hij samen met acteur Stefaan Degand die de stem van hoofdpersonage Beer vertolkt, zijn publiek meeneemt naar het 16de-eeuwse Antwerpen. 'Een podcast geeft mij de mogelijkheid om te vertellen

over de historische context. Er zijn weinig non-fictieboeken over de 16de eeuw en de mensen zijn dol op geschiedenis. Voor mij als verteller is dat een gouden kans.'

Die openheid voor vernieuwing typeert Olyslaegers. Of het nu gaat over nieuwe vormen van literatuurproductie, Facebook of de politieke cultuur van de toekomst, begeistert pleit hij voor een optimistische visie en progressieve veranderingen ten koste van de status quo. 'Er waren mensen in de 15de eeuw die zich verzetten tegen de boekdrukkunst omdat ze vonden dat er een monopolie moest blijven op kennis, maar je houdt die dingen niet tegen, technologie blaast dat allemaal op. Ik omschreef mezelf ooit als een bewustzijnsrevolutienair. Daar gaat het voor mij eigenlijk over: een bewustzijn dat past in de 21ste eeuw.'

U bent zeer actief op Facebook en laat zich positief uit over de mogelijkheden ervan. Worden sociale media het belangrijkste forum voor publieke intellectuelen?

JEROEN OLYSLAEGERS: Op Facebook beschouw ik mezelf als publiek intellectueel. Niet in de kranten en zeker niet op tv. Ik weiger op televisie te komen tenzij ik iets

wil verkopen. Ik krijg aanbiedingen om deel te nemen aan debatten, maar ik verafschuw dat. Er wordt van mij verwacht – zeker met mijn reputatie – dat ik mensen aanval, tv is ongenadig. Ik veracht ook Twitter, Twitter is een bordeel met coke op tafel. Ik wil er niks mee te maken hebben.

Op Facebook kan ik mijn mening delen en ook deelnemen aan gesprekken. Ik maak er deel uit van het collectieve, het collectieve leert mij veel meer dan verschillende afleveringen van Terzake samen. Op Facebook leer ik de nuance. Ik moet daar ook letten op mijn houding. Ik heb me al vaak publiekelijk verontschuldigd omdat ik uit de bocht ging.

Kan het boek nog impact hebben in een door sociale media gedomineerde wereld?

Het boek zal zeker overleven omdat het een specifieke sensatie teweegbrengt. De woorden op papier kruipen in je hoofd en je creëert zo beelden. We hebben gezien wat er door de lockdown is gebeurd: de boekenverkoop is enorm gestegen. Er is nog steeds een enorme honger naar literatuur.

Schrijven is een maatschappelijk engagement, al zijn er veel clichés over geëngageerde schrijvers en de impact op de samenleving. De enige politicus die ooit tegen mij gezegd heeft dat ik impact heb op de samenleving is Bart De Wever. Wat nogal ironisch is aangezien wij elkaar ideologisch tegenspreken. Van mijn linkse vrienden krijg ik dat niet te horen.

U schreef ook mee aan Wij zijn het klimaat van Anuna De Wever en Kyra Gantois.

Inderdaad, mijn uitgeverij, De Bezige Bij, heeft mij gevraagd om met hen te praten. Ik had die dames nog nooit eerder ontmoet en had slechts een paar keer over hen in de krant gelezen. Maar vanaf het moment dat ik hen ontmoette, leerde ik ongelofelijk bij. Als activist leek het mij altijd het belang-

Zal, achteraf gezien, de coronacrisis in deze context een keerpunt blijken?

Het systeem gaat crashen. Alle tekenen zijn er dat dit de genadeslag is. Ik heb jaren een column geschreven voor De Morgen die steeds begon met de woorden: 'Alles zal worden onthuld, o lezer. Het is slechts een kwestie van tijd.' Ik voelde toen al dat er iets ging gebeuren na de crisis van 2008.

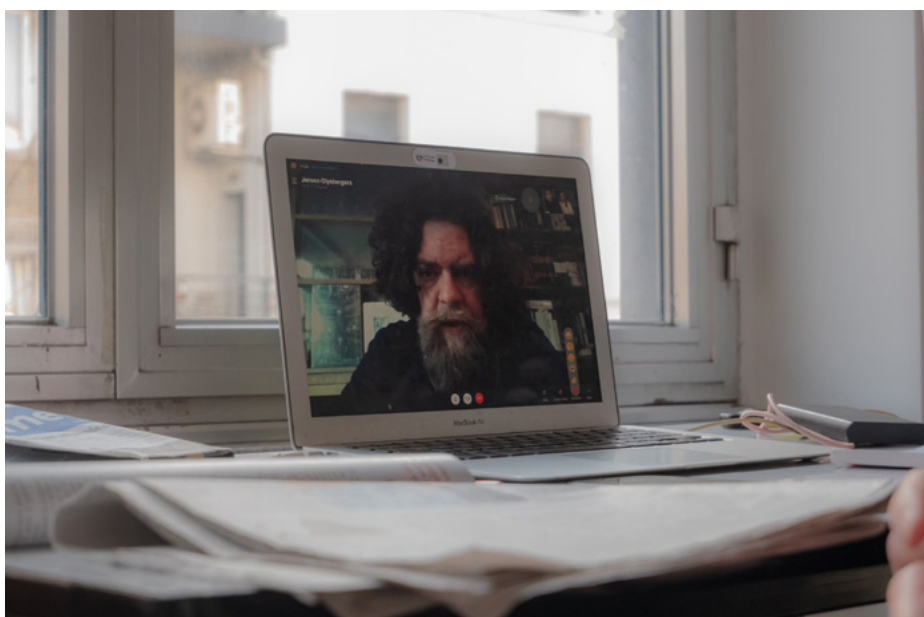

FOTO | ELINE LIEVENS

Mij gaat het ook niet om links of rechts. Het gaat erom dat we ons bewustzijn aanpassen aan de omstandigheden. Dat werkt op een zeer subtiele manier. Kijk bijvoorbeeld naar een beweging als Occupy Wall Street, die was nog maar een jaar bezig en ik kreeg al telefoon van Studio Brussel of ik wou komen uitleggen waarom ze mislukt was. De meesten denken: waar zijn de partijen?, maar dat werkt zo niet. Het werkt zoals schimmel en sporenplanten. Het is een mycelisch bewustzijn. Activisten zijn soms onzichtbaar, maar ze werken constant. Soms ontstaan er plots protesten en als snel verdwijnen die weer. Zijn die mensen dood? Nee. Zijn die afgehaakt? Een deel, maar de anderen gaan verder in een andere context.

We delen allemaal hetzelfde bewustzijn. Mijn rol en impact als schrijver is daartegenover irrelevant. Er is een hele nieuwe stroom van activisten die zich met elkaar verbinden en ik behoor tot die stroom. De manier waarop de klimaatjongeren bijvoorbeeld actie hebben gevoerd, is absoluut schatplichtig aan Occupy Wall Street.

rijkste om geduldig te zijn, maar die vrouwen zijn helemaal niet geduldig. Die kijken neer op geduld, dat vond ik ongelofelijk.

Ik denk dat deze generatie jongeren in opstand gaat komen. Ik ga er zelfs van uit. Als ik zie wat er met hen aan het gebeuren is, dan zie ik dat ze daar rijp voor zijn. Misschien niet nu, maar op een bepaald ogenblik zullen ze zich laten gelden. Ik wil daar, vanop een afstand, deel van uitmaken.

Is uw geloof dat jongeren weldra progressieve veranderingen in gang zullen zetten niet in strijd met de enorme populariteit die reactionaire organisaties als Schild & Vrienden en Vlaams Belang genieten bij de jeugd?

Dat is zeker een achterhoedegevecht. Ik geloof stevig in de kracht van emancipatie. Je krijgt vrouwen niet terug aan de haard. Ik verheerlijk jongeren niet, maar ik zie tendensen en de tijd van de macho's en racisten is voorbij. Het conservatisme en het hele patriarchale denken is on its way out.

IK DENK DAT DEZE GENERATIE JONGEREN IN OPSTAND GAAT KOMEN. IK GA ER ZELFS VAN UIT.

Aan de gevolgen daarvan zijn we ternauwernood ontsnapt. Ditmaal is het anders, de wereld voor corona is dood, gedaan, we keren er niet naar terug. Adapt or die.

Hoe moet het volgens u verder?

De jongeren zullen de puinhoop die mijn generatie heeft veroorzaakt moeten opruimen en dat weten ze maar al te goed. Met gehoorzaamheid ga je de 21ste eeuw niet redden. It's not gonna work.

Ik verwacht ook niet veel meer van partijpolitiek. We zullen ons moeten emanciperen van de overheid. Kijk maar nu: er zijn 15 miljoen mogelijks giftige mondklappers verspreid, nu pas krijgen we te horen dat we ze niet mogen gebruiken. Ik denk dat de overheid volledig moet worden herdacht. We moeten allemaal wat meer bewuster en doordacht worden en dan komt het wel allemaal goed. Hopelijk.

Duitse doodgraver blijkt grafrover, maar uniek is dat niet

Vorige week bekende een grafdelver uit het Duitse Würzburg dat hij gouden tanden uittrok bij mensen die hij moest herbegraven. Het nieuws veroorzaakte ophef in de stad, maar uit officiële gegevens blijkt dat zo iets wel vaker voorkomt. Hoewel de praktijk minder frequent is geworden de laatste decennia, zijn er in Duitsland sinds 2000 toch zo'n honderdtwintig gevallen van grafroof vastgesteld.

De politie en het gerecht geven momenteel nog geen uitgebreide informatie vrij over Friedrich K. (51) omdat het onderzoek nog niet is afgerond. Wel hebben meerdere kennissen van de beklagde gereageerd op het nieuws. Verschillende inwoners van Würzburg beschrijven K. als een solitaire, excentrieke man, volgens sommige informele bronnen zou hij ook psychische problemen hebben. Ook zou K. na zijn scheiding enkele jaren geleden zware schulden hebben opgebouwd.

// NET OMDAT ORGANISATIES DIE ZICH MET GRAFROOF BEZIGHouden DIKWILS ZEER PROFESSIONEEL OPEREREN, KOMEN DE MEESTE GEVALLEN NOOIT AAN HET LICHT.

ATYPISCH DADERPROFIEL

Dat profiel is, in tegenstelling tot wat veel mensen verwachten, eerder atypisch voor een grafdief. Dat zegt het hoofd van de Beierse politie, Ana Blau. Volgens haar zijn de dieven meestal jongere mannen die deel uitmaken van grote criminele organisaties, waarvan sommige zelfs gespecialiseerd zijn in zulke activiteiten. 'Het klinkt misschien vreemd,' zo stelt ze, 'maar grafroof is vaak zeer lucratief. Heel wat graven bevatten waardevolle voorwerpen zoals horloges, sieraden en natuurlijk, zoals in dit specifieke geval, gouden tanden. Net omdat organisaties die zich met grafroof bezighouden dikwijls zeer professioneel opereren, komen veel gevallen nooit aan het licht. De meeste gevallen van grafroof gebeuren ook anders: dikwijls geven infiltranten op voorhand door welke graven een interessant doelwit vormen en welke kostbaarheden ze bevatten.'

BEIEREN GESCHOKT

Vele bewoners van het nog steeds vrij traditionele Beieren reageren erg geschokt op de feiten. De conservatieve, christendemocratische partij CSU is er nog steeds met een straatlengte voorsprong de grootste en in het leven van de mensen neemt religie nog altijd een belangrijke plaats in. Slechts enkele dagen na de bekendmaking van het nieuws ontstond er een katholiek geïnspireerde burgerbeweging onder leiding van een priester die nu pleit voor betere bewaking op kerkhoven en binnen de politiek weerklanken stemmen om grafroof strenger te bestraffen.

NIET ALLEEN IN DUITSLAND

Ook in België komt grafroof voor, al lijkt het hier op het eerste gezicht een zeldzamer fenomeen. Volgens de cijfers van de Federale Politie zijn er in ons land de voorbije tien jaar een twintigtal gevallen geregistreerd. Opvallend: in slechts één geval is de dader geïdentificeerd. Het is dus niet onmogelijk dat de vastgestelde gevallen slechts het topje van de ijsberg zijn en dat ook in ons land graven en lijken een interessant verdienmodel vormen voor criminele bendes.

// IK ZIE DE GRATIS PROEVERTJES PRONKEN TUSSEN DE MASSA, OOK IK KAN MEZELF NIET IN DE HAND HOUDEN.

Proevertjes

Als kind vond ik het zaterdagvoormiddagtripje naar de supermarkt het hoogtepunt van de week. De winkelkar was een racewagen en de gratis proevertjes waren pitstops, enkel de racehelm ontbrak. De kippenspiesjes, bladerdeeghapjes en paprikachips waren een walhalla. Maar al snel sleurde het afroepsysteem van de kassierster mij uit dat paradijs: “Alexanne Vervoort wordt verzocht naar de kassa te komen, een bezorgde mama wacht haar op.”

Als twintiger doe ik zo’n supermarkttuitje nog steeds graag, al moet je racewagen eerst ontsmet worden met liters Dettol en wordt de ontbrekende racehelm ingevuld door een modieus mondmasker. De gratis proevertjes zijn nergens meer te bespeuren, jammer genoeg. Na de ellenlange ontsmettingsprocedure stap ik de supermarkt binnen en parkeer ik mijn winkelwagen naast de alcoholrayon. Kijkend naar de zeemzoete Martini Bellini verzink ik diep in mijn gedachten. Plots klinkt Don’t stop me now van Queen loeihard door de boxen. Ik zie winkelbediendes hun mondmaskers in de lucht gooien, alle klanten volgen blindelings het tafereel. Ik zie dansmoves zonder enige schaamte en gezichten zonder zorgen. Ik zie de supermarktmanager intiem kussen met de magazijnmedewerker aan de groenteafdeling, alsof afstand houden uit den boze is. Ik zie de gratis proevertjes pronken tussen de massa, ook ik kan mezelf niet in de hand houden. Ik zie een kassierster die een zangsolo geeft en vervolgens stagedivet, de klanten vangen haar op. Ik zie spotlights die verblinden. Ik zie flessen alcohol ontkurkt worden en zwetende lichamen tegen elkaar aanschuren.

“Excuseer mevrouw, zou ik de Martini even mogen aanvullen?”, een jobstudent-rekkenvuller maakt een einde aan mijn verlangende droom. Verdwaasd zet ik mijn boodschappentocht verder. Slechts één gedachte blijft door mijn hoofd spoken: Marc Van Ranst zou niet trots zijn op mijn coronafantasie, al ben ik er zeker van dat ook hij de gratis proevertjes mist.

Herbert Flack: Het verhaal van Van In is uit

Belgische acteur Herbert Flack (71) is gisteravond in het Universitair Ziekenhuis Antwerpen gestorven. Hij overleed aan een hartaanval. Nog maar enkele maanden geleden is zijn vrouw gestorven. "Hij is terug bij zijn grote liefde", zeggen zijn vrienden en familieleden.

Vorige week woensdag vond de buurvrouw van Herbert hem bewusteloos in zijn huis terug. Ze belde meteen de hulpdiensten. In het Universitair Ziekenhuis Antwerpen hebben ze al het nodige gedaan om hem te helpen, maar gisteren werd het duidelijk dat hij niet meer ging ontwaken uit zijn coma. De oorzaak van de hartaanval is waarschijnlijk zijn plotse slechte levensstijl. Zijn familie reageert erg aangedaan: "Hij had het heel moeilijk, zijn vrouw stierf nog maar net, en door corona kon de acteur zijn passie niet meer uitvoeren." Hoe lang hij bewusteloos heeft gelegen in zijn huis, is nog niet duidelijk.

VERLEIDER

Herbert werd geboren op 9 juni 1949 in Reet en kwam uit een gezin van vijf. Zijn vader was een Engelsman en zijn ouders hebben elkaar leren kennen tijdens de oorlog. In 2016 benoemde de burgemeester hem tot ereburger van Boom, het dorp waar hij opgroeide. Hij studeerde met grote onderscheiding af aan de afdeling toneel van het Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium Antwerpen. Daar ontmoette hij ook zijn eerste vrouw. Hoewel Herbert in een interview toegaf dat hij vroeger heel onzeker was, stond hij bekend als een verleider. Dat kwam vooral door de rollen die hij speelde en door zijn toneelstuk: **VROUWEN!!!** De reis van een verleider.

BRUGSE 'BEER'

Herbert speelde in Thuis van 1998 tot 2003 voor vijf seizoenen als Jean-Pierre De Ruyter, een antiquair die goed was met vrouwen. In Vlaanderen kennen we hem vooral als Pieter Van In in Aspe. De serie was een groot succes. VTM zond namelijk tien seizoenen uit. Hij speelde een brute Brugse 'beer', die gepassioneerd was voor zijn

werk, maar niet goed kon omgaan met zijn vrouwelijke collega's. Hij heeft ook in meer dan dertig films gespeeld, waaronder Leeuw van Vlaanderen, Hector en Koko Flanel. Hij speelde niet enkel in Vlaamse series, maar ook in Franse en Nederlandse zoals Medisch Centrum West, Plantage Allee en Les Steenforts. Zijn laatste rol was in 2017 als Jonatan Bury in het tweede seizoen van Salamander. Naast acteren voor televisie, speelde hij ook vaak toneel. Hij was 25 jaar verbonden aan het gezelschap van de Koninklijke Nederlandse Schouwburg (KNS) in Antwerpen, waar hij zijn tweede vrouw leerde kennen. Omwille van de warme stem waardoor hij bekendstond, dubde hij enkele films en sprak hij veel reclamespots in.

TWEE GROTE LIEFDES

Herbert was getrouwd met Mimi Peetermans, die in 2014 stierf aan kanker. Zij was zijn vroegere leerkracht. Toen Mimi ziek werd, ontmoette hij Fabienne Arras, die ook een echtgenoot had. Fabienne had haar man verlaten, maar Herbert kon dit niet door Mimi's ziekte. Zo werd Fabienne nog 26 jaar Herberts minnares. In 2014 trouwden ze. Tijdens haar pensioenfeest vroeg hij haar ten huwelijk op het podium in aanwezigheid van 150 getuigen. "Wat zeg je tot iemand die 26 jaar wachtte en zichzelf wegcijferde, zichzelf parkeert om een ander, in dit geval mij, gelukkig te zien?" Op 2 juli 2020 kwam zij ongelukkig ten val tijdens haar vakantie in Spanje. Zij werd 66 jaar.

BEGRAFENIS

Zijn begrafenis is in intieme kring op het podium in de Bourlaschouwburg, waar ook Fabienne's begrafenis plaatsvond. "We denken dat hij zo heeft gewild. Fabienne en toneel waren een groot en belangrijk deel in zijn leven", aldus zijn familie. Fabienne werkte als gastvrouw in de schouwburg en gaf na haar pensioen nog rondleidingen. De familie zal de begrafenis uitzenden via een livestream, zodat ook zijn fans afscheid kunnen nemen. "Hopelijk zit hij daar goed in de hemel met zijn ouders, liefdes en een glas Duvel in zijn hand", zeggen zijn fans.

I May Destroy You: de belangrijkste televisieserie van het jaar

Met I May Destroy You schrijft Micheale Coel een millennial drama, waarmee ze in de hoofdrol op een hartroerende manier de essentiële vragen stelt uit het MeToo-tijdperk.

I May Destroy You, geschreven, geregisseerd en geproduceerd door Micheala Coel (32) vertelt het verhaal van een jonge schrijfster, Arabella, die roem verkrijgt met haar debuut *Chronicles of a Fed-Up Millennial*. De schrijfster geniet van het begin van een ontkiemende carrière als diversiteitstoken van haar uitgever. Ze wordt gevierd door haar generatiegenoten met diverse achtergronden in Londen. Onder druk gezet door de nakende deadline voor haar tweede boek, neemt ze op een avond een pauze van haar werk en trekt ze het Londense nachtleven in. Wanneer ze de volgende ochtend op haar werkplek ontwaakt zonder enige herinnering aan de afloop van de vorige avond, begint voor haar met enkele flarden het moeizame verwerkingstraject van het feit dat ze bedwelmd en seksueel misbruikt is.

Met I May Destroy You toont Coel de pijnlijke realiteit van een vrouw die moet erkennen dat haar lichaam zich herinnert wat haar brein maar al te graag vergeet. Een thematiek die niet ver van de realiteit ligt. Ook niet voor Coel zelf, want voor dit script was ze haar eigen muze. De televisieserie is gebaseerd op het misbruik die ze meemaakte tijdens het schrijven van haar televisiedebuut *Chewing Gum*. Niet enkel het personage van Arabella houdt ons een spiegel voor, ook Londen wordt ons voor een keer door een andere lens dan die van Hollywood voorgeschoteld. De enorm diverse stad waarin inwoners, toeristen en aspirant-artiesten met verschillende achtergronden zij aan zij hetzelfde nachtleven beleven, zien we op een herkenbare manier op het kleine scherm terug.

Dat alles, wordt ingepakt in shots waarin Coel door haar personage Arabella heen schemert en een soundtrack die je de Shazam-app dicht bij je in de buurt doet houden. Buitengewoonlijk transparant. Pijnlijk, maar ook belichtend en op de donkerste plekken toch lachwekkend en aanstekelijk optimistisch.

// MET I MAY DESTROY YOU TOONT COEL DE PIJNLIJKE REALITEIT VAN EEN VROUW DIE MOET ERKENNEN DAT HAAR LICHAAM ZICH HERINNERT WAT HAAR BREIN MAAR AL TE GRAAG VERGEET.

Een portret van Koen De Bouw:

“Als ik te veel naar mezelf kijk, dan komt de gedachte in me op om te stoppen met acteren.”

Koen De Bouw mogen we vol trots één van Vlaanderens meesters noemen. Na een carrière van 35 jaar theater, film en televisie mag hij met *The Man Who Sold His Skin* hopelijk een Oscar op zijn naam schrijven. Wat gaat er op dit moment in hem om?

Het publiek mocht hem al vaak zien in rollen zoals Professor T., detective Eric Vincke of de premier van België. Vandaag werpen we een blik achter de schermen en ontdekken we een authentieke man die met beide voeten op de grond staat. “Ik hou eigenlijk wel van verloren tijd. In de verloren tijd heb je de beste ideeën.”

Door het coronavirus zijn de levens van veel Vlamingen erg veranderd. Hoe ziet uw normale dagindeling er momenteel uit?

Ik sta op rond 7 uur. Ik ben me aan het voorbereiden op een nieuwe reeks, dus teksten studeren is een onderdeel van mijn planning. Af en toe moet ik vergaderen over het filmfestival van Oostende, waar ik de komende twee edities master ben. Via het filmfestival ondersteunen we ook een aantal Vlaamse producties, omdat het zwaar is voor hen in deze periode. In het afgelopen jaar heeft onze jongste zoon een fitness gemaakt van onze kelder, dus daar trainen we ongeveer een uur per dag samen.

U vindt gezond leven en dagelijks sporten dus belangrijk?

Ja, als acteur probeer ik om gezond op set te staan. De draaiperiode van een langspeelfilm is vaak een tweetal maanden en het is niet de bedoeling dat je uitvalt of ziek wordt. Ik heb net een rol beëindigd waarvoor ik toch een tiental kilo moest bijkomen. Die moeten er nu dan weer af. Dat hoort nu eenmaal bij het werk.

De film waarvoor u moest bijkomen, was dat *L’Inconnu(e)* van Peter Monsaert?

Ja, er kwam vijf kilo baard bij en er ging twee kilo haar af, bij wijze van spreken. Ik speelde een vrachtwagenchauffeur die al lang niet meer bezig is met zichzelf in optimale staat te houden. Zo’n rol brengt soms wel eens een transformatie met zich mee. In dit geval was ik zo goed als kaal en had ik een flinke baard, plus wat kilootjes erbij, omdat ik toch iets te sportief stond voor dat personage (lacht).

Hoe is het om steeds gevarieerde rollen aan te nemen?

FOTO | © Pieter Cliteur

Dat is een uitdaging. Het voordeel is dat ik dan wat minder met mezelf en wat meer met een personage moet bezig zijn. Misschien is dat een beetje te kort door de bocht, omdat in elke rol die je speelt ook een heel groot deel van jezelf zit. Dat zijn vaak deelpersoonlijkheden die je verder kan ontwikkelen in een personage.

Ik denk dat we allemaal in principe van stof en as geschapen zijn en dat we tot dezelfde dingen in staat zijn: de meest vreselijke, maar ook de meest prachtige dingen. Dat maakt het voor mij als acteur zo boeiend om andere facetten in mijn leven, die nu minder belicht zijn, naar boven te brengen.

De Tunesische film *The Man Who Sold His Skin* van Kaouther Ben Hania, waarin u een grote rol speelt, is genomineerd voor de Oscar voor Beste Buitenlandse Film. Volgt u hierdoor het Amerikaanse awardseizoen op de voet?

Nee, eigenlijk niet. Ik probeer mijn hoofd er niet mee te vullen, want ik moet toegeven dat het een behoorlijk spannende strijd

FOTO | BERT DE DEKEN

is waaraan je weinig kan veranderen. Het gevaar bestaat ook dat je teleurgesteld bent. Als je buiten de nominatie valt, is dat een teleurstelling. Als je wel genomineerd bent en je wint niet, dan is dat ook een teleurstelling. Je moet dus in de eerste plaats blij zijn met de film zelf. Het is een prachtige film geworden, een die op maatschappelijk vlak van betekenis is.

// IK KAN ALLEEN MAAR DANKBAAR ZIJN DAT IK DOOR MIJN VAK ZULKE MENSEN MAG ONTMOETEN.

Het zou dus wel heel leuk zijn om een Oscar te ontvangen, niet?

Een Oscar is een teken dat een film of verhaal mensen heeft aangesproken en een emotionele impact heeft gehad. Je vindt zo'n prijs onbelangrijk als je niet wint. Op het moment dat je in de buurt komt, wordt dat plotseling toch iets belangrijks en dan wil je die prijs wel winnen natuurlijk. Het is iets heel relatiefs en tegelijkertijd toch belangrijk genoeg om ernaar uit te kijken.

U kijkt dus op een nuchtere manier naar zulke zaken. Bent u dan nooit nerveus wanneer u grote namen ontmoet?

Ik kan niet zeggen dat dat niet zo is, maar ik hoop altijd dat het zo snel mogelijk geneutraliseerd wordt. De eerste keer dat

ik Monica Bellucci ontmoette, moesten we meteen onze eerste scène voor *The Man Who Sold His Skin* opnemen. We hebben daar toen een gesprek gehad en eigenlijk ontstond er meteen een leuke, ontspannen sfeer. We hebben toen besloten dat we ons gewoon gingen amuseren op set.

En is het gelukt om jullie goed te amuseren?

Jazeker, het was een mooi avontuur. Onze hoofdrolspeler Yahya [Mahayni] – een Syrische acteur – is een bijzonder fijne mens gebleken. Ook nu hebben we nog veel contact. Ik kan alleen maar dankbaar zijn dat ik door mijn vak zulke mensen mag ontmoeten. Niet alleen in het buitenland; er zijn veel acteurs van hier naar wie ik opkijk en met wie het een plezier is om mee samen te werken.

Met welke acteurs bent u bijvoorbeeld bevriend?

Er zijn genoeg namen van fantastische collega's die ook vrienden zijn. Het zou heel leuk zijn om nog eens met Veerle [Baetens] te spelen. Matthias [Schoenaerts] is ook een goede kameraad. Hij stuurt me regelmatig filmtitels door die ik absoluut moet zien. Er zijn ongelooflijk veel goede films, dus het is fijn dat mensen die weten wat mij aanspreekt, me filmtips geven. Dan gaat er geen tijd verloren. Niet dat verloren tijd zinloos is. Ik hou eigenlijk wel van verloren tijd. In de verloren tijd heb je de beste ideeën.

Dus u bent in mindere mate voor een beeldscherm te vinden. Kijkt u uw eigen films en series dan niet?

Er zijn veel werken waarin ik meespeel, die ik nog moet zien of slechts deels heb gezien. Dat heeft dan weer een andere reden: er is vaak een grote frustratie over dingen die je tijdens de scène anders had moeten doen. Als ik te veel naar mezelf kijk, dan komt de gedachte in me op om te stoppen met acteren.

// HET VOORDEEL IS DAT IK DAN WAT MINDER MET MEZELF EN WAT MEER MET EEN PERSONAGE MOET BEZIG ZIJN.

Is dat dan een beetje uit perfectionisme, als ik het zo mag noemen?

Ja, dat zal zeker zo zijn. Als acteur ben je meester over iedere honderdste van een seconde van wat je personage doet, waarnaar die kijkt, hoe die spreekt... Niet dat ik mezelf zo serieus neem, maar mijn vak wel.

Zou u in uw toekomstige carrière eventueel zelf iets willen regisseren?

Dat wordt me soms voorgesteld en dat neem ik de laatste jaren ook regelmatig in overweging. Voor mij draait een film om het vertellen van een goed verhaal. In principe maakt het dus niet uit of ik voor of achter de camera sta. Toch heb ik gehoord van vrienden dat het zeker geen evident werk is. Maar als ik een schitterend verhaal vind, dan sluit ik iets regisseren zeker niet uit. Je moet er de tijd voor vinden natuurlijk en voorlopig is dat niet aan de orde.

Uw agenda is dus volgepland? Welke projecten mogen we van u verwachten in de toekomst?

In mei vertrek ik voor 2,5 maand naar Zuid-Frankrijk om daar een nieuwe reeks van Tom Lenaerts te draaien. Daarna speel ik nog in een jeugdfilm. Het najaar is eigenlijk nog heel vaag, waarschijnlijk zal ik ook bezig zijn met enkele internationale producties. Er zijn veel opties, maar zeker niet alles is concreet.

Wij duimen alvast mee dat *The Man Who Sold His Skin* een Oscar mee naar huis mag nemen op 26 april!

// WAAROM ZOU IK SLAAFS BIJNA EEN HELE CIRKEL RONDFIETSEN, GEWOON OMDAT HET MOET?

Haast

Onlangs stond ik met mijn fiets vlak voor een rotonde. Ik moest in de eerste straat links zijn. Dit betekende dat ik de derde afslag zou moeten nemen, omdat je steeds langs rechts een rotonde op moet rijden. Nu waren alle straten die op de rotonde uitkwamen volledig leeg. Er was geen auto of fiets te bekennen, zelfs een voetganger was nergens te zien.

Ik zou volledig ongemerkt de regels kunnen overtreden door langs links de rotonde op te rijden. Ik stopte even om mijn opties te overwegen. Ik zou meteen links kunnen afslaan en zo slechts een kwart van de omtrek van de cirkel afleggen. Ik zou ook kunnen toegeven aan het systeem en driekwart van de omtrek afleggen. Bovendien had ik in die laatste optie zo ontzettend weinig zin. Het was niet noodzakelijk de extra tijd die me tegenstond, het was de nutteloosheid van de actie. Ik voelde een ontzettende haast terwijl ik op dat moment eigenlijk helemaal niet gehaast was. Waarom zou ik slaafs bijna een hele cirkel rondfietsen, gewoon omdat het moet? Iets in mij vond dit zo ondragelijk nutteloos. Ik stelde me voor hoe het zou zijn dat rondje te fietsen tot aan mijn afslag en vond het idee alleen al ronduit belachelijk.

Ik geraakte zodanig in gedachten verzonken dat ik bijna niet opmerkte hoe een man op zijn fiets mij voorbijstak en zonder twijfel meteen links afsloeg. Toen realiseerde ik me dat we allemaal dezelfde haast delen. In zijn haastigheid had de man niet eens nagedacht over zijn opties. Hij had gewoon rechttoe rechtaan voor de snelste optie gekozen. Plots leek het alsof er een eeuw was voorbijgegaan. Gedurende de tijd waarin ik zodanig in mijn twijfel verzonken was geraakt, had ik wel zesmaal volledig rond de rotonde kunnen fietsen. De straten waren nog steeds volkomen verlaten en toch reed ik rechts de rotonde op. In de tien seconden die mij dit kostten, vroeg ik mij af waar alle haast toch ooit vandaan was gekomen.

Conner Rousseau: zo snel gegaan als hij gekomen was

Politiek Vlaanderen neemt dezer dagen afscheid van Vooruitpoliticus Conner Rousseau (28). Zijn moeder en eveneens oud-politica Christel Geerts trof de socialistische partijvoorzitter afgelopen maandag dood aan in zijn ouderlijke huis in Sint-Niklaas, in onverdachte omstandigheden. De jongste partijvoorzitter ooit liet een verjongingswervelwind door de voormalige sp.a waaien en die partij hees hij na vijf jaar oppositie dan ook nog eens mee in de Vivaldiregering. “Zo snel gegaan als hij gekomen was”, klinkt het unisono in de Wetstraat.

Conner Rousseau, geboren in 1992, zou bijna één jaar en vier maanden voorzitter zijn van wat tot voor kort nog sp.a heette. Die partij had hij in maart dan toch nog omgevormd tot Vooruit, ondanks het conflict met het gelijknamige Gentse kunstencentrum. ‘Vooruit’, de term die misschien nog het best past om de politieke carrière van Rousseau te typeren.

Van die carrière zijn de kiemen gelegd in zijn jeugdwerkengagement als kampbegeleider in de Barkentijn, een vehikel van de socialistische mutualiteiten in Nieuwpoort. Die badplaats ruilde de 20-jarige Rousseau in 2013 in voor Brussel. Als rechtenstudent schreef hij een brief naar toenmalig Vlaams minister Freya van den Bossche en even later werd hij één van haar cabinetards. “Zijzelf was een heel strenge bazin en dat was goed voor mij. Ik had het nodig om gedruild te worden”, schreef Rousseau daarover in zijn boek T. Beiden kenden elkaar al langer: de twaalfjarige Conner had als ‘kindermijnister’ eens een dagje mogen meelopen met Van den Bossche op wie hij toen al blijkbaar heel wat indruk had gemaakt. “Zijn mond stond geen seconde stil. Ik heb hem gezegd: ‘Bel mij als je 18 wordt. Jij moet de politiek in.’ Het grappige is: dat is ook gebeurd. Al was hij iets ouder”, zei Van den Bossche daarover later.

In zomer van 2015 kreeg Rousseau het aanbod om als manusje-van-alles voor toenmalig partijvoorzitter John Crombez te werken. Al snel begon de Waaslander ook filmpjes te maken voor de partij en even later werd hij hoofd social media en events. Vanuit die functie organiseerde hij in maart 2018 ‘Go Left’, de eerste festi-

valeditie van een partijcongres ooit. Een jaar later mocht hij bij de verkiezingen van 26 mei de Oost-Vlaamse sp.a-lijst voor het Vlaams Parlement trekken. Daar bombardeerden zijn partijgenoten hem meteen tot fractieleider en dus tot aanvoerder van de op een na grootste oppositiepartij tegen de regering Jambon.

In november 2019 kwam dan al het sluitstuk van Rousseaus politieke carrière: de man die John Crombez ooit nog als ‘manusje-van-alles’ had gediend, begon nu zelf de lakens uit te delen. De partijleden verkozen Rousseau tot hun nationale voorzitter. Minister van Staat en stadsgenoot Freddy Willockx zou later terugblikken op dat moment: “Eerlijk: zijn ouders en ik zagen hem eerst liever als de manager van de partij, niet als voorzitter. Maar John Crombez en Freya Van den Bossche zagen zijn talent en hebben hem gepusht. Gelukkig maar.”

‘King Connah’, zoals Rousseau op Instagram heette, zette zich als partijvoorzitter al snel op de kaart met zijn mantra ‘aan politieke spelletjes hebben de mensen geen boodschap’. Tijdens de federale formatiecrisis leek hij plots in staat om water met vuur te verzoeven: hij bracht Bart De Wever (N-VA) en Paul Magnette (PS), de gezworen politieke vijanden, rond één tafel en hij zette zich in om een akkoord tussen beiden mogelijk te maken.

De verdienstelijke pogingen van Rousseau zouden uiteindelijk stranden, want begin oktober kwam er geen paars-gele, maar paars-groene regering, aangevuld met CD&V. Een regering waarop de gewezen preformateur zijn stempel drukte door oudgediende en enfant terrible Frank Vandenbroucke als nieuwe vicepremier en volksgezondheidsminister van stal te halen. Verrassend en overdonderend, noemden velen die beslissing, twee termen die de carrière van Rousseau, net als ‘vooruit’, heel goed samenvatten.

De uitvaart vindt aanstaande dinsdag plaats in besloten kring in Nieuwpoort, op een boogschuit van de Barkentijn. Op haar website lanceerde Vooruit alvast een digitaal rouwregister.

RECENSIE

I Ann Bellens

Breath of the Wild: een adembenemend avontuur

Naam

The Legend of Zelda:
Breath of the Wild

Uitgever

Nintendo

Platform

Nintendo Switch

Prijs

€55-€60

Nintendo heeft met **The Legend of Zelda: Breath of the Wild (BotW)** een echt huzarenstukje gecreëerd. De rode draad doorheen het spel is het monster Ganon verslaan en zo het koninkrijk Hyrule bevrijden, maar het verhaal is slechts een klein onderdeel van wat het spel zo aantrekkelijk maakt. Dé grote factor die het absoluut uniek maakt is het aantal keuzes dat de speler krijgt in deze open wereld-game. In het verleden had dit genre vaak het nadeel dat sommige plekken op de map niet bereikbaar waren omdat het spel niet zo uitgebreid geprogrammeerd was. Wel, voor de curieuze neuzen onder ons, die werkelijk alles gezien willen hebben, bestaat er nu BotW.

Help, een monster!

BotW laat je kennismaken met een verrukkelijke balans van fantasie en realiteit. Het land Hyrule bestaat uit vertrouwde landschappen van gras, heuvels, riviertjes en bergen, maar stelt tegelijk een scala aan monstertjes voor die jij moet verslaan. Zo zijn er de typische trollen (zie links), maar ook lynels gebaseerd op centaurs (in dit geval half stier en half paard in plaats van half mens en half paard), de reptielachtige lizalfos of zwevende tovenaartjes genaamd wizzrobes. En na de gevechten met deze monsters kan je even uitrusten bij een van de vele adembenemende uitzichten in het spel.

// EN NA DE GEVECHTEN MET DEZE MONSTERS KAN JE EVEN UITRUSTEN BIJ EEN VAN DE VELE ADEMBENEMENDE UITZICHTEN IN HET SPEL.

Even nadenken ...

Naast het landschap verkennen kan je ook de puzzelaar in jezelf naar boven halen in een van de vele tempels in het spel. Met het speciale toestel dat het hoofdpersonage Link heeft meegekregen kan je voorwerpen bevriezen, aantrekken met een magneet of bommen laten ontploffen vanop afstand. Met deze krachten moet je dan puzzels oplossen die simpel lijken, maar verrassend moeilijk zijn. Door de creativiteit die nodig is om de puzzels te kraken, krijg je telkens weer een gevoel van voldoening en trotsheid.

Het verdict

Zoals vele games is BotW exclusief voor een bepaalde console gemaakt, namelijk de Nintendo Switch, waardoor je de console ook moet kopen als je het spel wilt spelen. Dit wordt echter ruimschoot gecompenseerd door de wonderlijke uitzichten, uitdagende puzzels, fantasierijke monstertjes en de voorbeeldige open wereld. Nintendo is dus met glans geslaagd in zijn opzet om een spel te creëren dat de avonturier in ieder van ons naar boven haalt.

Joke Emmers met het hart op de tong

FOTO | Greetje van Buggenhout

Hoewel corona roet in het eten gooide voor haar nieuwe theatergezelschap Woodman, bleef Joke Emmers (31) tijdens de pandemie niet stilzitten. Ze filmde de miniserie LEEF, werkte een idee uit voor een nieuw project en wil naar eigen zeggen de nieuwe lobbyist van cultuur worden. Eén ding is zeker: Emmers is niet meer te stoppen.

Hoe gaat het met je?

Hou je het nog vol in deze coronatijden?

"Het is jammer dat de cijfers weer aan het stijgen zijn. We dachten net: 'Joepie, we gaan misschien weer theater mogen spelen', maar de vraag blijft nu of dat zo zal zijn. Er wordt niks gezegd over cultuur. We voelen ons een beetje uitgesloten. Maar verder gaat het best goed (lacht)."

Door corona kwam je met je theatergezelschap Woodman stil te staan. Heb je in die periode nieuwe skills verworven, of een grote lenteschoonmaak gehouden?

(lacht) "Alle twee eigenlijk. En ik heb in de eerste lockdown elke dag iets nieuws geleerd. Van Marie Kondo-opruimtechnieken, tot zuurdesembrood bakken, tot gebarentaal leren. Onze voorstelling Lubricant for life ging over geluk, en nieuwe dingen leren maakt gelukkig. Dus ik dacht: oké bam, lockdown, laten we er maar beter uit komen."

DE GUITIGE

In vorige interviews heb je gezegd dat je de dood een moeilijk onderwerp vindt. Jouw personage Anja in de VRT-reeks LEEF ziet juist het mooie ervan in. Ben je door de rol anders gaan nadenken over de dood?

"Ik ben met een begrafenisondernemer gaan praten ter voorbereiding van die rol. Ik blijf het een eng gebeuren vinden. Toch zei die begrafenisondernemer: 'Onze job is zoiets moois. We hebben het voorrecht om mensen een laatste uittrede uit het leven te geven.' Het is een wereld die ik echt niet kende. Ik dacht: 'Dat is zo wat, hup hup hup en opgelost'. Maar ze doen het echt heel respectvol, dus daar heb ik wel veel bewondering voor gekregen. Ik zou het zelf wel nooit kunnen doen (lacht)."

IK APPLAUDISSEERDE ELKE AVOND VOOR HET ZORGPERSONEEL EN MIJN ZUS ZEI: 'STOP DAARMEE, DAT IS MEGA HYPOCRIET.

Het grote publiek ziet jou als iemand met altijd een lach op haar gezicht. Bij Anja is dat toch wat anders bij momenten.

"Absoluut, maar dat is ook zo tof, he? Laatst moest ik een podcast gaan opnemen en die persoon zei: 'Dit gesprek is toch iets dieper dan ik verwacht had. Jij wordt altijd geportretteerd als zo'n spring-in-'t-veld.' Dat is

hoe ik overkom: als een guitige. Dat vind ik nu zo leuk aan acteren: dat ik die andere kanten van mezelf ook kan laten zien."

RESPECT

In oktober kreeg je op het Satisfied Eye International Film Festival (SEIFF) de prijs voor beste actrice voor de kortfilm Lieve. Ben je door die rol anders gaan nadenken over het verplegend personeel in tijden van corona?

"Sowieso. Mijn zus is verpleegster en ik heb gezien hoe heftig dat is. En de thuisverpleging moet gewoon haar ronde blijven doen, terwijl er patiënten bij zijn die niet letten op hygiëne. De kans dat je dan corona oploopt, is gewoon gigantisch. Nu zijn mensen ook veel eenzamer en willen ze allemaal een gesprek voeren. Dus volgens mij is de druk immens!"

Zou je het een ondankbare job durven noemen?

"Ik applaudisseerde elke avond en mijn zus zei: 'Stop daarmee, dat is megahypocriet.' Er wordt altijd neergekeken op de verpleegkundigen, totdat je ze zelf nodig hebt. De overheid pakt het ook verkeerd aan: 'Jullie krijgen een bonus!' Mijn zus heeft eenmalig driehonderd euro extra gekregen. Ja, ik weet niet of dat de oplossing is."

Veel artiesten hebben het financieel moeilijk gehad. Heb jij dat ook ervaren?

"Het goede is dat ik heb kunnen filmen, dat heeft me geholpen (lacht). En ik heb het kunstenaarsstatuut. Als ik dan niet kon werken, kon ik daar tenminste op terugvallen. Maar dan merk je dat de VDAB keihard achter je aan zit: 'Hoi, je bent al tien dagen niet aan het werk, en we zien dat je de komende tien dagen ook geen contract hebt. Zou je niet eens op zoek gaan naar een andere job?' Ik heb ondertussen wel al een klein projectje opgestart. Dus ik zat niet niks te doen."

// ZO VAN DIE MENSEN DIE DENKEN DAT ZE IN VIJFTIEN MINUTEN BEROEMD KUNNEN WORDEN, DAAR WORD IK ECHT GEK VAN!

Ben je dan erg creatief bezig geweest met dat 'project'?

"Ja, ik weet niet of het iets gaat worden, maar het was superleerrijk. Ik mag er helaas nog niets over prijsgeven, maar al wordt het niks: ik heb mijn creativiteit kunnen uiten (lacht)."

STRIJDLUST

Je hebt je hoofd niet laten hangen in deze tijden. Had je ook geen donker dagje? Dat je dacht: ik laat het allemaal achter mij, ik heb er geen zin meer in?

"Ik heb me wel afgevraagd of onze job wel bijdraagt tot de wereld. Daar ben ik uitge-raakt. Ik vind nu dat acteren heel nuttig is. We werden zoveel gevraagd om filmpjes op te nemen, om mensen een hart onder de riem te steken. Dus ik heb me bedacht: mijn doel is mensen gelukkig maken en ik ga dat doen op welke manier dan ook. Telkens wanneer we te horen kregen dat een sector weer open mocht, maar de cultuursector nog niet... Je voelt je dan zo in de kou gelaten. Dus ik kreeg het idee: 'ik word de nieuwe lobbyist van cultuur!' Mijn donkerte zet zich vooral om in strijdlust (lacht). Ik heb nu zin om dingen te bedenken die wél mogen en te kijken naar wat kan."

"Er is geen ontspanning. Het is logisch dat mensen daardoor op hun tandvlees zitten. Bijvoorbeeld die Jonagoldman, die man die in de Aldi gek werd over z'n appels. Ieder-

een maar lachen en ik dacht: 'dit is niet grappig, dit is de toestand van België op dit moment!' We zijn een maatschappij aan het creëren waarin iedereen zo opgefokt en kwaad is, omdat niemand een uitlaatklep heeft. Ik weet niet of kunst de enige is, maar het is wel een begin."

SCHOENMAKER, BLIJF BIJ JE LEEST

Je zet een nieuwe stap: je bent bezig met je eigen project.

"Ik ga me wel omringen door kenners. Ik vind 'schoenmaker blijf bij je leest' een hele goede uitdrukking (lacht). Het is net zoals mensen die denken dat ze kunnen acteren en dan opeens allemaal gaan acteren. Het is een job, je hebt er een bepaald talent en ambacht voor nodig. Ik vind dat dat tegenwoordig een beetje vergeten wordt in onze sector. Zo van die mensen die denken dat ze in vijftien minuten beroemd kunnen worden, daar word ik echt gek van! Zij minimaliseren onze job."

Je hebt er ook een opleiding voor gevolgd.

"Ik heb er keihard voor gestudeerd! Het is hetzelfde als dat ik zeg: 'Ah, vanaf nu ben ik econoom, want ik kan ook tellen en ik kan ook iets met centen.' Dat is toch heel raar?! Of regisseurs die alleen met 'echte' mensen willen werken. Waar zijn we dan mee bezig? Alsof acteurs zich niet kunnen inleven. Dan ben je geen acteur, toch? Het is een moeilijke discussie natuurlijk, maar daar zit ik nu de laatste tijd wat mee (lacht). Ik denk: 'Godverdekke, onze job!'"

// MIJN DONKERTE ZET ZICH VOORAL OM IN STRIJD LUST.

Heb je nog ambities voor de nabije toekomst?

"Ik heb megaveel plannen en ideeën, maar zoals het er nu uit ziet, is dat pas voor 2023-2024. Het zou natuurlijk heel leuk zijn, mocht mijn project in productie gaan. Dus laten we daar maar aan werken (lacht)."

FOTO | Greetje van Buggenhout

**// MOEDERS Zouden
HUN DOCHTERS NIET
MOGEN AANLEREN DAT
HET FOUT IS OM OP TE
KOMEN VOOR ZICHZELF.**

Rozijnenbrood

Aangezien ik zodanig geconditioneerd ben als kind dat er geen zondag voorbij kan gaan zonder minstens één snee rozijnenbrood te hebben gegeten, liep ik op een vroege zondagochtend richting de bakker op de hoek.

Niet ver verwijderd van mijn voordeur wandelt een volwassen vrouw met – waar ik van uit ging – haar tienerdochter op de stoep. Een zwarte Mercedes met vier inzittenden nadert. Op het moment dat de auto dichterbij komt, zie ik de raampjes zakken en hoor ik de bassen weergalmen door de straat.

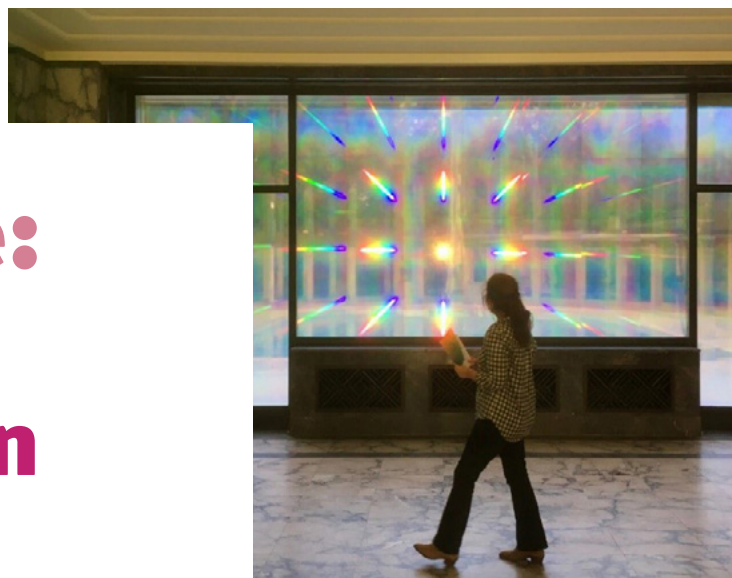
Wanneer je dan ook nog eens ziet dat de inzittenden tot het mannelijke geslacht behoren, denk je als vrouw al snel “ik ken dit soort mannen”, en rol je met je ogen in naam van de hele vrouwelijke bevolking. De Mercedes vertraagt en moeder en dochter kijken op wanneer de auto quasi voor hun voeten stopt. De kerel aan het stuur gebaart naar dochterlief met zijn tong uit zijn bek en de anderen roepen wat onverstaanbaarheden. De moeder verstijft maar dochterlief heeft blijkbaar geen zin in haantjesgedrag zo vroeg in de ochtend. Voor een fractie van een seconde zie ik het meisje verschrikt staan maar haar attitude verandert als donderslag bij heldere hemel wanneer ze onbevreesd haar twee middelvingers de lucht in gooit.

Het wansmakelijke aan dit verhaal is spijtig genoeg niet de intimidatie of de reactie van het jonge meisje, maar de respons van moeder op dochter. De moeder kiest er namelijk niet voor om op te komen voor haar dochter, maar geeft haar een flinke veeg uit de pan.

Helaas is dit wel hoe het er meestal aan toegaat. Meisjes krijgen vaak van jongs af aan mee dat ze voorzichtig moeten zijn, zich niet te provoceren mogen kleden – alsof hier echt een definitie voor bestaat – en zeker niet alleen over straat mogen lopen 's avonds laat. Iedere vrouw krijgt ooit te maken met een vorm van intimidatie en als moeder is dat het laatste wat je je kind toewenst. Maar moeders zouden hun dochters niet mogen aanleren dat het fout is om op te komen voor zichzelf. Op die manier wordt het een soort van #MeToo op je eentje.

The Light House: een meesterlijk spel met licht en kleur

Het werk *To Breathe* van de Zuid-Koreaanse **Kimsooja** speelt met de natuurlijke lichtinval van de ruimte.

In Villa Empain te Brussel loopt nog tot 18 april 2021 de tentoonstelling The Light House. Hier gaan artiesten op zoek naar een ervaring van licht en kleur. Ook de tegenzijde schaduw wordt niet vergeten.

Licht, kleur en wat dat met de mens doet, daarover gaat de uiteenlopende collectie kunstwerken in de tentoonstelling The Light House. Voor deze interactieve ervaring van kunst, is er geen betere plek te bedenken dan Villa Empain. Deze parel van art-decoarchitectuur is op zichzelf al de moeite om te bezoeken. De villa vol gedetailleerde schoonheid is dan ook de ultieme gastheer voor nog meer schoonheid.

// LIGHT HERE REQUIRES SHADOW THERE.

Een bezoek aan de expo in het prachtige interieur en de fenomenale architectuur levert niet alleen een ervaring aan schoonheid op, maar speelt ook echt in op de bezoeker. The Light House nodigt de toeschouwer uit voor een interactieve ervaring, hoe de toeschouwer in de ruimte staat bepaalt vaak wat hij te zien krijgt. Hedendaagse installaties en sculpturen zorgen voor een persoonlijke en gezamenlijke beleving van licht. De kunstenaars -die van over de hele wereld komen- kregen allemaal een mooie ruimte om hun spel van licht en kleur in te tonen. Het werk *To Breathe* van Kimsooja uit Zuid-Korea is bijvoorbeeld een op maat gemaakt lichtspel. Ze breekt de natuurlijke lichtinval in een glinsterend spectrum dat de bezoeker raakt.

In contrast met de thematiek van licht staat een lofrede aan schaduw: *Light here requires shadow there*. Deze quote van Virginia Woolf op de muur benadrukt de dualiteit waarmee de kunstenaars aan de slag gaan. Mona Hatoum creeërt op die manier een schaduwspel met een draaiende lantaarn die figuren projecteert in een donkere kamer. Deze figuren blijken een oorlogsscène uit te beelden, wat zorgt voor een ontwrichtende impact op de toeschouwer.

Van een ontwrichtende tot een wonderlijke impact, van schoonheid tot humor; de verscheidenheid aan kunstwerken in The Light House komen tot hun recht in de prachtige villa. De interactieve ervaring werkt omdat ze niet te veel van haar publiek vraagt, maar het toch meesleept in een kleurrijke beleving. Deze beleving is zeker een bezoek aan Brussel waard, The Light House slaagt erin haar publiek te betrekken in een uiteenlopend spectrum van kleur en licht.

Een laatste sprong naar de hemel

Op zaterdag twintig februari sloeg het noodlot toe voor de jonge atleetster Nafi Thiam. Zij overleed in het ziekenhuis aan Covid-19. Normaal gezien zou ze nog deel hebben genomen aan de Olympische Spelen in Tokio om haar titel te verdedigen.

“Ik ga niet naar Tokio om tweede te worden”, waren de woorden van Nafi Thiam. Ze was bekend als een vrouw die voor elke wedstrijd alles op alles zette en dat is te zien aan haar palmares. Tussen 2016 en 2018 werd ze opeenvolgend Olympisch, Europees en wereldkampioene in de zevenkamp. Daarnaast bemachtigde ze drie gouden medailles voor zowel hoogspringen als verspringen. Daardoor werd ze driemaal Sportvrouw van het jaar. Dit jaar zou ze nog meedoen aan de Olympische Spelen in Tokio om daar haar Olympische titel te verdedigen, maar helaas: op zaterdag twintig februari bezweek Nafi Thiam aan Covid-19.

De moeder van Nafi Thiam, Daniele Denisty, zag vol trots hoe hard haar dochter werkte: “Mijn meisje heeft in haar leven nooit iets half gedaan.” Thiam begon op jonge leeftijd met haar te trainen. Denisty, zelf meerkampster, bracht haar dochter in contact met haar trainer, Roger Lespagnard. Hij zag potentieel in Nafi Thiam en begeleidde haar naar een topniveau.

COMBINATIE TOPSPORT EN STUDIES

Nafi Thiam behoorde dan wel tot de absolute top van de atletiek, toch is ze nooit gaan zweven. Als meerkampster wist ze dat ze van haar loon als sportvrouw niet zou kunnen leven. Ze combineerde sport met haar studies Geologie, omdat ze een diploma op zak wilde hebben wanneer haar sportcarrière voorbij zou zijn. Ze sportte voor en na colleges en dat harde werk werd beloond: ze behaalde haar diploma en was de op twee na beste van de wereld in de zevenkamp.

Hoewel Thiam nog maar 26 jaar was, zette ze toch enorme prestaties neer. Dat had ze te danken aan haar ijzersterke hoofd en een perfect lichaam. Dat had ze wel nodig om haar studies en sport te combineren, want als ze ergens aan begon, wilde ze dat ook goed doen.

INGETOGEN EN BESCHIEDEN

Daarnaast was Nafi Thiam ook bescheiden. Ze zag zichzelf niet als een voorbeeld voor anderen. Ze was niet iemand die streefde naar

de grote titels, maar werkte er iedere keer hard voor. Terwijl iedereen van haar verwachtte dat ze met een hoop medailles zou thuiskomen van de Olympische Spelen in Tokio zei ze daar zelf over: “Ik ben Superwoman niet.” Thiam vond het niet fijn wanneer mensen haar op een voetstuk plaatsten. Ze was ingetogen tegenover mensen die ze niet kende, maar in haar naaste omgeving bloeide ze helemaal open.

MENSELIJK

Zelf wist de zevenkampster goed wat haar sterktes en zwaktes waren. Samen met haar coach trainde ze haar kwaliteiten extra om zo de kloof met haar Britse rivale, meerkampster Katarina Johnson-Thompson, te vergroten. Op de laatste wedstrijd was er maar een verschil van zes punten. Johnson-Thompson zei ooit: “Nafi inspireert mij om nog beter te doen.” In Tokio zal ze het zonder haar rivale moeten doen.

Toch was Nafi Thiam niet perfect. Zo zei haar coach dat hij weleens kwaad werd wanneer ze te veel op haar smartphone zat. Daarnaast was ze een grote fan van snoepgoed, wat niet goed is voor haar lichaam. Dat ze graag snoepte, beaamde haar vriend Niels Pittomvils, zelf ook zevenkampster: “Het gezicht van mijn vriendin was goud waard als ze snoep kreeg.” Thiam en Pittomvils hadden ondertussen al drie jaar een relatie.

TOEKOMSTGERICHT

Thiam wilde nog graag de Olympische Spelen van 2024 halen en daarna zou ze misschien aan kinderen beginnen. In 2024 zou ze dertig worden en dat vond ze een mooie leeftijd om er eventueel een punt achter te zetten.

De uitvaart van Nafi Thiam zal in beperkte kring plaatsvinden. Over de datum en locatie is nog niets bekend. Een van de beste Belgische sportvrouwen heeft de strijd tegen het virus verloren. “Nafi blijft altijd in onze gedachten als een echte doorzetter.” Dat zijn de mooie woorden van een diepbedroefde moeder.

Luk Perceval zoomt in op de lugubere geschiedenis van België

Luk Perceval regisseert momenteel een trilogie waarin hij dieper ingaat op drie donkere passages uit de Belgische geschiedenis. Het eerste luik van de trilogie ging in 2019 in première en het tweede in 2020, maar daar stak het coronavirus een stokje voor. Een jaar later koos hij ervoor om de repetities weer aan te vangen, hoewel de zalen noodgedwongen gesloten bleven. Daarom koos hij voor een theatrale eigenzinnige film die het publiek een andere kijkervaring bezorgt, maar wél één die het equivalent is van het theaterstuk. We ontmoeten hem via Skype en vragen hem naar zijn belevenissen.

FOTO | Grand Théâtre de Genève

U werkt als huisregisseur bij NTGent en maakt er momenteel een trilogie, *The Sorrows of Belgium: Black, Yellow en Red*. Op welke drie donkere passages uit de Belgische geschiedenis focust u daar?

Het eerste deel van de trilogie is *Black* en gaat over Belgisch-Congo. Ik merk dat vooral mijn generatie niet weet wat daar gebeurd is. Op school wordt er onvoldoende op ingegaan. Het tweede deel behandelt de collaboratie tijdens de Tweede Wereldoorlog. Daar wordt vervolgens ook ongenueanceerd over gedacht en geschreven. Het derde stuk gaat over de vraag hoe het kon dat IS verschillende strijders uit Brussel ronselde, zonder dat de Belgische overheid zich hiervan bewust was. Dat zijn de drie 'sorrows', maar er zijn er zeker nog andere.

Hoe ben je op het idee van een trilogie gekomen?

Het is een beetje mijn stigma, hé. Ik heb ooit Ten Oorlog gemaakt en veel mensen

vroegen me: "Kan je nog eens zo iets maken?". Ik ben gedoemd om trilogieën en marathons te maken (lacht), maar ik denk

// HETGEEN IK WIL VERTELLEN IS DAT DE WERELDPOLITIEK WORDT BEHEERST DOOR MARKETEERS DIE DE INDIVIDUELE ANGST EN FRUSTRATIES VAN DE MENS MISBRUIKEN.

dat ik van Ten Oorlog moet afblijven. Als ik het opnieuw zou maken, dan zou iedereen ontgoocheld zijn. Het leek me interessant om iets te doen met Het verdriet van België van Hugo Claus, maar al snel merkte ik dat het niet meer relevant was voor deze tijd.

Toen dacht ik: "Waarom maak ik niet een soort van Verdriet van België dat meer te maken heeft met ons vandaag?" Ik vond het in die zin dus relevant om zelf iets te creëren dat vertrekt vanuit Hugo Claus als inspiratiebron.

Voelde je als regisseur de nood om dit te vertellen via het medium theater?

Ja en nee. Ik stel mezelf vaak de vraag: "Wat is politiek theater?", want dit is politiek theater. Ik denk niet dat mensen politiek zijn, tenminste als ik politiek mag definiëren als het denken in het algemeen belang. Ik denk niet dat wij dat doen, maar dat we eerder geïnteresseerd zijn in ons eigenbelang. Wat ik wil vertellen is dat de werelddpolitiek wordt beheerst door marketeers die de individuele angst en frustraties van de mens misbruiken. Hier is *Yellow* een goed voorbeeld van. Mensen sloten zich aan bij de nazi's omdat ze in het verleden vernederd zijn. Hierdoor maken ze onbewust foute beslissingen.

Het tweede deel van de trilogie Yellow, ging onlangs in première op 11 maart. De focus ligt op een familie die collaboreerde. Waarom koos u ervoor om vanuit hun perspectief te vertellen?

Dat is het meest herkenbare. Het Japanse Nō-theater, wat de oervorm is van theater, bevat simpele familieverhalen. Deze verhalen spreken tot onze verbeelding en herkennen we. In je vertelling ben je dus afhankelijk van die herkenbaarheid.

// ACTEURS ZIJN BLIJ OM OPNIEUW TE SPELEN, MET OF ZONDER PUBLIEK.

Door de huidige coronasituatie kon het stuk niet in première gaan in de schouwburg. Je koos voor een theatrale film. Waarom een film en geen captatie van het stuk?

In de jaren zeventig stopte theater met het maken van captaties omdat de kwaliteit erbarmelijk was en acteurs niet getraind waren om voor een camera te spelen. Daarnaast hebben theater en film twee verschillende wetten.

Theater heeft een driedimensionale ruimte, waarin je samenzit met acteurs, waardoor je een bepaalde 'vibe' voelt. In deze driedimensionale ruimte word je verplicht om je fantasie te gebruiken. In film werkt zo iets

// EEN GOED THEATER LEGT DE DINGEN NIET UIT, MAAR STELT ZE IN VRAAG.

niet omdat deze ruimte eendimensionaal is. Hierdoor moet alles wat er gezegd wordt, geloofd worden. Toen kwam ik met het idee dat ik het theaterstuk wel kan streamen, maar hiervoor het stuk moest aanpassen aan film.

Waarin verschilt de film van het toneelstuk?

Ik heb dus een versie gemaakt waarbij het publiek vergeet dat ze naar theater kijkt. Zo zie je bijvoorbeeld geen spots of microfoons. De bedoeling is dat je gelooft dat je naar echte mensen kijkt. Daarnaast heb ik ervoor gekozen om de film in zwart-wit te maken, zodat iedereen zin krijgt om hem binnenkort in de zalen te zien.

Ik kan me voorstellen dat de nood hoog is om voor een echt publiek te spelen. Merkte je dat bij de acteurs?

Ze zijn blij dat ze mogen spelen. Of het nu film of theater is, dat maakt hen niet uit. Het belangrijkste is dat ze weer uit hun "kot" kunnen komen om samen te creëren en gedachten uit te wisselen. Verbeelding is belangrijk voor een mens, zeker voor een artiest en acteur. Er zijn er veel die wanhopig worden in deze tijden, maar ik mag nog van geluk spreken. Ik ben

sinds oktober volop aan het repeteren, in binnen- en buitenland. Op al die plaatsen zijn acteurs blij om weer te spelen, met of zonder publiek.

Wat wil je bereiken met deze trilogie?

Het effect van theater is nooit collectief, maar meer individueel. Het belangrijkste wat we kunnen bereiken met theater is dat we mensen aan het denken zetten. Zo kwam er ooit eens een koppel naar een voorstelling kijken en de man wou vertrekken, maar de vrouw bleef. Ze kregen uiteindelijk ruzie. Het heeft dus wel degelijk een effect op mensen, maar nooit een massaal effect. Het uiterste wat theater kan bereiken is dat we onszelf in vraag gaan stellen en ons kunnen afvragen hoe we het leven zien, op basis van de vraagstukken die theater naar voren schuift. Bovendien legt een goed theater de dingen niet uit, maar stelt ze in vraag. Dat is eigenlijk wat ik hoop dat er gebeurt, dat mensen minder zwart-wit gaan denken over wat er bijvoorbeeld gebeurd is tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Kan theater voor jou de maatschappij veranderen?

Ik denk het niet. Ik denk wel dat kunst de wereld kan veranderen, maar enkel theater kan dat niet. Het is heel belangrijk dat je je kan interesseren in de kunsten omdat het je leert om vanuit een ander standpunt te kijken en vervolgens leer je dat standpunt nuanceren. Helaas heeft het onderwijs in België te weinig belangstelling voor kunst. Een Duitse regisseur heeft zich in een interview ooit eens heel kwaad gemaakt, omdat ze koorzang op school hadden afgeschaft. Voor hem stond dat symbool voor het niet naar waarde schatten van kunst en creativiteit. Ik geloof erin dat door deze pandemie we steeds meer tot het besef komen hoe belangrijk kunst wel niet is. Mensen hebben behoefte aan sociaal contact en creativiteit.

Duitse grafdelver wilde volledig gouden gebit verzamelen

Op 29 december 2020 werd in Würzburg grafdelver Hugo Gellhaus beschuldigd van grafschennis en diefstal. Hij stal gouden tanden van lijken die hij opgroef. Na een tweede, grondigere huiszoeking blijkt dat de Duitser niet alleen een gouden gebit, maar ook andere rariteiten verzamelde. Voorheen nam de politie aan dat hij de tanden stal om winst te maken, maar dit wordt hierdoor ontkracht.

De Duitse politie vond tijdens een tweede huiszoeking in de garage van de beschuldigde een kamer vol curiositeiten uit de natuur. Zo blijkt Gellhaus naast gouden tanden ook foetussen op sterk water, kattenschedels, verschillende soorten zand en exotische wandelende takken te verzamelen. In tegenstelling tot wat de politie eerder vermoedde, verzamelde de Duitse grafdelver de tanden dus niet uit winstbejag.

TRAUMATISCH VERLEDEN

Aan de oorsprong van zijn wangedrag ligt een traumatische ervaring uit de jeugd van de Duitser: het overlijden van zijn grootvader. Zijn ouders waren door omstandigheden niet in staat om hem op te voeden. Hierdoor groeide Gellhaus op onder de voogdij van zijn grootvader. De twee ontwikkelden een hechte band en de plotse dood van grootvader Gellhaus was

dan ook een gigantische schok voor de toen zeventienjarige Hugo. Hij hield niet veel materiële aandenkens bij van zijn geliefde grootvader, maar zijn vier gouden tanden (twee kiezen, een hoektand en een snijtand) waren Gellhaus' dierbaarste bezit. Die boden hem tijdens de eerste maanden van het rouwproces steun.

WITH A LITTLE HELP FROM HIS FRIENDS

Een jaar nadat zijn belangrijkste vertrouwenspersoon overleden was, zat hij nog steeds diep in de put. Gellhaus besloot om de set gouden tanden te vervullen. Hij zocht een job als grafdelver en begon zijn geheime zoektocht naar de aanvullende gouden tanden. Slechts een handvol vrienden wist van zijn bizarre missie af. Zij steunden hem en boden hun hulp aan. Desondanks was het een traag proces. Omdat het lang duurde om een volledig verguld gebit te verzamelen, stortte Gell-

haus zich ondertussen op andere verzamelingen. Het begon met kattenschedels, waarvan hij de eerste had opgegraven in de tuin van een vriend. Later importeerde hij zandkorrels van over de hele wereld en verwelkomde hij ook levende verzamelobjecten: wandelende takken. De foetussen op sterk water waren Gellhaus' nieuwste obsessie. Naar eigen zeggen vormden die groeiende collecties een uitlaatklep en boden ze een doel in zijn vaak deprimeerende leven.

De politie hield Gellhaus aan na een tip die bij zijn werkgever terecht kwam. Nadat het vermoeden werd bevestigd, ontsloeg zijn baas hem meteen. Het proces loopt nog, maar de Duitser riskeert vermoedelijk een celstraf van vijf jaar en een geldboete tussen zesduizend en tienduizend euro. Hij zal ook een schadevergoeding aan de slachtoffers moeten betalen.

// MISSCHIEN IS
HET WEER AAN ONS,
DE OUDE GENERATIE,
OM DE CAPES UIT DE
KAST TE HALEN.

SUPERHELDEN

Vroeger toen ik met mijn vrienden in de tuin speelde, waanden we ons superhelden. Een oude badhanddoek deed dienst als cape en we trokken een boxershirt over onze broek om het af te maken. Zoals voor veel kinderen vervaagde de grens tussen het spel en de realiteit. Heel de bloemenwijk kon dan ook van onze heldendaden genieten. Poesjes uit bomen redden, opkomen voor mensen in nood én – uiteraard – het gemene plan van de slechterik dwarsbomen: we deden het allemaal. Helaas kwam er net zoals voor alle pantoffelhelden een moment om de handdoek in de ring te gooien en ons leven verder te zetten als Clark Kent. Het was aan de nieuwe generatie om de buurt te beveiligen.

Nu blijkt dat een deel van die nieuwe generatie zijn status als superheld iets te serieus neemt. Zo noemen ze zich tegenwoordig super straight en proberen ze op hun eigen unieke manier de wereld te bevrijden van het kwaad. Met een cape gemaakt van de nacht gaan ze super pedohunten en super gaybashen. Daarnaast redden die supermannen niet langer poesjes uit bomen, maar rijgen ze die onschuldige wezens per twee in veel te kleine ruimtes aan hun superbomen. Van hun daden maken ze dan natuurlijk superfilms zodat ze die kunnen delen met hun supervrienden via sociale media.

Die zelfverklaarde superhelden blijken het dus toch niet zo goed voor te hebben met de mensheid als hun naam doet vermoeden. Het kinderspel werd onderdeel van een sinistere realiteit. Door het woord super toe te voegen aan hun eigen geaardheid die het grootste deel van de wereld nog steeds aanvaardt als norm, lachen ze de gehele LGBTQIA+-gemeenschap uit. Dus tenzij helden enkel nog bestaan voor witte heteroseksuele mannen, is er helemaal niets super aan.

Misschien is het weer aan ons, de oude generatie, om de capes uit de kast te halen. Het is tijd voor actie, want hoeveel maskers wij als millennials ook over onze profielfoto's op Facebook plaatsen, de wereld is daar tot nu toe nog niet super van geworden.

Karen heeft haar laatste traan weggeveegd

Gisteravond overleed de Vlaamse zangeres en actrice Karen Damen aan de gevolgen van een hartaanval. Haar man, Antony Van der Wee, vond haar roerloos terug in de woonkamer. Hij was vroeger thuisgekomen van zijn werk nadat hij een telefoontje had gekregen dat hun zoon, Sky, nooit opgehaald was van school. Karens dood kwam volledig onverwacht en raakt niet enkel haar vrienden en familie, maar heel Vlaanderen, jong en oud.

Karen is vooral gekend als 'de rosse van K3', maar ze was ook te zien in televisieprogramma's zoals Belgium's Got Talent en Liefde voor Muziek. Karen Damen was een veelzijdige vrouw: ze toverde dikwijls zowel een lach als een traan op ieders gezicht.

"Ik word later beroemd!". Dat is wat Karen Damen altijd zei toen ze klein was. En gelijk had ze: Karen begon haar carrière in 1998 als een van de K3'tjes. De Belgische meidengroep, bestaande uit Karen, Kristel en Kathleen, maakte al snel deel uit van Studio 100 en werd razend populair. Na tien jaar verliet Kathleen K3 en nam Josje haar plaats in. Het contact verwaterde, maar enkele maanden geleden had de groep een emotionele reünie dankzij het televisieprogramma The Masked Singer. Hun band was nog altijd erg sterk. Kristel zei toen: "Side by side or miles apart ... We are sisters connected by the heart."

Ondanks al haar succes had Damen nog een grote droom: acteren. Jammer genoeg wist ze nooit grote rollen te strikken omdat ze te bekend was als 'Karen van K3'. Hieraan ergerde de felle vrouw zich enorm. Iemand zei haar ooit: "Jij bent een slachtoffer van je eigen succes." In 2015 droegen Karen, Kristel en Josje de K3-fakkel over aan drie nieuwe meisjes. Kristel en Josje verdwenen al snel van het toneel. Karen daarentegen maakte haar droom waar en speelde mee in theaterstukken en films. We zagen haar nog dikwijls op onze beeldschermen, omdat ze optrad als jurylid, presentatrice of kandidaat in allerlei televisieprogramma's.

Karen was heel dankbaar voor het leven dat ze had. Haar dromen zijn werkelijkheid geworden. Ze vond het wel jammer dat ze door al de drukte aan het begin van haar carrière niet meer genoten

had. In een interview zei ze ook het volgende: "Vroeger wou ik zo beroemd worden als Madonna, en overal aangeklampt worden, en foto's maken. Terwijl dat nu net het enige aspect is van beroemd zijn dat ik niet meer leuk vind."

Karen werkte het liefst samen met haar beste vriend James Cooke. Ze waren elkaars steun en toeverlaat. "Ze is al zo lang een vriendin. Ik weet alles over haar", aldus James. Qua persoonlijkheid leken Karen en James erg veel op elkaar. Ze konden bij elkaar terecht met hun problemen, maar ook om eens goed te lachen. Volgens James was overdrijven een typische eigenschap van Karen: "Ze overdrijft altijd, over positieve dingen en over drama. Ik kom niet meer bij dan." De twee vormden samen met Gert Verhulst een hecht vriendentrio. Hun vriendschap was als vanzelfsprekend: "De link tussen ons drie moet ik niet meer uitleggen, hé", zei James ooit in een interview met HLN.

Karen Damen hechtte ook veel belang aan familie. Ze biechtte ooit op dat ze maar van één ding spijt had in al die jaren: dat ze het huwelijk van haar moeder niet kon bijwonen omdat ze toen moest optreden met K3. Nadien probeerde ze meer tijd vrij te maken voor vrienden en familie. Damen had ook een hechte band met haar broer Tom: "Ze is mijn kameraad in hart en ziel", aldus Tom. In 2016 trouwde Damen met Antony Van der Wee. "Ik voel mij kei-getrouwd", deelde ze toen dolgelukkig mee. Ze waren al negen jaar verloofd. Hun zoontje is nu elf jaar. "Sky is mijn trots. Hij is het mooiste kind op aarde", vertelde Karen in de podcast Boei!.

Karen zal gemist worden door haar vrienden, familie, collega's en fans. Ze heeft een grote invloed gehad, we zullen haar niet snel vergeten. **De uitvaart** vindt plaats op 22 maart en is voor iedereen toegankelijk. Er rest ons maar één vraag: de titel van het bekende K3-liedje 'Wanneer zie ik jou terug?'.

“The Crown” kijkcijfers boven objectiviteit

Het nieuwe seizoen van de Netflix-hit The Crown kan zomaar eens het populairste ooit worden. In de serie maken we kennis met het leven achter de muren van Buckingham Palace. Het leven van Queen Elizabeth II en vele andere zaken komen tot in huiskamers wereldwijd. De serie is populair bij het publiek, maar is dat terecht?

In het vierde seizoen maken prinses Diana en Margaret Thatcher hun intrede. Het duurt echter twee afleveringen voor hun verhaal aan bod komt. Dat kijkers hierdoor afhaken is te begrijpen, de twee eerste uren zijn doods en vervelend. Wanneer voormalig premier van het Verenigd Koninkrijk Margaret Thatcher verschijnt, wijkt haar verhaallijn af van de waarheid. Zo maken ze ons wijs dat Thatcher enorm emotioneel was door de verdwijning van haar zoon Mark en dat die emotionele toestand invloed had op het oorlogsbeleid. In werkelijkheid was Mark al enige tijd voor de oorlog gevonden, dat meldt Daily Mail. Ook de ontmoeting tussen prins Charles en prinses Diana klopte niet. De schrijvers slaagden er niet in om de waarheid eer aan te doen.

Dat de serie een inkijk geeft in het leven van de koninklijke familie staat vast. Of deze inkijk objectief en geloofwaardig is, valt te betwijfelen. De schrijvers verkiezen het vermaak van de kijker boven de waarheid. Verhalen worden gedramatiseerd en aangepast, waardoor ze een subjectief beeld schetsen van de geschiedenis. Dat werd ons al duidelijk tijdens de eerste minuten van het eerste seizoen van de serie. Koning George VI is te zien in de badkamer waar hij bloed ophoest. ‘Buckingham Palace, 1947’ vertelt het onderschrift. Een voorbode dat het op korte termijn slecht afloopt met de toenmalige koning van het Verenigd Koninkrijk. Hij overleed in 1952 aan de gevolgen van longkanker, maar hij kreeg die diagnose pas in 1951. Bewijs dat hij al in 1947 wist dat het fout zat, is er niet. Welkom in de wereld van The crown, waar we alles met een korreltje zout moeten nemen.

**// VERHALEN WORDEN
GEDRAMATISEERD EN
AANGEPAST, WAARDOOR
ZE EEN SUBJECTIEF
BEELD SCHETSEN VAN
DE GESCHIEDENIS.**

Ik kijk niet naar de biografie van iemand, maar naar wie iemand is in al zijn facetten.

©Frankieandfish

Interview: Ceremoniespreker Lieke Biesemans doorbreekt de stilte over de dood

“Ik kijk naar wie iemand is in al zijn facetten”

Verhalenverteller Lieke Biesemans breekt een lans voor anders afscheid. Met Stories by Mabel verzorgt ze afscheidsceremonies op de meest persoonlijke manier en probeert ze tegemoet te komen daar waar de uitvaartindustrie tekortschiet. Ze pleit voor een rouwrevolutie, nu meer dan ooit.

De omstandigheden waarin we het voorbije jaar afscheid moesten nemen, waren bijzonder lastig. Het gebrek aan fysieke nabijheid en de troost die daaraan verbonden is, vallen niet te compenseren, merkt ceremoniespreker Lieke Biesemans van Stories by Mabel. De coronapandemie benadrukt de menselijke nood aan warmte en verbondenheid en doet Lieke nog meer geloven in datgene wat ze doet: een uniek afscheid verzorgen. Ze roept op om onze omgang met de dood in vraag te stellen: “Als we het nu niet doen, wanneer dan wel?”

“Onze steriele omgang met de dood is het gevolg van de professionalisering van de uitvaartcultuur in de jaren zeventig. Daar waar de overledene in de jaren vijftig nog thuis werd opgebaard, wordt die nu verplaatst naar een centrum ver weg. We hebben toen een stilte afgeroepen over de dood en dat destabiliseert ons als mens.”

ONTZORGEN

“Ik spreek over de gemiddelde begrafenisondernemer met heel veel respect, want dat zijn mensen die er willen zijn wanneer

het voor iemand anders het allermoeilijkst is. Ik begrijp ook dat begrafenisondernemers structuren moeten handhaven die hen toelaten om families te verzorgen. Moest elke begrafenisondernemer één uitvaart per week doen, dan hadden we een gigantisch probleem. Maar binnen die processen is er heel weinig ruimte voor het gezin en de mens achter de overledene. Ze noemen dat ontzorgen, maar het is een geoliede machine die mensen niet triggert om te kijken naar wat ze nodig hebben. Bij een overlijden is er geen protocol, dat heb je op mensenmaat te doen. Met conservatisme, zakelijkheid en angst voor wat anders is, moet je thuisblijven.”

“Ik maak mensen net verantwoordelijk in het proces. Ik zorg ervoor dat ze zeggenschap hebben en dat ze zelf kunnen rechtstaan. Mensen in verdriet verleggen de grootste grenzen, maar je moet hen dat wel toelaten. Je moet hen niet betuttelen of beschermen in hun verdriet, maar hen bevestigen in wie ze zijn. Ik probeer mensen in hun verdriet boven zichzelf te laten uitstijgen voor diegene die ze moeten missen.”

“Zo was er een uitvaart van een vrouw die overleden is aan kanker, waar de jongste dochter tijdens de ceremonie heeft gezongen. Ze zong *Les yeux de la mama*, want dat wilde ze vertellen. Ik vind dat ongelooflijk.”

// EIGENLIJK IS DE UITVAART HET KLEINST MOGELIJKE TOPJE VAN DE IJSBERG.

“De kinderen hadden ook geurstokjes aan de herinneringskaartjes gehangen die ze samen hadden besprenkeld met het parfum van hun mama, want zij was zot van geur. Ze hebben haar erbij gehaald in al wie ze was en voor haar dochters altijd zal zijn. Verandert dat iets aan het verdriet van die kinderen? Totaal niet, dat gat is er en dat krijg je niet opgevuld. Maar ze denken wel met warmte terug aan de dag waarop ze afscheid namen van hun moeder. Ze hebben haar gevierd, dat is iets anders dan terugdenken aan een grijze dag in een ruimte waar je niet wilt zitten en waar je maar vijfenveertig minuten hebt gekregen.”

DEELGENOTEN

“De voorbereiding van een klassieke uitvaart duurt normaal anderhalf uur tot twee uur. Dan verzamelen mensen rond een tafel, praten ze over de overledene en op basis van die verhalen wordt een tekst geschreven die de voorganger zal voorlezen. Ik zie een gezin zo veel en zo lang als dat nodig is voor het verhaal van hun geliefde. Ik waak erover dat ze niet te moe worden, want verdriet is de meest vermoeiende emotie die er is, maar ga wel naar de diepte. Ik kijk niet naar de biografie van iemand, maar naar wie iemand is in al zijn facetten. Het is heel mooi om te zeggen: hij was de meest zorgzame vader ooit. Dat geloof ik, echt waar, maar waarom zeg je dat?”

“Daarnaast ga ik ook mensen buiten het kerngezin interviewen, zoals cruciale collega's, beste vrienden of petekinderen. Ik doe dat om verschillende redenen. Enerzijds om de verhalen te verzamelen die nog niet iedereen kent, want die zijn als kleine cadeautjes. Anderzijds interview ik om meer mensen te kennen in hun verdriet en om hen deelgenoot te maken

Ze hebben hun mama gevierd, dat is iets anders dan terugdenken aan een grijze dag in een ruimte waar je niet wilt zitten. ©Frankieandfish

in het afscheid. Hoe groter de groep die heeft meegewerkt aan een afscheid, hoe beter de kerngroep zal worden gedragen. Het is zeker mijn bedoeling om een verschil te maken op de dag zelf, maar eigenlijk is de uitvaart het kleinst mogelijke topje van de ijsberg. De massa die daaronder zit, datgene waar die mensen nog door moeten, daar heb ik ook graag een impact op.”

OVERBRUGGEN

“Ik heb een afscheid meegemaakt in mei waar een gezin absoluut gedragen werd, ondanks de beperkte kring die er was toegelaten. Ik had samen met het nichtje van de vrouw die was overleden ervoor gezorgd dat haar man en dochter niet in stilte zouden thuiskomen. Er stond een tafel klaar met eten, bloemen, kaarsen en een mand met kaartjes van de hele familie. Kortom: een tafel gevuld met aandacht en zorg. Dat heeft ontzettend veel betekend, maar dat is niet iets waar een begrafenisondernemer zich mee bezighoudt.”

“Of ik de kilte van het huidige klimaat volledig overbrug met aandacht en zorg? Nee, die illusie heb ik niet. Het voelt letterlijk anders om met vijftien mensen in een zaal te zitten, dan met honderdvijftig waar ze je buiten nog staan op te wachten. Die aanwezigheid, die werkt net heel bemoedigend.”

“Maar als er iets is wat de pandemie ons duidelijk maakt, dan is het dat we de vaste omkadering van een afscheid in vraag

moeten stellen. Als we het nu niet doen, wanneer dan wel? Een uitvaart hoeft bijvoorbeeld niet vijf dagen na het overlijden plaats te vinden, het kan heel waardevol zijn om dat met vertraging te doen. Ik heb in september het afscheid vormgegeven van een man die was gestorven in maart. Zijn laatste wens was dat iedereen op zijn uitvaart werd uitgenodigd en zijn gezin is zo moedig geweest om aan die wens tegemoet te komen. Toen bleek dat die ideale omstandigheden nog ver weg waren, hebben we een beperkte groep verzameld voor een memorabele afscheidsceremonie aan het water. Zes maanden na de rouwbrief kreeg iedereen twee kaartjes in de brievenbus: een herinneringskaartje en een kaartje met het digitale pad naar de opname van de uitvaart, om hen deelgenoot te maken van dat afscheid. Daar heeft iedereen veel troost in gevonden, maar de afstand die het voorbij jaar gold, krijg je niet zomaar weg.”

“Daarom hoop ik dat gezinnen binnenkort bij elkaar zullen komen rond het verlies dat de voorbij periode heeft achtergelaten. Dat ze samen durven herdenken buiten de gekende aula's en ruimte maken voor de speech die er niet kwam en voor de knuffel die ze zo hebben gemist. Want de kilte van vandaag, die overstijgt je met nabijheid. De leegte die iemand achterlaat, die verzacht je met verhalen.”

// JE ZOU ME EEN
SENSATIEZOEKER
KUNNEN NOEMEN.

Het Nederlandse volk |volgens Facebook|

Zoals veel Nederlands (en Belgen) ben ik fanatiek gebruiker van Facebook. Misschien té fanatiek. Uren doelloos door mijn tijdlijn scrollen is een van mijn slechte gewoontes. Buiten de vele Facebookberichten die ik van mijn oma of een verre kennis ontvang, volg ik verschillende nieuwsbedrijven van zowel Nederland als België. Ik lees sommige nieuwsberichten, maar vooral de reacties erop. Je zou me een sensatiezoeker kunnen noemen.

Ik ben geboren in Maastricht en heb altijd in een klein dorp in Nederland gewoond. Ik woon nu echter al drie jaar in het centrum van Antwerpen. Ondanks dat ik op de middelbare school les heb gehad over de Nederlandse politiek, vind ik het niet zo interessant. Dat vind ik stiekem best zonde. Helemaal nu ik in België woon en dus eigenlijk niks afweet van de Belgische noch de Nederlandse politiek. Maar eerlijk gezegd ligt mijn interesse eerder bij de sappige Facebookreacties.

Op 17 maart vonden de Tweede Kamerverkiezingen plaats in Nederland. Daarbij is de liberale partij VVD de grote winnaar gebleken met demissionair minister-president Mark Rutte als partijleider. Het volk had gesproken, maar volgens veel Facebookgebruikers klopte dit niet. Nederland zou volgens hen gek zijn geworden. Tijdens het tellen van de stemmen zou gefraudeerd zijn, want het was gewoon onmogelijk dat de VVD weer de grootste partij was. Dit zou de ondergang van Nederland betekenen, aldus de Facebookgebruikers.

Sinds dat Donald Trump, voormalig president van de Verenigde Staten, durfde te roepen dat er fraude was gepleegd bij het tellen van de stemmen, hebben veel Nederlanders dat overgenomen. Ondanks dat de Facebookgebruikers "experts" lijken, hebben ze weinig kennis van het Nederlandse kiessysteem dat gebaseerd is op evenredige vertegenwoordiging. Dit betekent dat het aantal behaalde zetels ongeveer overeenkomt met de hoeveelheid stemmen. Het volk heeft dus inderdaad gesproken en kiest voor Rutte IV, of Facebook het daar nu mee eens is of niet. Toch gniffel ik bij het lezen van de reacties, maar goed ... ik ben een sensatiezoeker.

Hermans is klaar met mensen afzeiken

“Mensen afzeiken, ik doe dat gewoon graag”, verklaarde Herman Brusselmans in een interview met De Morgen. Dat genoeg zal niemand nog hebben: de Gentse schrijver met de lange lokken en polariserende uitspraken is overleden.

Brusselmans’ vriendin Lena verklaarde dat hij zaterdagochtend het leven liet terwijl ze de liefde bedreven. Ze stond erop de omstandigheden van zijn overlijden te delen met de media omdat ze wist dat Brusselmans het humoristisch zou hebben gevonden om op die manier te sterven. “Het lijkt uit een van zijn verhalen te komen”, verklaarde zijn 34- jaar jongere vriendin. Op die manier kende het publiek hem: een man die om geen taboes verlegen was. Die persoonlijkheid schemerde ook door in zijn oeuvre, dat meer dan tachtig boeken omvat. Kortom, een Vlaamse schrijver die zijn sporen nalaat op het Nederlands literatuurlandschap.

HERMAN ZAL NOOIT HET VADERSCHAP KUNNEN ERVAREN

In november van 2020 vertelde het koppel nog aan Metrotime dat ze probeerden zwanger te geraken. In het artikel stelde Lena dat: “Herman een geweldige vader [zou] zijn”. Ook voor Herman was de liefde nog groot, in hetzelfde interview verklaarde hij dat hij smoorverliefd was. Ondanks zijn 63-jarige leeftijd had hij nog een bewogen bestaan. Hij bleef zijn ritme van twee boeken per jaar aanhouden en bleef daarnaast nog actief als columnist. Omwille van zijn actieve levensstijl komt het onverwacht verlies des te harder aan bij zijn omgeving.

HIJ WAS NIET ALTIJD DE MAN MET STEEVAST EEN SIGARET IN DE MOND

Als tiener was Brusselmans een lovenswaardig voetballer bij de UEFA-junioren van Lokeren. Hij speelde samen met enkele jongens die later zouden uitgroeien tot profvoetballers, zoals Raymond Mommens. Die passie voor voetbal heeft hij nooit verloren, naast zijn carrière als schrijver was hij ook werkzaam als voetbalanalist. In tegenstelling tot zijn teamgenoten ging hij niet verder als voetballer, maar opteerde voor studies in Germaanse Filologie in Gent.

BIBLIOTHECARIS ALS INSPIRATIE VOOR ZIJN DOORBRAAK

Na zijn studies ging hij aan het werk in een Brusselse bibliotheek. Daar deed hij inspiratie op voor De man die werk vond, het boek dat zijn doorbraak garandeerde. De invloed van Gerard Reves De Avonden is hierin sterk merkbaar. Brusselmans gaf zelf aan dat Reve een van zijn grote inspiratiebronnen was: specifiek De avonden was een werk dat hem als schrijver vormde. Daarnaast waren onder andere Magritte, Picasso en John Lennon vormgevend voor zijn werk.

HET RECHT OP BULLSHITTEN

Brusselmans’ werk viel niet bij iedereen in goede aarde. Volgens hem was dat omdat er: “te veel kутten en lullen in voor [komen]”. De schrijver zijn uitspraken zorgden vaak voor veel commotie, hij stond er dan ook voor bekend geen blad voor de mond te nemen. In een interview met De Morgen benadrukte Brusselmans het belang van het “recht op bullshitten”, om te kunnen lachen met alles en iedereen. Hij verklaarde dat grappen over gevoelige thema’s nog humoristischer zijn. Dat kwam bij een deel van het publiek over als een gebrek aan respect, wat de opinies over hem polariseerde.

FRIETEN EN BIEFSTUK MET ZIJN OUDERS EN HOND WOODY

Herman liet in 2019 weten dat hij frieten met biefstuk en archiducsaus wenste als laatste avondmaal, dat was helaas niet het geval. Zijn nabestaanden hopen daarom dat hij nog vele frieten met biefstuk kan eten in het hiernamaals met zijn ouders en zijn hond Woody, die hij zo graag weer wilde zien. Herman wilde een crematie en hij was zeer specifiek over zijn begrafenis. Daarom gaan zijn vriendin Lena en zijn beste vrienden, Tom Lanoye en Erik Meynen, een deel van zijn as uitstrooien over Gent vanaf de Sint-Baafskathedraal de nacht van drie op vier juli. Om middernacht omdat er dan niemand loopt en je “bij wijze van spreken [...] met je bloot gat over de Vrijdagmarkt [kan] lopen” volgens wijlen Herman Brusselmans. Op die manier zal de schrijver voor altijd een onderdeelje blijven van zijn geliefde Gent.

Een meesterwerk van bedrog

Vele jaren en prijzen later is de misdaadthriller **The Usual Suspects** nog steeds een van de meest waanzinnige films van de jaren '90. De film, geschreven door McQuarrie, zit vol bedrog en valse narratieven, waardoor zelfs de beste speurders het plot niet zien aankomen.

De film gaat over vijf criminelen, ook bekend als de "usual suspects", die opgeroepen worden voor een politie line-up. In hun cel ontmoeten ze elkaar, wat al snel leidt tot een gouden kans om samen te werken voor enkele spectaculaire roven. Uiteindelijk moeten ze een klus klaren voor de beruchte Keyser Söze, van wie niemand weet of hij wel echt bestaat. De klus is een kwestie van leven of dood.

// GEDURENDE DE HELE FILM ZIT JE OP HET PUNTJE VAN JE STOEL.

Het verhaal wisselt voortdurend af tussen heden en verleden. Dit komt omdat het gebaseerd is op de getuigenis van Verbal Kint (Kevin Spacey), naar verluidt de enige van de vijf criminelen die de klus van Söze overleefde. De man die de ondervraging leidt, heet detective Kujan (Chazz Palminteri). Een man die vastbesloten is uit te zoeken wat er gebeurd is.

Wie is Keyser Söze?

Gedurende de hele film zit je op het puntje van je stoel. "Wie is Keyser Söze?" is wat iedereen wil weten. Bovendien overspoelen gebeurtenissen je als kijker, waardoor je niet eens met je ogen wilt knipperen uit angst om een detail te missen. Zowel McQuarrie als regisseur Singer heeft alles uit de kast gehaald om de innerlijke detective in iedereen los te maken. En dat enkel om teleurgesteld te zijn in je eigen speurderskwaliteiten na de onthulling van de schokkende, onverwachte waarheid.

Overtuigende cast

De film laat ons genieten van de Oscarwinnende acteerprestatie van Spacey, maar ook de rest van de cast verdient een applaus. Zo geeft Fenster, gespeeld door Benicio del Toro, een mompelend optreden dat verrassend genoeg voor een komisch effect zorgt. Ook Pete Postlethwaite, die de kalme doch beangstigende hand-langer van Keyser Söze speelt, voegt veel toe aan het verhaal.

Kortom, als je van een spannende misdaadfilm met een twist houdt, is deze film een must-see.

// THIS ROLLER COASTER RIDE OF LIFE LIFTS YOU UP AND LETS YOU DOWN.

Liefdesverdriet

Ik mis je nu al een jaar. Jij besloot dat het zo beter is. ‘Het ligt niet aan jou, maar aan mij.’ Een paar weken ervoor waren we nog aan het feesten tot de zon opkwam. Hoe had ik – de persoon die haar bril zoekt, wanneer die op haar neus staat – iets kunnen vermoeden. Jij sloot de deur en ik sloot mij op, hield afstand van vreemden, knuffelde niemand meer en droeg een mondmasker.

Ik spoelde terug en vroeg me af waar het fout gelopen was. Ik had je misschien wat meer aandacht moeten geven. ‘Had ik maar’ heeft geen zin, dat zeggen mensen die hun dromen laten varen. Zo krijg je walvissen vol verlangens die ergens aanspoelen waar ze niet thuishoren en geen mens die weet wat ermee te doen. Toch zat ik vast in een nostalgisch verlangen naar ons verleden. Iets dat niet meer was. Het leven neemt soms rare wendingen en wij moeten volgen. *This roller coaster ride of life lifts you up and lets you down.*

Eerst kwam de ontkenningsfase: ik gaf je tot na de paasvakantie en dan zouden we weer samen zijn. Toen er niets veranderde, ben ik beginnen vreten en uiteindelijk besloot ik te daten, om jou te vergeten. Voor het eerst ben ik op tinderdate geweest. *Ik voelde me zo alleen in m’n bubbel, zo alleen met m’n troubles.* Gevolg: ik downloadde een oppervlakkige applicatie in de hoop dat iets van mijn eenzaamheid zou wegebben. Maar ik voelde me nog steeds een stuk wrakhout drijvend op de golvende zee.

De storm in mijn hoofd was niet te stillen en de tsunami van slecht nieuws werd hoger en hoger. Mensen bij wie het verdriet te groot was, verdronken. Ik heb mij stevig aan mijn stukje hout vastgehouden. Ik zag niemand en er gebeurde niets. Zo dobberde ik maar rond zonder doel. Het te weinig werd me te veel. Ik sloot me op in mijn cocon.

Ik ben klaar om verder te gaan. De rups is nu een vlinder. En niemand krijgt haar terug in haar kooi. Mijn opgeblonken schoenen staan klaar om de deur uit te gaan, om het leven weer in te fladderen, om te dansen en te sjansen. Geef mij het vaccin maar en een prikje positiviteit erbij. Ik ben klaar voor de rit van mijn leven!

“Filmkritiek is cruciaal voor een rijke filmcultuur”

Na de open brief, “Red de filmcultuur, investeer in filmkritiek!”, die de noodklok luidde voor de huidige toestand van filmkritiek in Vlaanderen, praten we met Bart Versteirt, coördinator van Cinea, over de Vlaamse filmcultuur. Wat kan filmkritiek aan die cultuur toevoegen? En hoe vitaal is de lokale filmcultuur nog?

Toen eind 2020 Filmmagie, het oudste filmtijdschrift van Vlaanderen, zijn deuren sloot, zorgde dat voor een golf van onzekerheid in het lokale filmlandschap. In februari verscheen daarom een open brief, met als titel: “Red de filmcultuur, investeer in filmkritiek!”, ondertekend door alle grote filmkritische organisaties in Vlaanderen. Daarin werd de huidige toestand van de filmkritiek helder uiteengezet. Het geval van Filmmagie is namelijk geen uitzondering, maar filmkritiek als discipline lijkt geheel naar de marge te verdwijnen. Eén van de auteurs van die brief is Bart Versteirt, coördinator van Cinea, een organisatie die ook wel bekend staat als de Vlaamse Dienst voor Filmcultuur. Samen met hem gaan we dieper in op de problematiek die de open brief naar voren bracht en de staat van de algemene filmcultuur in Vlaanderen. Het culturele veld is volgens hem namelijk een ecosysteem waarin alles met elkaar samenhangt.

Cinea is grotendeels verantwoordelijk voor de organisatie van cinefiele evenementen, zoals het Zomerfilmcollege, maar beheert ook het online tijdschrift Photogénie. Zelf heeft Cinea zich de afgelopen tien jaar ook moeten aanpassen aan een veranderend filmlandschap. Vroeger had de organisatie

twee coördinatoren, maar Versteirt is sinds een aantal jaar genoodzaakt om het alleen te doen.

“Eén van de oorzaken van de onzekere status van de filmkritiek”, vertelt Versteirt, “is dat film nog altijd moeite heeft om als serieuze kunstvorm erkend te worden. Vooral in de dagbladpers is dat probleem zichtbaar, een theatervoorstelling of een roman wordt veel sneller op een verdiepende manier besproken, terwijl film meer als entertainment benaderd wordt. Dat is jammer, maar een realiteit waar wij weinig aan kunnen veranderen. De open brief was dan ook niet op dat soort media gericht, maar op gespecialiseerde filmkritische tijdschriften.”

// FILM HEEFT NOG ALTIJD MOEITE OM ALS SERIEUZE KUNSTVORM ERKEND TE WORDEN.

“Of eerder, op het gebrek aan dat soort tijdschriften, vroeger was er nog het tijdschrift Cinémagie, een driemaandelijkse uitgave van Filmmagie, dat diepgravend over film

schreef, maar dat is tien jaar geleden opgevoet. Waar er in Vlaanderen meerdere gespecialiseerde literaire tijdschriften zijn, is zoiets voor film absoluut niet vanzelfsprekend. Diepgaande filmkritiek komt hoofdzakelijk niet van de grond omdat we de middelen niet hebben om onze schrijvers te vergoeden. Daardoor is het moeilijk om filmkritiek echt te professionaliseren en blijft het te veel hangen in hobbyisme.”

Past dat ook niet in een internationale ontwikkeling? Zo verdween vorig jaar ook het Amerikaanse tijdschrift Film Comment.

Ja, absoluut, maar het idee dat dat een evolutie is waar we geen grip op hebben, is iets waar ik niet in meega. Subsidies zijn er juist om organisaties te beschermen die weerloos zijn tegen de marktlogica. Filmkritiek dient een minder onmiddellijk nut, maar het draagt wel op een waardevolle manier bij aan de filmcultuur. Als je vervalt in louter pragmatisme gaat er op cultureel vlak heel veel verloren.

Wat zou het effect zijn van een gespecialiseerd filmtijdschrift op de filmcultuur?

De traditie voor filmkritiek is in Vlaanderen nogal fragmentarisch. In tegenstelling tot de Fransen hebben wij geen overkoepelend

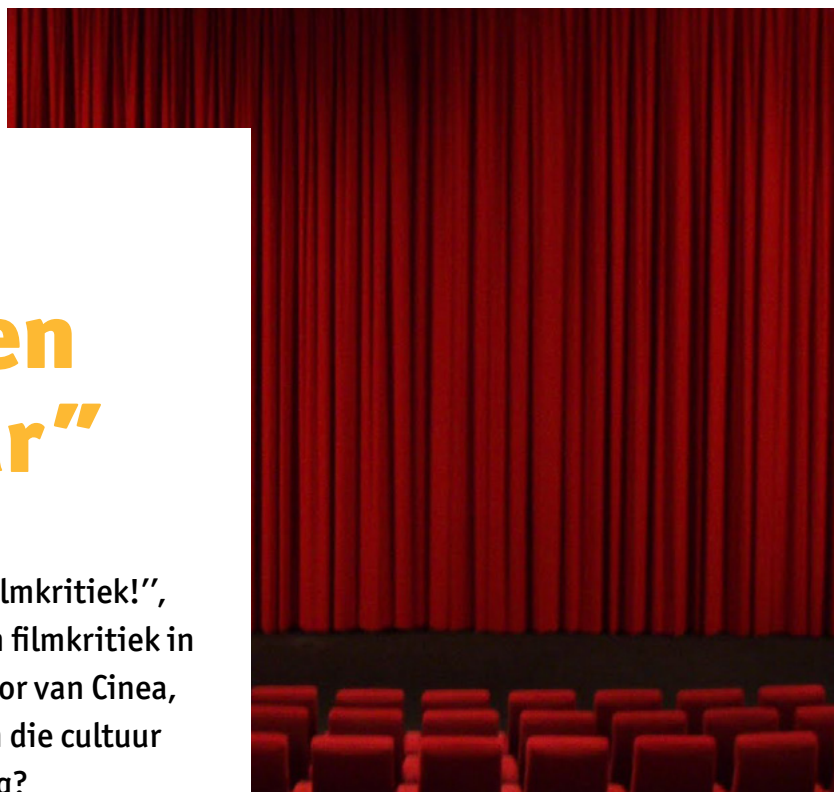

FOTO | Facebook - Filmmagie

verhaal, dus het is moeilijk om zo'n rijke traditie in één keer uit de grond te stampen. Als er eenmaal een gespecialiseerd filmtijdschrift is, denk ik wel dat zoiets als een voedingsbodemp kan werken. Als er daar op een inspirerende manier over film geschreven wordt, zal dat ook invloed

// OP EEN INSPIRERENDE MANIER OVER FILM KUNNEN PRATEN, IS HET BELANGRIJKSTE DOEL.

hebben op hoe kranten en niet-gespecialiseerde tijdschriften over film schrijven.

Ook Vlaamse filmmakers die nog niet zoveel aandacht krijgen, zoals Gust Van Den Berghe, zullen gebaat zijn bij een plek waar op een trage manier over hun werk geschreven kan worden. Er is binnen de huidige filmcultuur te weinig ruimte om hun werk voldoende aandacht te geven. Op

die manier kan filmkritiek wel bijdragen om het versnipperde filmlandschap wat meer bij elkaar te brengen.

Wordt het publiek voor filmkritiek dan ook groter?

Ik gebruik dat liever niet als kwaliteitscriterium. Niet om pretentius over te komen, het is echt wel belangrijk dat het werk door meer mensen gelezen wordt dan enkel de redacteurs van het tijdschrift, maar ik denk dat het publiek van geïnteresseerden al wel groot genoeg is. Met zo'n tijdschrift ga je geen massapubliek bereiken, maar niet alle waarde valt dan ook in cijfers uit te drukken. Op een intelligente en inspirerende manier over film praten en dat kunnen delen met een geïnteresseerd publiek, is het belangrijkste doel.

Filmkritiek maakt natuurlijk deel uit van een bredere filmcultuur. Zijn er voorbeelden uit het buitenland te noemen waar die cultuur gezonder is?

Gezonder is eigenlijk een andere term voor 'ze krijgen meer geld'. Opvallend is dat

een land zoals Nederland net als wij geen rijke filmtraditie heeft, maar dat er op bepaalde gebieden wel structureel meer wordt geïnvesteerd. In Nederland is de steun voor arthousebioscopen bijvoorbeeld veel groter, waardoor er meer schermen zijn dan hier in Vlaanderen. Iets wat ik vooral opvallend vind, is dat hun filmarchief Eye aanzienlijk meer subsidie krijgt dan ons filmarchief Cinematek. Met name

// DE MANIER WAAROP ER NU MET ONS FILMARCHIEF WORDT OMGEGAAN IS DOODZONDE.

omdat Cinematek een lange traditie heeft en op internationaal vlak heel belangrijk is voor de conservatie en restauratie van films. Blijkbaar is in Nederland de beslissing genomen om van hun filmarchief een uithangbord te maken, terwijl dat hier minder het geval is. Als ik één ding zou mogen veranderen dan zou het zijn dat Cinematek eindelijk het budget krijgt waar ze recht op heeft. De manier waarop er nu omgegaan wordt met zo'n belangrijk instituut is doodzonde.

Er zijn gelukkig ook nog dingen waar Vlaanderen zich als filmland gelukkig mee mag prijzen. "Een ontwikkeling van de laatste jaren die absoluut positief is", vertelt Versteirt, "is de uitgesproken aandacht voor diversiteit binnen de filmgeschiedenis. Er is de afgelopen twintig jaar steeds meer aandacht voor alles wat niet-westers is. Parallel daaraan loopt een technologische evolutie, in de vorm van het internet, die films makkelijker toegankelijk maakt."

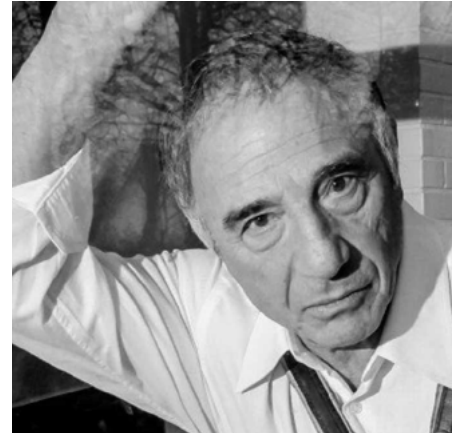
"Het is tegelijkertijd een illusie dat alles online te vinden is. Filmarchieven spelen dan ook een hele belangrijke rol bij de conservatie van de filmgeschiedenis. De archieven houden alles bij wat ze binnen krijgen, of het nu een obscure homevideo is of een kopie van Citizen Kane. Op een dergelijke, waardevrije manier onze filmgeschiedenis beschermen, is heel belangrijk."

// ER IS ALLEEN
MAAR KALMTE, JE
BENT ÉÉN MET JE ZIEL.
IK WEET HET,
HET KLINT WOLLIG,
MAAR HET IS ÉCHT ZO.

Namasté

Bezweet en uitgestrekt lig ik op de grond. Savasana: de lijkhouding. Een ietwat vreemde naam, maar hij is wel accuraat: mijn lichaam en geest zijn volledig ontspannen. In januari ben ik gestart met yoga. De laatste jaren zat ik iets te veel voor de televisie, dus ik zei tegen mezelf: 'Hup Froukje, het is tijd dat je nog eens iets doet!'. Ik moet eerlijk toegeven, het was niet de eerste keer dat ik mezelf aanspoorde om meer te bewegen... Omdat we nog steeds in een pandemie zitten en niet echt de deur uit kunnen, heb ik eindeloos veel workoutvideo's opgezocht. Ik deed ze elke dag zonder klagen: up and down planks, mountain climbers, Russian twists... Maar titels als: Get abs in two weeks! Burn 500 calories! gaven me niet het gevoel dat ik er goed aan deed nog eens te bewegen. Nee, dan borrelden er gedachten op als: waarom heb ik nog geen platte buik? waarom blubbert mijn kont nog steeds? Operatie 'gezonder leven' veranderde in operatie 'dat buikje moet weg'. Dat wilde ik niet langer. Ik richtte mij daarom op yoga. Ik kocht een yogamatje en de volgende dag begon ik eraan. Eerlijk, het heeft mijn leven veranderd! Bij yoga gaat het niet om de hoeveelheid calorieën die je verbrandt, of hoe plat je buik is. Bij yoga gaat het om je 'innerlijke krijger', het luisteren naar je lichaam. Krijg je je been niet tot over je oren? Geen probleem. Val je met een plof op de grond neer? Volgende keer beter. Die verzoening met jezelf is er op mentaal vlak ook. Er is alleen maar kalmte, je bent één met je ziel. Ik weet het, het klinkt wollig, maar het is écht zo. Tijdens de yogasessie is het niet altijd even makkelijk: ik puf, ik zucht, ik kreun. Maar daarna, in de Savasana, ben ik totaal ontspannen. Ik denk niet aan de taken die ik moet indienen, aan de essays die ik moet schrijven, aan de trein die ik moet halen, aan de examens die dichterbij komen, aan die irritante internetverbinding! Misschien is het nog eens tijd voor een sessie...

Buona notte Rocco

Dinsdagavond is de Italiaanse componist, muziekproducent en zanger Rocco Granata in het Onze-Lieve-Vrouwenziekenhuis van Aalst overleden. Eerder waren er al geruchten dat de Italiaanse artiest aan hartproblemen leed. De arts van R. Granata bevestigde dat hartfalen de oorzaak is van zijn overlijden. “Als ik nog één laatste wens mag maken, dan is het dat ik een inspiratiebron mag wezen voor iedereen die twijfelt of dromen uit kunnen komen”, zegt R. Granata vol overtuiging. “Ze komen uit, zolang je er maar zelf in blijft geloven.”

JEUGD

Mooie woorden van het Italiaanse talent, dat zelf heel wat hindernissen overwon vooraleer zijn droom werkelijkheid werd. Rocco Granata werd geboren in Figline Vegliaturo, een klein dorpje in Zuid-Italië. Hij emigreerde op 10-jarige leeftijd met zijn moeder en jongere zus naar België. Zijn vader was tewerkgesteld in de steenkoolmijnen en was al een jaar eerder aangekomen.

Granata wou niet zoals zijn vader als arbeider in de mijnen werken. Hij verlangde eerder naar een muzikale carrière, waarbij hij zijn stem kon laten horen aan iedereen. Al van jongs af aan droomde hij van een leven op de planken, tussen alle andere grote artiesten, met ‘wereldberoemd zijn’ als doel. Niet veel later besloot Granata om samen met enkele andere jongens zijn eerste bandje op te richten. Dat bleek achteraf geen slechte keuze te zijn geweest.

IN BOCCA AL LUPO!

Enkele jaren later besloot Granata om samen met zijn band een eerste plaatje op te nemen en dit op de markt te brengen. Dit plaatje, beter gekend onder de naam ‘Marina’, werd een gigantisch succes, ook al liep de weg ernaartoe zeker en vast niet van een leien dakje.

De plaat viel helemaal niet in de smaak bij de platenmaatschappijen. Sterker nog, aangezien niemand echt interesse bleek te hebben, besloten de leden van de band zelf de verkoop ervan in handen te nemen. ‘In bocca al lupo!’, wat ‘veel geluk!’ in het Italiaans betekent, riep Granata naar zijn vrienden, en ze stopten de plaat in de jukeboxen van de omgeving in de hoop zo ontdekt te worden. En er gebeurde een klein wonder. Binnen enkele weken ontstond er een ongelooflijke vraag naar ‘Marina’. Binnen- en buitenland waren

helemaal in de ban van de plaat en één ding was meteen duidelijk: ‘Marina’ werd een wereldhit. Naast ‘Marina’ maakte Granata ook nog veel andere veel andere hits zoals ‘Buona notte bambino’, ‘La bella’ en ‘Irena’.

SUCCESSVERHAAL

Na al die jaren rond te trekken als muzikant besloot Granata terug te keren naar België. Hier richtte hij zijn eigen uitgeverij en platenmaatschappij op: Granata Music Editions en Cardinal Records International. Hij produceerde voor verschillende Belgische artiesten zoals Louis Neefs, Jacques Raymond, Will Ferdy en Franca. “Granata was een man van goud. Hij deed altijd alles om je te helpen, hoe moeilijk de situatie ook was”, aldus Louis Neefs. Vervolgens componeerde Granata ook filmmuziek en speelde zelf ook regelmatig een gastrol in een film. Reiner Werner Fassbinder bijvoorbeeld gebruikte Rocco’s muziek in zijn film ‘Der Händler Vier Jahreszeiten’. Ten slotte ontstond er ook een film over Rocco Granata, ‘Marina’ genaamd, die ondertussen in verschillende landen werd uitgebracht en meerdere prijzen in de wacht sleepte.

LEVENSLESSEN

De laatste weken waren niet gemakkelijk voor de Italiaanse artiest. Zijn hart gaf steeds meer signalen dat het het minder goed ging. Granata overleed dinsdagavond dan ook aan een hartfalen in het ziekenhuis te Aalst. Granata zou zichzelf het beste omschrijven als hét voorbeeld van een Italiaan. Zijn familie komt op de eerste plaats, hij houdt van ‘la dolce vita’ en hij steekt zijn emoties niet weg. Hij koestert de momenten uit zijn jeugd in Italië, maar is er zich zeker en vast ook van bewust dat het niet altijd even gemakkelijk is geweest voor hem en zijn familie. “Papa vertelde vaak over het leven, over hoe het soms anders kan gaan dan je voor ogen had, maar dat er slechts één manier is om hiermee om te gaan, en dat is doorzetten”, zegt Sammy, Granata’s zoon.

Dromen zijn mogelijk, zolang je er zelf maar in gelooft en niet terugdeinst voor een risico of tegenslag. Of om het met een spreuk van het Italiaanse talent te zeggen: ‘chi non risica non rosica’.

// DE GOLF AAN
ONTDOPINGSBRIEVEN
DIE NU ONDERWEG IS
NAAR DE VERSCHILLENDE
BISDOMMEN IN ONS
LAND ZAL DAT RESOLUUT
DUIDELIJK MAKEN.

Zonde

“Zolang twee mensen van hetzelfde geslacht niet voor de Kerk mogen trouwen, wil ik dat ook niet.” Toen ik deze woorden op veertienjarige leeftijd uitsprak, dacht ik nog gewoon een vurige bondgenoot te zijn van de lgbtq+-gemeenschap. Toen was het ook een mening die onder mijn vrienden enkele verbaasde blikken tevoorschijn toverde, aangezien ze me kenden als heteroseksueel en passionele christen. Met één van die twee labels identificeer ik me nu niet meer.

De recente uitspraken van het Vaticaan die nog eens onderstreepten dat homoseksuele relaties geen zegen kunnen krijgen, zorgden al voor veel ophef, zowel binnen de queer- als de katholieke gemeenschap. En ik kan heel goed begrijpen waarom. Homoseksualiteit anno 2021 als ‘zonde’ benoemd horen, voelt ronduit vervreemdend. Van onze conservatieve nonkel of verzuurde buurvrouw kunnen we het gemakkelijk incasseren, want hun mening doet er weinig toe. Maar dat de Kerk -wereldwijd zowat het meest invloedrijke instituut- homoseksuele liefde een ‘ongerijmdheid’ noemt... Dat gaat er wat moeilijker in.

Als ik eerlijk ben tegen mezelf, ben ik er ook niet door verbaasd. Hoewel er al een paar positieve stappen gezet waren, zoals toen Paus Franciscus zich uitsprak voor geregistreerd partnerschap van homokoppels, is de Kerk nog ver verwijderd van volledige acceptatie. En laat dit maar duidelijk zijn: dat is wat de queer gemeenschap verdient en met minder nemen we geen genoegen. Wel vind ik het een gemiste kans. Echt zonde. De golf aan ontdopingsbrieven die nu onderweg is naar de verschillende bisdommen in ons land zal dat resoluut duidelijk maken.

Hoewel ik hiermee het risico loop om me onverholen te profileren als Gen Z’er, ga ik het gewoon zeggen zoals het is: niemand zit te wachten op de mening van een paar oude witte mannen. En ik denk dat veel jonge christenen, al dan niet queer, het hiermee eens zullen zijn. De mensen houden het geloof levend, niet het Vaticaan. Dus aan al wie zich op de overlapping van die twee cirkels begeeft: blijf lief hebben. Dat ziet God graag.

Mank, Hollywood en Fincher op z'n best

// DOORDAT JE DE FILM
IN ZWART-WIT BELEEFT,
KRIJG JE HET GEVOEL DAT
JE JE IN DE CINEMA VAN
DE JAREN '40 BEVINDT.

Citizen Kane wordt door verscheidene filmcritici gezien als een van de beste films aller tijden. Dit werd in 1942 al duidelijk met negen Oscarnominaties. De regisseur van de film, Orson Welles, mocht er vier in handen nemen, waaronder die voor beste origineel scenario

De Grote Depressie woedde zwaar in de jaren '30 van de twintigste eeuw, zo ook in Hollywood. Daardoor waren grote filmstudio's zoals MGM genoodzaakt flink te snoeien in hun kosten. Herman Mankiewicz, scenarioschrijver in dienst van MGM, uit zijn kritiek op het management en verliest zijn krediet. Neem daarbij een naderende deadline voor een nieuw project, samen met een drankprobleem en een auto-ongeluk, en dan krijg je het moeizame leven van Mankiewicz.

David Fincher, bekend van *Fight Club* en *Se7en*, heeft met *Mank* misschien wel zijn meesterwerk beet, mede door de sterrencast met Gary Oldman, Amanda Seyfried en Charles Dance. Doordat je de film in zwart-wit beleeft, krijg je het gevoel dat je in de cinema van de jaren '40 bevindt. Wat Fincher een geniaal regisseur maakt, is het feit dat hij, net als Orson Welles, gebruikt maakt van heel simpele camerabewegingen. Welles' *Citizen Kane* bracht veel cinematografische vernieuwingen. *Mank* is zowaar een ode aan de film uit 1942, maar ook een kritisch stukje film waarmee Fincher de toenmalige filmwereld bekritiseert.

Als je geen liefhebber bent van zwart-witfilms, of als je geen fervente filmfanaat bent, die *Citizen Kane* niet kent, is deze film waarschijnlijk niets voor jou. Soms zitten er weliswaar wat saaie stukken bij, die desalniettemin wel nodig zijn voor het verhaal achter *Citizen Kane*.

Maar bij de Oscars weten ze deze film te prijzen, en kreeg maar liefst tien nominaties, voor o.a. beste film en beste acteur. Wij kijken alvast uit naar de volgende Fincher.

“Met homeopathische steun gaan we deze crisis niet kunnen betalen”

FOTO | Wouter Van Vooren

Het begrotingstekort blijft oplopen en de regeringen blijven steun uitkeren, terwijl buitenlandse bedrijven en de farmaceutische industrie met de grootste winsten weglopen. In dit interview laat fiscaal expert Michel Maus zijn licht schijnen op de economische problemen en mogelijke oplossingen voor deze coronacrisis.

BELASTINGONTDUIKING, IEDEREEN DOET HET

Het is niet alleen de titel van een boek dat Michel Maus geschreven heeft, het blijkt door deze crisis nog maar eens waar: de Belg ontduikt belastingen. Er werden altijd al belastingen ontdoken en dat is in covidtijden niet anders. “Er werd nu weer gesjoemeld, maar op een nieuwe, creatieve manier. Doordat de regering bijna onmiddellijk en zonder voorbereiding steun moest bieden, kon er weinig onderzoek gedaan worden naar welke bedrijven de steun echt nodig hadden en welke niet.”

“Veel mensen zagen de mogelijkheid om spookbedrijven op te richten of de functie van hun gebouw anders te omschrijven om steunpakketten te ontvangen. Anderen hadden dan weer de pech dat ze geen steun kregen, terwijl ze daar praktisch gezien wel recht op hadden. Een voorbeeld zijn de ballonvaarders: ze konden niet vliegen doordat het luchtruim gesloten werd. Toch kregen ze geen steun omdat ze geen voor het publiek toegankelijke ruimte hadden, net als de koetsiers die gidsen en toeristen rondrijden in Brugge. Het kantoor en de manege waren niet voor publiek toegankelijk, maar door het coronavirus konden ook zij niet werken.”

PROFITEURS VAN DE CRISIS

Winst maken tijdens crisisperiodes is ook van alle tijden. Deze keer waren het de grote technologiebedrijven zoals Google, Amazon en Facebook. “We kunnen geen belastingen innen op een bedrijf zolang het geen vaste inrichting heeft in België. Deze technologiebedrijven zijn misschien wel actief in België, maar Facebook bijvoorbeeld heeft enkel een kantoor in Ierland omwille van de voordelige belastingtarieven. Om dat probleem op te lossen zou er een andere definitie moeten komen van wat een vaste inrichting is en zoiets moet in de EU met unanimiteit gestemd worden. Als Ierland akkoord gaat om deze definitie aan te passen, zal de Ierse regering er ongetwijfeld wel wat eisen tegenover plaatsen om het verlies aan inkomsten te compenseren, en dan gaan we er al van uit dat de bedrijven in een EU-land gezeteld blijven. Eigenlijk kunnen we dat probleem dus niet aanpakken met alleen de EU. Daarom ligt er bij de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, n.v.d.r.) al een tijdje een plan op tafel om zulke bedrijven wereldwijd te belasten. Dit werd de voorbije jaren tegengehouden door het beleid van Trump, maar met Joe Biden als nieuwe Amerikaanse president is er meer mogelijkheid voor overleg. Met

de coronacrisis als katalysator voor grote veranderingen zullen dit soort wereldwijde initiatieven wel haalbaar zijn”.

// DE BELASTINGBETALER VERWACHT EEN RETURN.

Een andere sector die veel winst kon opstrijken was de farmaceutische industrie. Zowel het hoofdkantoor van Janssen Pharmaceutica als het productiebedrijf van Pfizer liggen in België. “Deze bedrijven worden wereldwijd geprezen omdat ze op minder dan een jaar tijd vaccins konden produceren, maar men vergeet erbij te zeggen dat dit enkel kon door middel van belastinggeld, Belgisch geld dus. Het grootste deel van de vaccins komt echter niet bij de Belgen terecht. Wij betalen dus deels voor een vaccin dat niet voor ons is.”

Je kan je afvragen of het dan wenselijk is om een bedrijf in je land te hebben dat zo veel steun nodig heeft en blijkbaar weinig terugdoet. “Het biedt natuurlijk werkgelegenheid, maar of de inkomsten en uitgaven een positieve balans maken, is moeilijk te zeggen.”

// BEGROTINGSTEKORT ZAL MOEILIJK RECHT TE TREKKEN ZIJN.

De steunmaatregelen gaven de regering niet bepaald veel ademruimte en hielpen ook niet het gat in de begroting te vullen, integendeel zelfs. “In absolute cijfers hadden we in 2020 het grootste tekort ooit, maar relatief gezien hadden we in de jaren ‘80 een groter tekort. Er was toen een tekort van 16% van het BBP, en nu komt België aan een tekort van 10%. Dat is nog steeds een heel hoog percentage, aangezien de EU eigenlijk een maximum oplegt van 3%.” Ook het begrotingstekort van 2021 zal volgens de voorspelling groter zijn dan voorzien.

De regering gaat wel vaker leningen aan, maar deze steunmaatregelen zijn toch een categorie apart. “Vaak wordt een lening gebruikt om te investeren in iets en dan wordt dat geld terugverdiend, maar het geld voor de steunmaatregelen levert al een

hele tijd niets op. De economie moet weer kunnen draaien, zodat deze steunmaatregelen terugverdiend kunnen worden.”

Sommige economen voorspellen dat de economie zichzelf weer zal herstellen na de lockdown. Maus gelooft daar niet in: “Het begrotingstekort nam voor de coronacrisis ook al toe, dus ik zie niet in waarom het nu anders zou zijn. Zonder bijkomende maatregelen zal dit tekort moeilijk, zo niet onmogelijk recht te trekken zijn.”

// UITZONDERLIJKE OMSTANDIGHEDEN VRAGEN OM UITZONDERLIJKE MAATREGELEN.

“De geschiedenis leert ons dat er na elke crisis hervormingen plaatsvinden. Dat was zo na de Tweede Wereldoorlog, de bankencrisis, de oliecrisis, ... Deze bijzondere crisissen hebben we ook altijd overwonnen,

hoewel altijd met extra maatregelen. Na de Tweede Wereldoorlog werd bijvoorbeeld op de oorlogswinsten een belasting geheven van 70-95% en werd een deel van het geld op de Belgische bankrekeningen als het ware vastgezet. Zulke extreme maatregelen zullen nu niet snel genomen worden, maar er moeten wel oplossingen komen.”

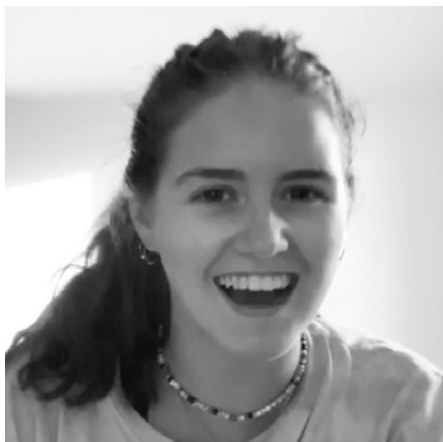

FOTO | Bloom-Law

HOE MOETEN WE DAN DEZE CRISIS BETALEN?

De eerste gedachte en de angst van veel mensen is natuurlijk dat er hogere belastingen gaan komen om de crisis te betalen, maar dat hoeft niet perse. “Er kunnen extra belastingen geheven worden, maar ook minder uitgeven is een optie. Tijdens en na crisissen zien we vaak structurele staats-hervormingen om geld uit te sparen. Er zijn nu bijvoorbeeld acht ministers van volksgezondheid, dat kan misschien veranderen. Ik denk wel dat er aanpassingen zullen komen op politiek vlak die goedkoper zijn. Andere besparingen zijn ook niet uit te sluiten, zoals het hervormen van provinciestructuren.”

Een vermogensbelasting is ook iets dat in de lucht hangt, maar dat is moeilijk door te voeren, omdat het vermogen bijna niet te bepalen valt. Een andere oplossing is het belasten van effectenrekeningen. “De effectentaks werd ingevoerd in december 2020 en houdt in dat wie meer dan één miljoen op een effectenrekening heeft staan, daar 0,15% belastingen op betaalt. Dat is een homeopathisch percentage en dat zal zeker de crisis niet kunnen betalen, maar het is wel een stap in de juiste richting.”

// OPGEVEN ZIT ER
NIET IN DUS JE GAAT
DOOR, JE BLIJFT
PROBEREN.

Titanic

Ons mentale welzijn wordt nog vaak vergeten, weggewuifd. 'Wees gewoon gelukkig met wat je hebt', horen vele patiënten de kampen met mentale problemen vaak. Dat hoor je echter niemand zeggen tegen iemand met een gebroken been, tegen iemand met een ziekte die zichtbaar is. Het is allemaal niet zo gemakkelijk. We beginnen met 64 reddingsboten. De helft hiervan verdwijnt, omdat een groot deel van de maatschappij nog steeds niet gelooft in problemen die ze niet kunnen zien. 32 reddingsboten over. Psychische hulp is duur, wordt niet voldoende terugbetaald en is dus niet voor iedereen beschikbaar. Die ene therapiesessie per week die je kan betalen is niet genoeg. 20 reddingsboten over. Het is niet genoeg. Je ziet het niet meer zitten.

Zelfmoordpoging. Botsing. IJsberg. 10 reddingsboten over. Plots alle hens aan dek. Het probleem dat niemand zag, wordt zichtbaar. Andere mensen merken op wat er gebeurt. Niemand had het zien aankomen, want er waren geen verrekijkers aan boord. Iedereen heeft medelijden met je, maar het is te laat. Het schip is aan het zinken. Met man en macht proberen ze je te helpen. Reddingsboten worden klaargemaakt. Je kan in opname gaan. Na een wachttijd van vijf maanden. 5 reddingsboten over. Nu is er opeens wel geld om psychologen terug te betalen want je wordt opgenomen. Je probleem is serieus.

Het orkest dat blijft spelen in je hart weet dat je nog zo veel hebt om voor te leven, dat er zo veel mensen zijn die om je geven. Opgeven zit er niet in dus je gaat door, je blijft proberen. Iedereen schiet je plots te hulp, maar er zijn niet genoeg reddingsboten aan boord. Je hebt het probleem te lang genegeerd. De maatschappij zei: 'Je hebt gewoon een off-day, morgen is alles beter.' Je vrienden vertelden je dat je meer moest lachen en genieten van het leven. Nu ziet iedereen het probleem en willen ze je helpen, maar de hulp kwam te laat, het schip is gezonken. 0 reddingsboten over.

NECROLOGIE

Hannelore
Vanhemelen

Ann Demeulemeester, voor eeuwig koningin van Zwart-Witland

De Belgische modeontwerpster Ann Demeulemeester is overleden. Ze was lid van de Antwerpse Zes en vooral bekend om haar donkere, rebelse maar glamoureuze stijl. De couturière was 61 jaar.

Haar familie bevestigt het overlijden aan het Belgische persagentschap Belgia. “Met groot verdriet en diepe verslagenheid melden wij het plotse overlijden van Ann Demeulemeester”, laat haar familie weten. Ze is overleden aan een hartaanval. Afgelopen nacht vond haar echtgenoot haar thuis in Kessel, maar de hulpdiensten konden niets meer doen. Zo is België een van haar populairste modeontwerpers verloren.

Ann Demeulemeester werd geboren in 1959 in Kortrijk. Haar fascinatie voor mensen en portrettekenen leidde ertoe dat ze in 1978 aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen Mode ging studeren. “Terwijl ik mensen tekende, dacht ik altijd aan welke kleren ze aanhadden”, zei Demeulemeester ooit. Daar studeerde ze af samen met Dirk Bikkembergs, Walter Van Beirendonck, Dries Van Noten, Dirk Van Saene en Marina Yee. Deze getalenteerde generatie werd bekend als de zes van Antwerpen, een groep excentrieke Belgische trendsetters. De afgestudeerden namen een jaar later samen deel aan de Gouden Spoel, een jaarlijkse prijs voor de meest veelbelovende modeontwerper van het jaar. Demeulemeester won deze wedstrijd en door de internationale interesse voor Belgische fashion was haar carrière gelanceerd.

In een open brief reageren belangrijke Belgische modeontwerpers erg geschrokken op het nieuws: “Vandaag hebben we plots afscheid moeten nemen van Ann. We zagen dit nieuws echt niet aankomen. We wensen haar familie, haar vrienden en al haar modebewonderaars alle sterkte toe. Rust zacht.”

Samen met haar echtgenoot Patrick Robyn bracht ze in 1985 haar eigen kledinglijn, Ann Demeulemeester, op de modemarkt. Ze liet zich zowel door de gothic- en punkcultuur als door haar talentvolle vriendengroep inspireren. Onder andere singer-songwriter Patti Smith had een hechte vriendschap met Demeulemeester. In een interview met Vogue had Smith lovende woorden: “We did find

each other, and we became friends—no, sisters. We are sisters.” Zelf haalde Demeulemeester veel inspiratie uit muziek: “Voor mij gaat het om de creatieve energie van de muziek. Ik kan het niet eens vastpinnen op één liedje. Ik haal daar gewoon energie uit en ik stop het in me, en dan breng ik het naar buiten, in mijn ontwerpen.” Ze hield van zwart-witte designs en had een voorkeur voor complete genderneutraliteit. “Zwart is niet triest. Heldere kleuren deprimeren me. Ze zijn zo... leeg. Zwart is poëtisch. Hoe stel je je een dichter voor? In een felgeel jasje? Waarschijnlijk niet”, zei Demeulemeester ooit.

In 1999 opende de modeontwerpster haar eerste eigen boetiek in Antwerpen. Ondertussen worden haar collecties over de hele wereld verkocht. Desondanks dit succes besloot Demeulemeester om in 2013 een punt achter haar modecarrière te zetten. Het modehuis kwam terecht in de handen van de zakenvrouw Anne Chapelle, een compagnon van Demeulemeester: “Ik kwam uit een mannenwereld waarin mode gelijkstond aan een strak pakje van Chanel, nylonkousen en roodgelakte nagels. Geloof me, ik heb zoveel van Ann geleerd.”

Haar experimentele ziel uitte zich sindsdien verder in nieuwe kunstvormen en materialen. Ze ging cursussen porselein draaien in Engeland en Frankrijk volgen om daarna in 2019 een collectie porseleinen serviezen, zilverwerk en glazen te lanceren bij Serax. “Het eenzaam boetsen met de handen in de klei geeft me een heerlijk gevoel. Ik ben altijd al gefascineerd geweest door het creëren in drie dimensies. In mijn modecollecties heb ik dat ook altijd zo gedaan: telkens opnieuw gaf ik het lichaam vorm in een driedimensionale sculptuur. Al mijn schoenleesten en hakken boetseerde ik zelf.”

Demeulemeester zal begraven worden in een van haar eigen ontwerpen, omdat ze altijd haar eigen kleding droeg. De uitvaart zal plaatsvinden in intieme kring. De familie van Demeulemeester zal nog een herdenkingsmoment voor het brede modepubliek

// **BOJACK HORSEMAN**
SPEELDE OOI DE
HOOFDROL IN EEN SITCOM,
WAARVAN HIJ DERTIG JAAR
LATER NOG STEEDS DE
HERHALINGEN BEKIJKT.

Bojack Horseman, hilarisch en uiterst triest

De animatieserie **Bojack Horseman** is zowel de grappigste als de meest bedroevende serie die Netflix te bieden heeft. In de alternatieve werkelijkheid waarin dieren geantropomorfiseerd zijn en naast mensen in de maatschappij leven, vormt Hollywood het decor voor een hilarische en abstracte setting. Toch slaagt de serie erin om heel treffend en maatschappijkritisch echte thema's te behandelen.

Andere animatieseries gebruikten al eerder het idee van dieren die zich als mensen gedragen, maar zelden heb ik er een gezien waarin dat concept zo doorgedreven was. Bojack Horseman is, zoals zijn achternaam al verklapt, een paard dat zich gedraagt als een man. Een uitgebluste acteur om precies te zijn. Zijn huisgenoot is een man, zijn manager is een kat, en de vrouw die zijn autobiografie schrijft, deelt de lakens met een labrador. Het antropomorfe thema levert doorheen de serie goede moppen op, maar dat neemt niet weg dat de personages herkenbare karakters zijn die met levensechte problemen worstelen.

Bojack Horseman speelde ooit de hoofdrol in een sitcom, waarvan hij dertig jaar later nog steeds de herhalingen bekijkt. Zijn manager probeert hem wanhopig weer op de markt te krijgen, maar hij wordt gekweld door de demonen uit zijn verleden en vindt het bijna ondraaglijk om nuchter te zijn. Zijn dronken escapades leveren hilarische situaties op, maar de serie ontwijkt de problematiek erachter niet. Bojack is verslaafd en depressief, heeft een traumatische jeugd gehad en een triestig leven gekend. Hoewel de serie humoristische animatie is, gaat het die realiteit niet uit de weg. Er is geen romantisering en er wordt niets weggelachen.

Bojack Horseman is de koning van de animatieseries voor volwassenen. De reeks is hilarisch en maf, maar heeft een duister hart dat de kijker iedere keer weer uit het lood slaat. De zes seizoenen hadden er zeker meer mogen zijn. De serie is een aanrader voor iedereen die houdt van sterke satire, maar niet bang is om zijn hart te laten breken.

FOTO | Penguin Books

“De Griekse tragedie Oresteia blijft onthutsend actueel en herkenbaar.”

Na King Lear en Wat is de Wat neemt theatermaker Simon De Vos een van de oudst overgeleverde teksten onder handen: Oresteia. Die Griekse tragedie vertelt het verhaal van Orestes, zoon van Agamemnon en Klytaimnestra. Eind maart ging de voorstelling in première in het paleis (Antwerpen). Helaas konden enkel klasbubbels genieten van een schooluitstap naar het theater.

Het verhaal van Oresteia is een klassieker. Hoe zou u in eigen woorden het verhaal Oresteia schetsen?

Dat alleen al is een complexe vraag. Kortweg gaat de tragedie over hoe de jongeman Orestes een hele voorgeschiedenis van geweld met zich meedraagt. Dat geweld herhaalt zich al eeuwenlang van generatie op generatie en is zodanig noodlottig dat het voor de samenleving onmogelijk lijkt om die vicieuze cirkel te doorbreken. Ook Orestes is schuldig. Hij vermoordt namelijk zijn eigen moeder, maar spreekt vervolgens de goden aan. In die familiegeschiedenis van geweld is het de eerste keer dat iemand om hulp roept. De godin Athena pleit voor een burgerrechtbank. Zo is meteen ook de eerste democratie geboren.

De tekst is zo'n 2500 jaar oud. Waarom is hij vandaag nog interessant? Of zelfs relevant?

Oresteia blijft onthutsend actueel en herkenbaar. Amerika bijvoorbeeld lijkt op dit moment wel het Oude Griekenland door gebeurtenissen als de Black Lives Matterbe-

weging en de bestorming van het Capitool, een van de bolwerken van de democratie. Het stuk haakt fel in op de realiteit van nu. Het is cynisch om te zeggen, maar dat is bijna een cadeau voor mij als theatermaker.

Vindt u het belangrijk dat uw stukken de dagelijkse realiteit reflecteren?

Ja, dat is de essentie van theater. Zo heb ik een aantal jaar geleden King Lear van Shakespeare herschreven in de context van de Europese Unie. Oresteia is deze keer dan wel ingebed in de Griekse wereld, toch gaat het stuk over hier en nu. Het dient als het ware als een spiegel voor de realiteit. Het element van de woede die heerst doorheen de tekst springt er bovenuit voor mij. Er zijn zoveel mensen erg kwaad in de samenleving en wat doe je daarmee? Dat voelt hypermodern.

JONGERENPUBLIEK

Verder is Oresteia ook gericht op jongeren vanaf 16 jaar.

Klopt. Orestes is zelf nog maar zestien jaar en heeft al bloed aan zijn handen. Toch is

// HET STUK IS GERICHT OP DE GENERATIE JONGEREN DIE AL REDELIJK WAT OP HUN SCHOULDERS TORSSEN.

hij louter het slachtoffer van een hele generatie voor zich waar keer op keer geweld de kop opsteekt. Daar gaat het over in Oresteia. Het stuk is bovendien gericht op die generatie jongeren waarvan ik denk dat ze al redelijk wat op hun schouders torsen. Verder vraagt Orestes zich voortdurend af wat voor leider hij moet zijn. Wat betekent leiderschap binnen hedendaagse crisissituaties, zoals de klimaatcrisis bijvoorbeeld? Dat vind ik een extreem actuele vraag.

Kunnen jongeren de voorstelling dan interpreteren als een waarschuwing? Of eerder een reflectie?

Dat is een goede vraag. Oresteia is geen gesloten voorstelling waarbij je na afloop een mening gevormd hebt. Het stuk is gericht op de generatie jongeren die al redelijk wat op hun schouders torsen. Wel roept het stuk die schuldvraag op en doet het absoluut een appel op de toeschouwers om collectief de mogelijkheid te voelen dat verandering mogelijk is. Het is niet gemakkelijk om die vraag bij het publiek te leggen. Sommige mensen voelen dat en zien er op die manier een waardevolle voorstelling in, anderen vinden dat juist heel manipulatief.

Zoals eerder aangehaald staan geweld en moord centraal in Oresteia. Hoe brengt u dat over bij een jongerenpubliek?

In Oresteia spelen zich vijf moorden af, en dat op twee uur tijd. Daar hebben we tijdens het repetitieproces toch wel even bij stilgestaan, want hoe doe je dat inderdaad? De Grieken deden dat suggestief. Wij hebben uiteindelijk gekozen voor de Romeinse aanpak: we tonen de moorden recht in het gezicht van de toeschouwer. Toch hebben we geprobeerd elk personage begrijpelijk te maken. Bij elke gruweldaad hoort empathie of juist een ultieme fragiliteit en kwetsbaarheid. En ja, dat komt absoluut directer binnen, maar het blijft theater natuurlijk.

THEATER IN TIJDEN VAN CORONA

Jongeren zijn voorlopig ook de enige toeschouwers die de voorstellingen konden bijwonen in de vorm van een schooluitstap. Corona heeft toch best wat roet in het eten gegooit.

Voor het maakproces gelukkig niet. Hetpa-leis heeft ervoor gezorgd dat we relatief normaal konden repeteren, aangezien we regelmatig getest werden. Dankzij

de versoepelingen sinds 15 maart, waardoor scholieren weer op uitstap mochten, konden we ook een aantal keer spelen voor publiek. Ook al mocht dat slechts voor twintig toeschouwers per voorstelling in plaats van 500, in deze omstandigheden moet je er de voordelen uithalen. Zo hebben we na elke try-out rechtstreeks een gesprek gevoerd met ons publiek. Op die manier merk je aan de reacties dat het stuk goed zit. Ons hele team is opgetogen dat dat kon in deze tijden. Voor de spelers zat er geen rem meer op, omdat de dankbaarheid

// DE DANKBAARHEID VAN HET PUBLIEK WAS AL ZO GROOT VANAF HET MOMENT DAT HET DE ZAAL BINNENWANDELT.

van het publiek al zo groot was vanaf het moment dat het de zaal binnenwandelt. Zowel de acteurs als het publiek hebben genoten.

En dat geeft u als regisseur dan ook een warm gevoel.

Op een bepaald moment kwam het ook echt binnen bij mij en begon ik zelf te blêten. Zo zie je maar wat theater af en toe kan doen: naar je zieltje gaan. Dat is zalig om mee te maken en fijn om te merken hoe de jongeren dat ook ervoeren. Je ziet gewoon de energie die van het podium op het publiek

kaatst, ondanks de mondkmaskers.

CORONA OPENT NIEUWE DEUREN

Heeft de coronacrisis u de tijd gegeven om vanuit een andere invalshoek te sleutelen aan Oresteia?

Op de inhod van deze voorstelling heeft corona eigenlijk geen invloed gehad. Tijdens de eerste lockdown zat ik nog volledig in het schrijfproces en was de tijd daarvoor ook voorzien. De crisis heeft er wel voor gezorgd dat ik een nieuw theatercollectief heb opgericht.

Vanwaar deze stap?

De productiementaliteit waarbij je twee jaar met een project bezig bent en je de laatste twee maanden repeteert, levert een enorme druk en stress op. Ik doe dat heel graag, maar tegelijk had ik ook zin in iets nieuws. Ik voel dat ik kleinere dingen in de stad wil doen en dat ik flexibel en nomadisch wil opereren als een stadscollectief. Daarom heb ik een aantal mensen verenigd, waaronder acteurs, beeldende kunstenaars en muzikanten. De coronacrisis heeft mij dus wel op een manier doen nadenken over mijn eigen praktijk en over hoe ik graag wil werken in de toekomst. Het is momenteel nog een beetje een stap in het ongewisse, maar ik voel dat ik er veel zin in heb

Is er al veel bekendgemaakt over dat nieuw gezelschap?

Nee, eigenlijk nog niet. Ik kan wel al verklappen hoe het nieuwe gezelschap heet: 'Troep'.

Bijzonder geval van grafschennis: Duitse man steelt gouden tanden

Grafschennis, letterlijk het vernielen van een graf, komt spijtig genoeg nog vaak voor. Toch loopt er op dit moment in de Duitse Landkreis Würzburg een heel opmerkelijk proces van grafschennis. De Duitser Jürgen M. vernielde namelijk geen graven, maar zou gouden tanden van lijken getrokken en gestolen hebben. Onze redactie trok erop uit om het verhaal achter de gebeurtenissen te achterhalen.

// JÜRGEN KEEK ALTIJD MET VEEL BEWONDERING OP NAAR HET WERK VAN ZIJN VADER.

“Ik ben opgegroeid tussen het goud. Mijn vader was een succesvolle goudsmid en leerde me van kleins af aan de kneepjes van het vak. Het heeft onze band alleen maar versterkt,” vertelde de Duitse Jürgen M. aan het weekblad ‘Der Spiegel’. Twee jaar geleden verloor hij zijn vader door hartfalen. Daarom wilde hij als eerbetoon in zijn voetsporen treden. Al moest hij daarvoor eerst goud zien te bemachtigen.

EN GOUDEN TEKEN UIT DE HEMEL

In 2016 begon Jürgen M. te werken voor een uitvaartcentrum in de Duitse stad Würzburg in het noorden van de deelstaat Beieren. Eerst werkte hij in het lokale crematorium, maar slechts twee maanden later werd hij overgeplaatst na een uit de hand gelopen meningsverschil met een oud-collega. Sindsdien is hij verantwoordelijk om de graven te delven en de lijken opnieuw te begraven in de hoofdbegraafplaats. “Een week na mijn vaders begrafenis vond ik een lijk met een gouden kunstgebit. Het was alsof hij me een teken gaf,” bekende de Duitse man.

Toen een buurtbewoonster van de begraafplaats een nachtwandeling wilde maken, zag ze dat de grafdelver zich verdacht gedroeg wanneer hij een lijk aan het begraven was. Daarop stuurde ze een tip naar zijn werkgever. Die werd achterdochtig en besloot meteen actie te ondernemen. Hij bracht de autoriteiten op de hoogte, die vervolgens overgingen tot een huiszoeking in het appartement van de grafdelver. Ze vonden er maar liefst 30 gram goud en een gouden ring.

EEN DROOM MET GEVOLGEN

Inmiddels wordt de grafdelver beschuldigd van meer dan twintig gevallen van grafschennis, die dateren van september 2019 tot eind 2020. De Duitse man heeft al voor één geval bekend dat hij goud gestolen heeft om aan zijn vrienden te laten zien. Een van die vrienden heeft gereageerd op het voorval. “Jürgen keek altijd met veel bewondering op naar het werk van zijn vader. Hij vertelde me na de begrafenis dat hij er alles voor over had om eveneens professioneel goudsmid te worden. Al had ik nooit gedacht dat hij zo ver zou gaan om zijn droom waar te maken,” aldus een vriend.

De grafdelver beweert dat hij op het moment van de feiten niet had gedacht aan de gevolgen van zijn acties en beseft dat het ongepast was. Daarom wil hij nu graag zijn excuses aanbieden aan de nabestaanden van de getroffen overledenen. Hij kondigt ook aan dat hij tijdens het proces zijn verantwoordelijkheid zal nemen voor zijn daden.

Begin volgende week zal zijn proces aanvatten in de arrondissementsrechtbank in Würzburg. Hierbij zal niet alleen de buurtbewoonster van de begraafplaats getuigen, maar ook drie van de getroffen nabestaanden. De grafdelver riskeert een boete tot 10.000 euro en een gevangenisstraf tussen drie maanden en twee jaar.

// 33 ANDERE SPELERS
MOGEN DE KOMENDE WEEK
WEL DE KLEUREN VAN HET
LAND VERDEDIGEN.

Elf Miljoen

Vrijdagmiddag, klokslag twaalf uur. De lunchpauze begint, en elf miljoen assistent-coaches volgen Roberto Martinez aandachtig wanneer hij zijn selectie voor de volgende interlands bekendmaakt. Eden Hazard is er niet bij. Hij revalideert onder de Madrileense zon, genietend van een hamburger. 33 andere spelers mogen de komende week wel de kleuren van het land verdedigen. In beurten, want door bureaucratische beslissingen betreffende corona, kan niet iedereen aanwezig zijn voor drie wedstrijden waarvoor de Rode Duivels tegen teams uit alle hoeken van Europa spelen.

Elf miljoen mensen vernemen de namen van de 33 uitverkorenen. Twee van hen worden openlijk bekritiseerd. Yari Verschaeren en Albert Sambi Lokonga, niet toevallig twee spelers die de clubkleuren van RSC Anderlecht dragen. Anderlecht is een aparte organisatie: in een land met drie gewesten, drie landstalen en zes regeringen, slaagt niets erin het land zo te verdelen als een voetbalploeg gelegen nabij Brussel.

Elf miljoen experts splitsen op in twee kampen. Het ene kamp spreekt van een schande. Zij zouden nog liever Mark Vertonghen in de ploeg zien dan iemand die een paars-wit shirt draagt. Zij uiten hun ongenoegen. Mauvetez en #Nietmijnrodeduivels zijn slechts enkele commentaren die te lezen zijn op intellectuele discussiefora, zoals HLN.be. De voorstanders prijzen de bondscoach omdat hij het lef heeft jonge talenten op te roepen, de toekomst indachtig. Zij verwijzen naar Tielemans en Lukaku, twee spelers die ook openlijk in vraag werden gesteld omdat ze voor Anderlecht speelden, maar inmiddels zijn uitgegroeid tot voetballers van wereldklasse – de haters ten spijt.

Twee maanden nog tot Martinez de ploeg aankondigt die deze zomer het EK speelt. Elf miljoen analisten volgen intussen de prestaties van de spelers op de voet, om aan te tonen dat hun standpunt het juiste is. De komende twee maanden gunnen deze kampen elkaar nauwelijks het licht in de ogen. Enkel om dan samen een pint te pakken in de heropende cafés en een triomf van onze nationale trots te vieren. Schol!

De Keersmaekers laatste buiging

Anne Teresa De Keersmaeker is gisterenavond overleden. De Belgische choreografe werd 60 jaar. “Ik besef nu dat het precies vijftig jaar geleden is dat ik ben beginnen te dansen: het is mijn gouden jubileum”, zei ze in september. Nu is ze uitgedanst.

De befaamde danseres Anna Teresa De Keersmaeker viel gisterenavond omstreeks 22.00 uur thuis van de trap. Ze kwam fout neer en door een hoofdletsel stierf ze ter plekke. Alle hulp kwam te laat. “De dokters hebben me verteld dat ze op slag dood was en niet heeft geleden”, zegt haar dochter Anna Franziska Jäger.

“Ik denk dat ik eigenlijk heel simpel, zoals zoveel kleine meisjes, ervan droomde voor volle zalen rondjes te draaien in een rokje en op mijn tippen te lopen”, zo begon het verhaal van De Keersmaeker vijftig jaar geleden. Op tienjarige leeftijd startte ze met balletlessen, die een liefde en passie aanwakkerden waarmee ze over heel de wereld furore zou maken.

VROEG GELEERD, OUD GEDAAN

Ze studeerde af aan de dansschool Mudra in Brussel en op twintigjarige leeftijd debuteerde ze met haar eerste voorstelling *Asch*. Na die opleiding merkte ze wel dat haar toekomst niet in de klassieke dans lag: “Ik werk niet met gecodificeerde bewegingen zoals in het klassiek ballet, waar iedereen weet wat een plié en een battement tendu is. Wat ik doe, heeft meer te maken met een visie over hoe een lichaam van nature beweegt.” Een jaar later spreidde ze haar vleugels en vertrok ze naar New York, waar ze een opleiding volgde aan de Tisch School of the Arts en kennismakte met de postmoderne dans.

ANARCHIE OP DE DANSVLOER

Toen ze in 1982 terugkeerde naar België, werkte ze mee aan de stukken die uiteindelijk *Fase*, *Four Movements to the Music of Steve Reich* zouden vormen. Die zette De Keersmaeker internationaal op de kaart. In 1995 richtte ze haar eigen dansschool op P.A.R.T.S. “Educatie is zo belangrijk. Het is niet voor niets dat ik na mijn gezelschap *Rosas* ook de school P.A.R.T.S. heb opgericht”, klonk ze.

“Of ik de mensen jubelend kon binnenhouden of scheldend de zaal uit liet lopen, hield me niet bezig. Ik heb altijd gezocht naar de spanning tussen enerzijds opwindend, het gevoel van let’s party – datgene waarop *Béjart* en *Broadway* zijn geënt en waarbij mensen zich prettig voelen – én anderzijds het aftasten van anarchistische zones en onduidelijkheid, van dat wat verwarrend kan zijn”, aldus De Keersmaeker. De choreografe was niet uit op faam. Ze wilde vooral de band tussen muziek en beweging benadrukken, het liefst in meetkundige, cyclische en wiskundige patronen. De Keersmaeker was niet vies van een beetje uitdaging. Ze probeerde haar publiek vaak op te juttunen. Zo moesten de toeschouwers bij de voorstelling *Rosas* danst *Rosas* veertig minuten wachten op de muziek, wat in haar beginjaren voor heel wat ophef zorgde. Nu blijft het publiek veertig minuten lang braaf op zijn stoel zitten omdat ze weten wat nog komen moet: een grandioos stuk rebellie.

De Keersmaeker danste tot voor kort zelf in haar solovoorstelling *Goldberg* variaties. Ze exploreerde samen met pianist Pavel Kolesnikov het werk van Bach. Ook hier was de muziek het fundament van de dans. Dans was de grote liefde in haar leven: “Het is wat ik het liefste doe. Ik geniet echt als ik dans.”

LAATSTE DANS

Door de corona-epidemie staat de cultuursector in ons land al even op een laag pitje. De Keersmaeker betreurde dat en was geen fervent voorstander van digitale alternatieven: “Zo vernietig je het DNA van het theater: bij elkaar zijn, sámen naar een verhaal luisteren, feestvieren, samen troost vinden en samen nadenken. Over vragen als: ‘Waar staan we? Wat is er gebeurd, vroeger en nu? En hoe willen we dat de wereld er morgen uitziet?’ Men beseft het niet, maar dat is zo belangrijk. Zeker nu iedereen meer dan ooit uiteen-gedreven wordt. We leven meer dan ooit in een age of extremes.”

Anne Teresa De Keersmaeker danste haar laatste dans en nam haar laatste buiging. Ze laat daarmee de wereld, voortdurend in pirouette, veranderd achter.

FOTO | Carlos Somonte

“Zwart-wit als magische filter.”

// GEVOELIGE KIJKERS
GAAN HET MOEILIJK
HEBBEN OM DE OGEN
DROOG TE HOUDEN.

In de zwart-witfilm Roma is Alfonso Cuarón erin geslaagd een emotionele ode aan zijn nanny te brengen. Roma weerspiegelt de jeugd van Alfonso C. tijdens de politieke onrust in de jaren 1970 in Mexico. Hij neemt ons mee in zijn bewogen leven vol verdriet, vreugde en liefde.

Roma is een weergave van Alfonso C. zijn jeugd. In de film is te zien hoe nanny's jongeren in Mexico opvoeden. Liefde en warmte binnen een gezin staan hierin centraal. De inhoud en de boodschap zijn van groot belang. Een zwart-witfilter versterkt dit. Door de kleur weg te halen, krijgt het een prachtig effect en een neutrale visie bij de kijker.

De reden hiervoor kan te maken hebben met racisme. Alfonso Cuarón kiest ervoor om in de cast te werken met verschillende huidskleuren. Door het zwart-witeffect verdwijnt de racistische kijk. Aan de hand van deze originele regiekeuze krijgt de kijker een onpartijdige visie op elk personage.

Nanny

Yalitza Aparicio speelt de rol van Cleo. Het gezin waar de protagoniste werkt telt vier jonge kinderen. Cleo kookt voor het gezin, poetst, doet de was en bovendien heeft ze een heel hechte band met de kinderen. Ze woont samen met haar nicht in een kleine kamer naast het huis waar ze werkt. Hoewel de grote machtsverhouding tussen nanny en werkgever merkbaar is in het begin, verdwijnt dit in de loop van het verhaal.

Cleo heeft ook haar eigen leven. Ze maakt leuke dingen mee (zo wordt ze bijvoorbeeld verliefd), maar ontvangt ook tegenslagen. De regisseur geeft Cleo's leven zeer goed en gedetailleerd weer zodat de kijker zich hiermee kan identificeren.

Zoals hierboven vermeld is de film herkenbaar en intens. Gevoelige kijkers gaan het moeilijk hebben om de ogen droog te houden. Een herkenbaar en aangrijpend verhaal gebaseerd op gezinsgevoel, liefde en verdriet. Een echte aanrader voor wie houdt van drama en wereldcinema. Roma won in 2019 verschillende Oscars zoals die voor beste niet Engelstalige film, camerawerk en regie. Dit is zeker een extra stimulans om de film te zien!

Meneer Verhulst daalt de heuvel af

Dimitri Verhulst blies gisterenavond zijn laatste adem uit. Hij is op negenenveertigjarige leeftijd gestorven en heeft 25 boeken geschreven. Als Hendrik Conscience het volk leerde lezen, dan leerde Verhulst het volk drinken. 02/03/2021.

Op 1 februari 2021 publiceerde Verhulst zijn laatste boek: 'In de Weerwil van Woorden'. Het waren de laatste geschreven woorden van een schrijver die niet meer wou schrijven. Hij vertelde zijn nieuwe (anonieme) vriendin 'Tutut' het treurige nieuws toen hij de laatste zin had neergepend. 'Ik herinner me die avond nog goed. Hij had het moeilijk om het me te vertellen, niet omdat het hemzelf pijn deed, maar omdat hij wist dat ik het niet kon verwerken. "Tutut, ik ga sterven", zei hij. De titel van zijn laatste boek maakt veel duidelijk.' Op 1 maart, een maand later, stierf hij aan keelkanker in zijn eigen huis.

CARRIÈRE

Dimitri Verhulst brak door met de roman 'De Helaasheid der Dingen' waarvoor hij de publieksprijs van de Gouden Uil kreeg. Twee jaar later verfilmde Felix Van Groeningen het boek. In 2006 werd hij als enige Vlaming genomineerd voor de AKO Literatuurprijs 2007 voor zijn novelle 'Mevrouw Verona daalt de heuvel af'. Voor 'Godverdomse dagen op een godverdomse bol' ontving hij de Libris Literatuurprijs voor beste Nederlandstalig boek in 2009. Verder was Dimitri Verhulst redacteur van het tijdschrift 'Underground', kwam hij regelmatig voor als gastspreker en schreef hij het voorwoord voor Peter Mertens' boek 'Hoe durven ze?'. Nadat Mertens op de hoogte was gebracht van het nieuws schreef hij op zijn Twitterpagina: 'Mijn beste vriend is vandaag gestorven'. Dimitri Verhulst werd bekend door zijn enorm literair talent. In veel boeken beschreef hij het armzalig leven van de buitenstedelijke Vlaming in een stijl die neigt naar perfectie. Op vlak van stijl, inhoud en tijdsgeest verdient Verhulst terecht zijn plaatsje in de literaire canon van de Nederlandstalige literatuur.

ONZE VERSLAGGEVER IN DE LEEGTE

In februari 2020 publiceerde Dimitri Verhulst een verzamelbundel dagboekfragmenten over het voorlaatste jaar van zijn leven:

'Onze verslaggever in de leegte'. Zelf noemde hij het 'de zomer van het grote zuipen en het grote snuiven'. Pas op het einde van het boek wordt duidelijk waarom: zijn ex-vriendin beschuldigde hem (onterecht) van verkrachting. Hoewel deze beschuldiging nooit publiekelijk bekend werd gemaakt en Verhulst werd vrijgesproken heeft het hem ernstig getekend. Heel zijn carrière en leven stond op instorten en Verhulst zakte weg in een diepe leegte. Om zich niet gewonnen te geven zocht hij zijn toevlucht in drank en drugs. Dit had ernstige consequenties voor de rest van zijn leven. Het verslag was af en Verhulst vluchtte naar Frankrijk met zijn nieuwe vriendin, 'Tutut', die hem enorm hard steunde. Hij vertelde dat hij daar de rust zocht, hij wou even wegblijven van alle media. Nu blijkt dat dit niet de enige reden was.

GEEN DEMENTIE MAAR KANKER

Het laatste jaar leefde Verhulst als een God in Frankrijk. Achteraf werd duidelijk dat de schrijver al werd gediagnosticeerd met kanker voordat hij naar Frankrijk vertrok. Dimitri liep langer dan een jaar rond met een keeltumor voordat hij het loodje legde. Nadat zijn laatste boek af was, vertelde Dimitri het slechte nieuws aan zijn vriendin. Hij had er vrede mee genomen. Toen Verhulst het slechte nieuws hoorde, vertrok hij naar Frankrijk om zijn laatste dagen in rust door te brengen. Toch is hij nooit gestopt met roken en drinken. Verhulst had een nuchtere visie over de dood. In een interview met Wim Helsen voor 'Winteruur' zei Verhulst: 'ik rook te veel om dement te worden'. In 'Godverdomse dagen op een godverdomse bol' schreef Verhulst: 'Want eens de stromen met woorden zullen zijn opgedroogd, zal 't zijn eigen einde ruiken. Het einde van de woorden, dat is de dood.' Dertien jaar later bereikte Verhulst het einde van zijn woorden. Op zijn negenenveertigste verjaardag na zijn vijftienvijftigste boek werden zijn assen uitgestrooid nabij zijn woning in Frankrijk.

De dood van Dimitri Verhulst, het laatste verdriet van België.
Slaap zacht Dimitrieke.

Herman Van Goethem:**“Als iedereen gevaccineerd is, gaan we dionysische taferelen zien”**

Rector Herman Van Goethem (63) vertoeft al vanaf zijn studententijd op de Stadscampus van de Universiteit Antwerpen. De historicus bekleedt zijn rectoraat al sinds 2016 en wil het beste voor zijn studenten, vooral in deze bizarre tijden. “Er wordt anderhalf jaar weggeknipt uit het studentenleven en dat is natuurlijk heel erg”, geeft de Antwerpse rector toe.

FOTO | Jesse Willems

Hoe is het om rector te zijn van de UAntwerpen tijdens een pandemie? Brengt dat meer druk of verantwoordelijkheid met zich mee? U bent tenslotte het gezicht van de universiteit.

Herman Van Goethem: “Rector zijn is niet leuk op dit moment. Vóór corona vond ik elke dag top top. Ik was zondagavond blij dat het weer maandag was, hoe heerlijk het weekend ook kan zijn. Maar rector zijn achter een scherm? Nee, dat is niet leuk. Maar goed, ik behoor tot de categorie mensen die alleen flink moeten zijn. Ik heb hier een huis en een tuin, dus geen klacht, maar toch is het saai. Als rector kijk je in de eerste plaats naar het welzijn van je studenten. Ik besef heel goed dat de online ondersteuning beperkt is. Wij roepen van achter een muur: ‘Je kunt een beroep doen op ons!’ Natuurlijk vindt een aantal studenten die ondersteuning niet. Er zijn studenten die uit de boot vallen omdat ze niet aanhaken bij het schamele format van het digitale. Wat betreft het welzijn van het personeel, heb ik tegen alle departementen en leidinggevenden gezegd dat ze

elkaar goed in de gaten moeten houden. Als er concrete problemen zijn, zoeken we een oplossing. Dus ja, we overleven het. We zitten in een soort van oorlogsmodus. We zijn beschermd.”

U vergelijkt de coronacrisis met een oorlog. Waren de universiteiten open tijdens de Tweede Wereldoorlog? Studenten konden waarschijnlijk geen online les volgen.

“Eerst en vooral waren er veel minder universiteiten. De Brusselse universiteit is gesloten op bevel van de bezetter in ’41 omdat ze een broeihaard van verzet was. Dat was toen de ULB, de VUB bestond nog niet. De andere universiteiten bleven wel doorwerken. Jongeren die toen achttien of twintig jaar waren, hebben nog veel plezier gemaakt. De bezorgdheid zal wel eerder bij de moeders en vaders gezeten hebben. Eigenlijk was het in de Tweede Wereldoorlog voor zeer velen wel wat leuker dan nu. Je had alleen de nachtklok, maar je kon naar de bioscoop gaan, je kon gaan dansen en je kon naar het café gaan.”

Heeft u zelf eigenlijk een bewogen studententijd gehad?

“Ik heb veel plezier gemaakt, maar ik heb vooral heel hard gestudeerd. In het tweede jaar begon ik Rechten te combineren met Geschiedenis. Ik raad niemand aan om twee opleidingen tegelijk te studeren, maar het lukte en dan ben je de gevangene van je succes. Dus ik ben niet het prototype van de klassieke student. Ik heb in die tijd ook mijn eerste lief gevonden. Zij is nu mijn vrouw. Wij zijn nog ouderwets getrouwd en wij zijn nog altijd samen. Dus hallo, doe dat maar na! (lacht) Mijn studententijd bracht ik voor een groot deel door met mijn huidige vriendenkring. Ik heb er goede herinneringen aan, maar ze hadden niet zo veel aan mij. Ik zat altijd te studeren.”

U heeft zowel in Antwerpen als in Leuven gestudeerd. Aan welke stad houdt u de beste herinneringen over?

“Antwerpen, uiteraard. Leuven is wel leuk, maar dat is eigenlijk geen stad. Dat is een soort van gigantische studentenbubbel. Antwerpen is een studentenstad. Ik ben

// ALS IK TERUGKIJK OP MIJN STUDENTENJAREN, LIJKEN DIE HEEL DICHTBIJ. MISSCHIEEN OMDAT IK DE STUDENTENBUURT NOOIT ECHT HEB VERLATEN.

liever in zo'n stad. Niet alleen omdat ik van Antwerpen ben, maar ook omdat ik een stedeling ben. Twee weken op vakantie op het platteland vind ik goed, maar daarna hunker ik weer naar straten. Op die straten mogen voor mij dan auto's en fietsers rijden en daar mogen verkeerslichten staan."

U heeft hard gestudeerd, maar had u ook tijd om lid te zijn van een studentenvereniging?

"Ik was lid van Sofia (faculteitsclub Rechten, red.) en ik heb alle TD's van Sofia afgeschuimd. Drie jaar geleden heb ik

die vereniging voor een jaar geschorst na schandelijke geweldincidenten. (lacht) En toch ben ik een oud-lid van Sofia. Ik ben ook bij een presidiumverkiezing opgekomen als tegenkandidaat, wetende dat we het niet gingen halen, maar gewoon om het een beetje spannender te maken omdat er maar één presidium opkwam."

Welke activiteiten waren er nog meer?

"In die tijd hadden wij alleen examens op het einde van het jaar. Het huidige semestersysteem bestond dus niet, waardoor je meer langetermijnactiviteiten kon uitwerken als studentenorganisatie. Veel grote studentenclubs hadden bijvoorbeeld een revue. Dat was een toneel met nummertjes en satires waarbij gelachen werd met de professoren. Dat was ongelooflijk leuk, maar ook heel veel werk. Er waren soms talentvolle studenten die dan op het podium gingen staan en nadien carrière hebben gemaakt. Zo zat Ivo Van Hove van Toneelgroep Amsterdam in mijn jaar. In de

revue van Sofia in het tweede jaar zat hij aan de piano. Die revue is iets wat verloren is gegaan en dat is wel jammer. De invoering van het semestersysteem heeft dus ingehakt op het studentenleven."

Interessant om eens een verhaal te horen uit een ander decennium.

"Straks ben ik 45 jaar van school af, maar als ik mijn klasgenoten terugzie, is dat net zoals vroeger. We herkennen elkaar in alle kleine details, wat we ook zijn geworden. Je mentaal tijdsbegrip verandert heel erg. Als ik terugkijk op mijn studentenjaren, lijken die heel dichtbij. Misschien omdat ik de studentenbuurt nooit echt heb verlaten. Als student was ik altijd op de Stadscampus en ik ben er nu nog steeds. Ik loop al langer dan 45 jaar door de Lange Winkelstraat. Dat is bizar. (lacht)"

Wat mist u het meest aan het leven voor de pandemie?

"Mensen zien en mensen ontmoeten. Ik wil absoluut uit eten gaan en ik wil dansen. (lacht) Zo'n feest met vrienden tot vier uur 's morgens, dat is toch fantastisch. Wat mis ik dat! Eigenlijk missen we heel veel, maar het komt allemaal wel terug."

Hoop doet leven.

"Ja, we moeten minstens wachten tot september. (stiltte) Het nieuwe academiejaar, dat gaat wat zijn. (bedekt gezicht) Als iedereen gevaccineerd is, zullen we ook wel dionysische taferelen zien. (lacht) Zulke ontladingen had je dus ook bij de Bevrijding of wanneer de pest voorbij was. Ik denk dat het in de Decamerone (middeleeuws boek over de pest, red.) ook al te vinden is hoe ze na de pest feestvierten. Goed, dat gaan we ook wel meemaken. Ik hoop natuurlijk dat het allemaal goed verloopt."

Wat wilt u de studenten nog toewensen voor de rest van het tweede semester?

"Geduld. Het wordt beter. We hadden echt niet gedacht dat we een marathon gingen lopen. We zijn nu drie marathons aan het lopen. Het komt in orde in het najaar. De ministers willen absoluut hoopgevende uitspraken doen, maar maak je niet te veel illusies, want zo ongelooflijk is het allemaal niet. Wees nuchter. We tellen af tot september-oktober en intussen schijnt de zon al."

FOTO | Stefan Dewickere

// ER IS NOOD AAN AFLEIDING, AAN EVEN NIET AAN DE BOEKEN MOETEN DENKEN, AAN PERSPECTIEF.

Twee muisjes

Er waren eens twee muisjes die in een kom met room vielen. De eerste muis verstijfde van angst. Het schepseltje kon de strijd mentaal niet aan, en al snel volgde de fysieke uitputting. Het wezentje zonk en verdronk. Het tweede muisje bleef daarentegen dapper spartelen, want hoewel haar hele bestaan 'on hold' stond door de onverwachte wending, bleef er nog één ding over om te doen: doorgaan.

Het arme diertje beet zich vast in haar studie, omdat studeren haar enige zekerheid vormde. Elke vorm van divertissement viel dan wel weg, de plicht bleef roepen. Naar de campus gaan voor lessen hield tijdens de coronapandemie een te groot gevaar in. Was tijdens de examens het besmettingsgevaar dan plots een stuk kleiner?

Echte verpozing zit er al een jaar niet meer in. Gedaan met feesten, maar ook -en dat is voor velen onder ons misschien wel belangrijker- met sporten, vrienden zien, nieuwe mensen leren kennen... Er is nood aan afleiding, aan even niet aan de boeken moeten denken, aan perspectief. Er is geen plaats meer voor zelfontplooiing, alleen nog voor doorgaan, werken, studeren.

De maatschappij zoomt graag in op het onderzoek van de UGent en Odisee Hogeschool waaruit blijkt dat de studenten betere examens aflegden in coronatijden. Ik vraag me echter af wat belangrijker is: betere examenresultaten of een gelukkigere generatie? Deze generatie studenten zal de gevolgen van de coronacrisis nog lang met zich meedragen. Steeds meer muisjes verdrinken, de wachtlijsten bij psychologen zijn eindeloos.

De wereld is in de ban van een vies virus en ook studenten begrijpen dat het hier om mensenlevens gaat. Maar wat heb je nog aan een leven, als je het niet mag leven? Na een jaar in lockdown te (over)leven en volop te focussen op dat ene aspect dat nog intact is, krijgt dit muisje kramp in haar benen. Stilletjesaan hoort de room te veranderen in boter, zodat ik uit de kom kan kruipen, richting het normale leven. Dat is echter niet het geval. Het gemis begint te knagen. Deze muis is moegestreden, en ze is niet de enige.

Groot schrijfster Delphine Lecompte is niet meer

Afgelopen nacht werd het levenloze lichaam van dichteres en columniste Delphine Lecompte aangetroffen in haar woning, zo meldt haar familie. Voor literatuurliehebbers en Humo-lezers was Delphine geen onbekende. Echter tijdens haar deelname aan De Slimste Mens ter Wereld nestelde de 43-jarige Gentse zich met haar excentrieke stijl en eigenaardige humor in een mum van tijd in het hart van kijkend Vlaanderen.

Als dichteres was ze reeds tien jaar bekend. Sinds juni had ze een column in Humo waarin ze zonder schaamte of zelfbeklag, maar met veel humor en fantasie schreef over seks, drank, drugs en andere rock-'n-roll. Heel Vlaanderen leerde haar kennen. In 2020 deed ze mee aan de Slimste Mens ter Wereld, waar ze na zes opeenvolgende deelnames afviel, maar derde werd in de seizoensfinale.

Delphine Lecompte werd geboren op 22 januari 1978 te Gent als enig kind. De heftige scheiding van haar ouders zorgde ervoor dat ze haar jeugd doorbracht bij haar grootouders in De Panne. Over Lecomptes jeugd vertelde haar moeder in De Morgen van februari 2021: "In de tijd dat ik er wel was, hebben we veel samen gespeeld, maar toch heeft Delphine zich als kind wat door mij vertalen gevoeld. Dat schrijft ze ook in haar gedichten, waarin ik vaak terugkeer als de wegvlochtende en losbandige moeder. Als jonge vrouw had ik inderdaad een flamboyante kant en als ouder nam ik veel plaats in beslag, waardoor Delphine wat in de hoek werd geduwd."

Nadat ze als twintiger haar opleiding tolk Frans-Russisch niet kon afmaken vanwege psychische problemen, debuteerde Lecompte in het Engels met de roman Kittens in the boiler. Na haar debuut schakelde ze over naar gedichten in haar moedertaal, met succes.

De bundel De dieren in mij verscheen in 2009 en viel twee keer in de prijzen: de C.Buddingh'-prijs in 2012 en de Prijs voor Letterkunde van de Provincie West-Vlaanderen in 2011. In de jaren die volgden, bracht Lecompte nog drie bundels uit en gaf verschillende voordrachten, onder meer voor studenten van Alfred Schaffer in Zuid-Afrika.

Het leven van Delphine was geen rozengeur en maneschijn. Ze worstelde jarenlang met een drankverslaving en met anorexia. "De extreme vorm van anorexia heb ik overwonnen, maar ik heb het nog altijd nodig om te weten hoeveel calorieën ik per dag eet. Zodat ik, nadat ik de juiste hoeveelheid heb gegeten, kan denken: oef, dat is achter de rug", vertelde Delphine onlangs in een interview. Met drinken was ze al acht maanden gestopt. "Dat moest gewoon. Ik had geen katers meer, ik had ontwenningverschijnselen. Ik had farmacologische ondersteuning nodig om af te kicken. Ik heb mezelf laten opnemen, omdat ik begon te hallucineren. Ik werd almaar krankzinniger en gewelddadiger en heb Omer (haar ex-partner, n.v.d.r.) vaak geschopt en Frans (haar huidige partner, n.v.d.r.) gebeten." Hoewel het dagelijkse leven zwaar was voor Lecompte, hadden de mensen rondom haar het gevoel dat het steeds beter ging sinds ze met drinken gestopt was. "Acht maanden houdt ze het al vol. Nog steeds vind ik dat ongelooflijk, omdat iedereen weet hoe moeilijk zoiets is. Sindsdien heeft ze zich alleen nog maar meer op het schrijven gestort." vertelt iemand uit haar naaste omgeving.

Over de precieze doodsoorzaak is nog niets bekend, maar de dichteres had al enige tijd problemen met haar gezondheid. De begrafenis zal, onder andere door de coronamaatregelen, in intieme kring plaatsvinden.

Nomadland toont de realiteit achter de Amerikaanse droom

In Nomadland trekt Fern, een weduwe van in de 60, met haar busje door het westen van Amerika waar ze als een nomade door het leven gaat. Fern tracht haar weg te vinden aan de achterkant van de Amerikaanse droom. Nomadland is geen wanhopige prent maar begrijpt verlies.

De film is gebaseerd op Jessica Bruders gelijknamig boek waarin de nadruk ligt op de economische ontreddering en de sociale ontwrichting in de nasleep van de Grote Recessie. Regisseur Chloé Zhao belicht vooral de bijzonderheden van het zwerversbestaan.

Docufictieve vertelling met échte mensen

Net als met haar doorbraakfilm *The Rider*, beweegt Zhao zich op de grens tussen fictie en realiteit. Hoewel alles geënceneerd is, maken de casting en cinematografie dat de prent aanvoelt alsof alles écht gebeurt. De casting van Oscarwinnares Frances McDormand is trefend. Haar gevoeligheid doet luisteren en geeft emotionele steun aan de niet-professionele acteurs. McDormand's bescheiden, gelijkmoedige persoonlijkheid past in deze groep van amateuracteurs met elk hun eigen verhaal. Daarnaast voel je je als individu overweldigd tegen de achtergrond van de Badlands. Een ziellose plek als het Amazon fulfillment center doet je dan weer stilstaan bij kritische kanttekeningen bij complexe thema's die de film aansnijdt. Hoe rechtvaardig je rijkdom in een onrechtvaardig economisch systeem? Hoe kan je je ontdoen van de pijn van het kapitalisme?

Twee kanten

Telkens staat een dualiteit centraal, zoals de spanning tussen de troost van thuis en de lok van de weg, of tussen vriendschap en eenzaamheid. Fern weigert drie keer zich ergens te vestigen. Ze is niet dakloos, "alleen maar huisloos". Ze wil niet terug naar haar vroegere manier van zijn. Het nomadenbestaan vormt een erkenning van de menselijke vergankelijkheid, maar houdt ook een protest daartegen in. Ferns gevoelens tegenover Dave (vertolkt door David Strathairn) een andere zwerver zijn gemengd. Nomadland wenst zich dan ook in zekere mate te settelen, maar tegelijkertijd rebelleert de prent door aan te sturen op een ervaring die gecompliceerder, tegenstrijdiger is dan wat je zou denken. De Amerikaanse droom is niet voor iedereen weggelegd, maar de achterkant hoeft niet wanhopig te zijn. Je kiest zelf jouw weg.

"See you down the road"

**// HOE RECHTVAARDIG
JE RIJKDOM IN EEN
ONRECHTVAARDIG
ECONOMISCH SYSTEEM?**

De man die nooit meer zong

“De man die nooit meer zong. De man die nooit nog gaten in de hemel sprong.” De songtekst van Bart Peeters (60) is sinds vandaag helaas actueler dan ooit. De introverte spring-in-’t-veld kwam gisteren in een auto-ongeluk abrupt om het leven. Het voorbije jaar fleurde hij nog, zoals alleen Bart dat kan, het coronatijdperk op met zijn vrolijke melodieën en onuitputtelijke gevoel voor humor.

Het grootse Lotto Arena-concert ‘Bart Peeters Deluxe’ ligt bij iedereen nog vers in het geheugen. Vijftien keer mocht Bart samen met De Ideale Mannen en het 500-koppige koor van Hans Primusz het publiek van de Lotto Arena tot leven wekken. Spring-in-’t-veld Bart deed daarbij telkens het complex op zijn grondvesten daveren met zijn kenmerkende energetische dansen. Of het nu om een opzweepend folknummer of een intiem Vlaams liedje ging, zijn energie raakte iedereen. De coronacrisis legde de tour aan banden, maar niemand kon voorzien dat het grandioze verjaardagsfeest ook echt het laatste optreden zou worden van popicoon Bart Peeters.

DE ZOEKTOCHT

Als kind al organiseerde hij samen met zijn broer Stijn en zus Kaatje theatervoorstellingen. “Elke zomer bedacht Bart een thema. Mijn moeder vertelt graag hoe ze op een dag door het raam zag hoe Bart met keukenmesjes naar mij gooide. Ik met gespreide armen tegen een boom, Kaatje als assistente die de gevallen mesjes oprapt”, vertelde Stijn. Op 18-jarige leeftijd begon het dan echt: tijdens een kleinschalig concert zong Bart zijn eerste liedje. De magische woorden “dus in principe kun jij ook een beetje zingen” van zijn grote liefde Anneke zetten de zoektocht naar zijn identiteit als artiest in gang.

Zijn eerste succes kende hij dankzij een intieme samenwerking met de broers Ronny en Robert Mosuse, samen werden ze ‘The Radios’. Ze scoorden hit na hit, maar het was niet all fame and glory: zanger Robert Mosuse overleed aan een hersentumor. Dat had een grote impact op Bart. Zo bracht hij tijdens zijn concert in de Lotto Arena samen met Ronny nog een prachtige muzikale ode aan hem.

Ondanks het grote verlies vierde Bart steeds het leven. Zijn ontelbare verschijningen op tv, de radio en het podium getuigden telkens van veel warmte en humor. Ondanks dat The Radios in 1994 uit

elkaar gingen, heeft hij zijn vrienden nooit losgelaten. Samen met Ronny Mosuse, maar ook met Hugo Matthysen speelde hij meesterlijke karikaturale rolletjes in onder andere Het Peulengaleis en de parodiërende rockgroep The Clement Peerens Explosion.

SHOWBIZZKONIJN

Toch knaagde er iets. “Ik geloofde zelf niet meer dat ik een popster was”, vertelde Bart onlangs nog. Hoewel de rol van ‘showbizzkonijn’ hem op het lijf geschreven was, kon hij daarin nooit helemaal zichzelf zijn. In 1996 leerde het publiek voor het eerst de Nederlandstalige muziek van Bart kennen, dat het intieme en nederige karakter van ‘de straatmuzikant’ droeg. “Dat was een frakske dat paste.” De Bart Peeters zoals jong en oud hem vandaag kent, stond toen op.

Hoewel zijn nieuwe plaat het opschrift “zonder circus” droeg, bleef de gekte niet uit. Zo ging hij op het folkfestival van Dranouter Prince achterna door honderden festivalgangers op het podium te roepen. Ook met een opgezette kanarie op een djembe slaan, was volgens Hugo niet uit den boze.

BART PEETERS MAAKT MENSEN BLIJ

Sindsdien circuleerden krantenkoppen als “Bart Peeters maakt mensen blij”. Zo zette hij zich het afgelopen jaar nog ten volle in om de coronacrisis voor iedereen draaglijker te maken. Met onder andere het tv-programma ‘Merci voor de muziek’ en een nieuwe podcast van Het Leugenpaleis fleurde hij de donkere dagen op. De warmte die de ‘Vlaamse chansonnier’ uitstraalde, zoals Jean Blaute hem noemde, viel niet te ontkennen. Hugo Matthysen: “Als je naar een optreden van den Bart ging, dan zag je daar alleen maar blijde mensen.” Bart Peeters is slechts zestig mogen worden, maar hij en zijn muziek zullen de mensen eeuwig blij maken.

De familie van Bart blijft verweesd achter en vraagt om zo veel mogelijk privacy in deze moeilijke periode. Om Barts grote aandeel aan het cultureel erfgoed te eren, vindt er een staatsbegrafenis plaats op zaterdag 27 maart.

“Ik heb het afgeleerd om mensen een inzicht te willen geven”

FOTO | © Carmen De Vos

// IEDEREEN IS
EIGENLIJK NON-BINAIR.

Kunstenaar Jaouad Alloul hanteert de taal van de mode, het theater, de muziek en de poëzie. Toch luidt zijn motto pick your battles. Tijdens de coronacrisis drukte hij dan ook de resetknop in, zodat hij beseftte wat écht belangrijk is voor hem. “Eigenlijk is er niets dat mij meer voldoening geeft dan met iemand in gesprek gaan, en op dat moment kwetsbaar durven zijn.”

Ondanks de lockdown ontmoeten we Alloul op een drukke dag. In de LGBTQ+-boekhandel Kartonnen Dozen komt hij even tot rust en vertelt hij over welzijn, cultuur en genderidentiteit.

“Ik zie mezelf echt als een bruggenbouwer”, vertelt Alloul. “Als er twee mensen ruzie maken, zal ik degene zijn die probeert om de rust te bewaren en de brokken te lijmen. Maar door af en toe de resetknop in te drukken en alles te herbekijken, reageer ik nu vaak radicaler op zulke situaties. Ik heb beseft dat het ook goed is om soms gewoon even boos te worden. Anders maak je vaak je punt niet.”

Je uit jezelf in veel verschillende kunstvormen, waardoor je bekendstaat als ‘creatieve duizendpoot’. Wat vind je zelf de harde kern van jouw werk?

Jaouad Alloul: “De harde kern is toch wel gender en hoe dat een construct is. Hoezeer mensen dat ook niet willen geloven: afhankelijk van wat de natuur je heeft meegegeven, heb je ofwel een geprivilegieerde positie, of moet je een onderdrukte rol spelen. We zitten daarbij op een heel jong kantelpunt. Nog niet zo lang geleden werd homoseksualiteit bekeken als een

psychische aandoening en onlangs zagen we dat er nog altijd mensen zijn die dat geloven (lacht). Het gaat voor mij vooral over de binariteit van gender en de illusie daarrond. Geaardheid en seksualiteit zijn voor veel mensen ingewikkelde woorden, maar het wordt behapbaarder wanneer het gewoon gaat over seks. Twee mensen hebben seks en dat is iets privé.”

Je haalt het belang van genderfluiditeit aan. Met welke voornaamwoorden wil je graag gerepresenteerd worden?

“Je mag ‘hij’ en ‘hem’ gebruiken. Ik begrijp het gesprek dat daarrond gevoerd wordt enorm goed, maar ik ben daar niet zodanig mee bezig. Van mij mag je bijvoorbeeld ook ‘zij’ zeggen. Het maakt mij niet zo uit hoe je me benoemt, omdat ik daar sowieso tussen beweeg. Ik vind dat het gesprek over de voornaamwoorden erg gepolariseerd is geworden. Terwijl ik geloof dat iedereen op dat spectrum zit, wanneer het gaat over gedrag. Iedereen is eigenlijk non-binair. Ik denk dat het heel toxisch is om te beweren 100% mannelijk of 100% vrouwelijk te zijn. Want wat is mannelijkheid en vrouwelijkheid uiteindelijk? Als ik ergens ben waar ik heel kwetsbaar kan zijn, dan komt er een veel vrouwelijker iemand naar boven. Nu

wordt de fixatie heel hard op de voornaamwoorden gelegd. Dat vind ik geen opbouwend gesprek, maar ik respecteer en steun alle mensen die dat gesprek wel aangaan."

Zijn zulke gesprekken dan niet juist een manier om de problematiek rond genderbinariteit te kunnen aanraken?

"Ja, maar politiek correct zijn is een moeilijk spanningsveld. Mensen willen gewoon vrij kunnen spreken, maar als ze iets fouts zeggen, dan reageert de andere kant daar heel hard op: "Jij hebt een fout gemaakt, dus jij moet boete doen." Ik vind dat dat moet veranderen. Er wordt wel eens gezegd: "Vlaanderen, de verlichte samenleving". Awel, voor mij is een verlichte samenleving een waarin we respectvol met elkaar in gesprek kunnen gaan. En dat gebeurt nu niet. Mensen willen anderen vaak een inzicht geven, maar zo werken inzichten niet. Het woord zegt het zelf, het is geen uiterlijk fenomeen. Ik heb het afgeleerd om mensen een inzicht te willen geven. Wat ik dan doe, is gewoon nog harder mezelf zijn. Je hebt immers niets te verdedigen. Je kan wel verdedigen dat er onveilige situaties zijn waarin mensen worden aangevallen, maar je moet je genderidentiteit niet verdedigen."

Onlangs baseerde je je op het werk van Paul Van Ostaijen met 'Aan het eind van ons Latijn'. Hoe vindt het werk van een witte cisgender man zijn plek in jouw kunst?

"Ik beschouw mezelf als een humanist. Als je alles zou afbreken, zijn wij allemaal hetzelfde. Natuurlijk ben ik gevormd door ervaringen die te maken hebben met mijn achtergrond, mijn huidskleur, mijn religie en ga zo maar voort, maar als het aankomt op emoties, dan hebben wij gewoon allemaal dezelfde ervaringen. Daarom is empathie zoiets krachtigs, maar het is daarbij ook noodzakelijk om de andere persoon voldoende te kennen. Want waarom zijn er in onze samenleving zulke grote gaps tussen mensen? Omdat we de andere persoon gewoon niet kennen. Bij Paul Van Ostaijen heb ik me eerst afgevraagd: wie is dat eigenlijk? Binnen zijn werk, maar ook daarbuiten. Hij was bijvoorbeeld iemand die zich enorm opkleedde als hij vroeger uitging in Antwerpen. Door in zijn poëzie te experimenteren met nieuwe thema's en de lay-out van zijn pagina's, nam hij een zekere afstand van de samenleving. Daar

FOTO | © Carmen De Vos

herken ik mezelf heel erg in. Hij zat dan wel op de andere kant van het genderspectrum, maar door hem te leren kennen, ontdekte ik dat we toch heel gelijkend zijn. En ik denk dat iedereen empathisch kan zijn, maar

WAT IK DOE, IS GEWOON NOG HARDER MEZELF ZIJN.

veel mensen zijn bang om zich kwetsbaar op te stellen. We leven jammer genoeg in een samenleving waar je niet meer weet wie je kan vertrouwen. Je vraagt je voortdurend af: wie is mijn concurrent? Maar eigenlijk is er niets dat mij meer voldoening geeft dan met iemand in gesprek gaan, en op dat moment kwetsbaar durven zijn. Jezelf immuun kunnen maken tegen 'gekwetst worden', is de grootste leugen die we onszelf hebben wijsgemaakt."

Tijdens de pandemie heb je ook vormexperimenten uitgevoerd. Zo voerde je 'De Meisje' op in de openbare ruimte. Heeft de cultuursector zulke experimenten voldoende ondersteund?

"De cultuursector heeft zich volgens mij heel snel aangepast, maar ik denk dat de politiek de tragere factor is. Veel mensen denken dat cultuur bedoeld is voor één bepaald publiek. Er zit bijgevolg geen grote

lobby achter, wat bij voetbal bijvoorbeeld wel het geval is. Ik denk dat de politiek heel angstig is om daarin mee te gaan, omdat cultuur mensen wakker schudt. Ik denk ook dat veel mensen niet goed beseffen dat mainstreamprogramma's zoals 'Thuis' ook afstammen van Kunst met de grote 'K'. Je kan daarom de cultuur wel weghalen, maar dan zal het mainstreamcircuit automatisch mee verdwijnen."

Waar loopt het tijdens de coronacrisis fout volgens jou?

"Politiekers werken heel cijfermatig. Zien ze de cijfers van het aantal besmettingen stijgen, dan is het 'logische' gevolg dat iedereen moet stoppen met werken. Dat terwijl theaters evengoed maatregelen namen om het bezoek veilig te laten verlopen. Er wordt heel kortzichtig gesproken over het heropstarten van de cultuursector. Persoonlijk denk ik dat dat veel soepeler kan. Aan de andere kant blijven cultuurhuizen wel een beetje doelloos hopen. Zo brengt de hashtag Green Light For Culture wel een sterk signaal naar buiten. Maar denk ik dat de echte revoluties pas ontstaan door een boodschap met een trillende stem te brengen."

**// MENSTRUEREN
IS EEN NATUURLIJK
PROCES DAT ELK
MOMENT, DUS OOK
ALS HET NIET GOED
UITKOMT, KAN KOMEN.**

Menstruatiearmoede

In België zouden tampons en maandverbanden gratis moeten zijn, want elke vrouw moet comfortabel kunnen menstrueren. Andere Europese landen namen al verdere stappen om vaker gratis menstruatieproducten te voorzien voor zij die menstrueren, bij ons is daar spijtig genoeg nog steeds te weinig actie in ondernomen. Elke vrouw heeft recht op menstruatieproducten, punt. Hoewel dit probleem dringend op de regeringsagenda zou moeten komen, heeft het grootste deel van die - vooral mannelijke - groep andere prioriteiten. Vrouwen mogen zich niet langer opzij laten schuiven, want een baarmoeder kent geen pauzeknop, die kan geen maanden wachten tot er eindelijk een plekje op de planning of een beetje subsidiegeld vrijkomt. Een vrouw kiest er niet voor ongesteld te worden, dus zou er ook niet voor moeten betalen.

Verskillende landen namen al de beslissing om gratis menstruatieproducten aan te bieden: in Schotland geldt dat voor iedereen, in Frankrijk staan er automaten in scholen. En wat doet België? Niets. Het duurde tot 2018 om de tampontaks op te heffen, wat veel te laat was. Voordien vond de regering blijkbaar dat maandverbanden en tampons 'luxeproducten' waren. Het is niet echt een optie het bloed gewoon te laten doorlopen, tenzij je Mozes nog een uitdaging wilt geven met een tweede Rode Zee. Menstrueren is een natuurlijk proces dat elk moment, dus ook als het niet goed uitkomt, kan komen. Moeder natuur houdt geen rekening met de dikte van je portemonnee.

Zeker de schoolgaande doelgroep moet geholpen worden. Tienermeisjes zijn vaak het kwetsbaarst en lijden het meest onder het stigma dat nog steeds heerst rond menstruatie. Vele scholen hebben al een systeem om hen te helpen en er starten verschillende proefprojecten. Er zit wel een serieuze adder onder het gras, want jongeren moeten eerst nog bewijzen dat ze zelf de producten niet kunnen betalen. Tieners staan er natuurlijk om bekend heel openhartig over hun problemen te praten; niet dus. Er heersen nog veel taboes, zowel rond armoede als rond ongesteldheid en jonge meisjes zijn daar vaak het slachtoffer van. Daarom zijn de huidige oplossingen niet goed genoeg en moet Premier De Croo dringend aan zijn menstruatieprobleem beginnen te denken.

Maar de Bart Kaëll zal nooit vergaan

Bart Kaëll is in de nacht van 27 op 28 februari overleden. De charmezanger werd 's ochtends aangetroffen in zijn slaapkamer. Hij werd 60 jaar.

Bart Kaëll is onverwachts komen te gaan. Dat heeft Kaëlls levenspartner, Luc Appermont, deze morgen in een kort persbericht bekend gemaakt. Hij schreef verder ook: "Laten we Bart herdenken zoals hij was, een heldere ster, die elke dag straalde en er alles aan deed om zijn fans gelukkig te houden. Hij schijnt nu in de hemel, en ik zal me altijd veilig en geliefd voelen nu dat ik weet dat hij op een goede plek is." Verder dankt Appermont iedereen voor de vele steunbetuigingen.

Kaëll was een levensgenieter, maar hechtte ook veel belang aan zijn gezondheid. Hij hield ervan om fit te blijven en tijdens het wandelen deelde hij met zijn partner selfies en bemoedigende woorden. Het overlijden komt heel plots voor zijn intieme kring en het is daarom afwachten tot de precieze doodsoorzaak bekend is. Kaëll zou naar verluidt omwille van de covid-19 pandemie een rustig en sober bestaan geleefd hebben, weg van de chaos van alle optredens. Toch verhinderde de globale pandemie hem niet zijn passie te uiten. Bart mistte de chaos en hij deelde regelmatig grappige en hoopvolle boodschappen vanuit zijn persoonlijke bubbel. Ook postte hij al enkele huiskamerconcerten van zijn klassiekers op zijn sociale media. Hij wou hiermee de mensen die eenzaamheid of verdriet voelde in deze zware periode een hart onder de riem blijven steken. "Op pensioen gaan? Dat is niet aan mij besteed", vertelde Bart in een interview met Fokus. "Ik ken heel jonge mensen die eigenlijk 'oud' zijn en omgekeerd ook: heel oude mensen die nog heel jong leven."

Al van jongs af aan was duidelijk dat Kaëll een passie had voor tekenen en muziek. Met dat laatste kon hij al op vroege leeftijd zijn strepen verdienen. In 1982 werd Bart gecontacteerd voor een deelname aan de Baccara-beker, waar hij als onbekend individu de

publieksprijs in ontvangst mocht nemen. Het was ook dat jaar dat Bart besloot "Bart Kaëll" te worden en verder te gaan als professioneel zanger. In 1983 nam hij een eerste keer deel aan het Eurovisie Songfestival met het nummer Symfonie, waarmee hij meteen in het oog én in het hart sprong van elke Vlaamse huiskamer. Het was echter pas in 1989 dat Kaëll finaal doorbrak met nummers zoals De Marie-Louise, Duizend terrassen in Rome en Zeil je voor het eerst. Hij scoorde met deze drie hitsingles platina.

Dankzij VTM kregen beginnende Vlaamse artiesten in de jaren negentig meer kansen en de ene hit volgde de andere op. Bart werd ook door VTM gecontacteerd om de VTM-Mini-Playback-Show te presenteren en dat was een schot in de roos. De charmezanger heeft de sympathie van het grotere publiek sindsdien nooit meer verloren. Meer recent, verscheen de tweedelige docu Luc en Bart – een paar apart ook op VTM. Geen van beiden bleek over de jaren heen aan populariteit te hebben ingeboet, want er hadden boven op de trouwe kijkers een heleboel extra gegadigden naar VTM gezapt. Ondanks het, toegegeven hilarisch charmante, gekibbel van de twee is hun succes nooit naar het hoofd gestegen.

Om Kaëll te eren, zal er een publieke, online herdenkingsceremonie plaatsvinden. De begrafenis zal eerst in intieme kring plaatsvinden. Het is nog niet duidelijk hoe deze virtuele herdenking eruit zal zien, maar er is sprake van een virtuele bijeenkomst. Daar zullen veel van Barts collega's en vrienden hem herdenken met een cover van een van zijn liederen. Zo tekenden Dana Winner, Helmut Lotti en zelfs Rocco Granata al present. "Het wordt een viering," aldus Appermont, "niet alleen omdat Bart het verdient, maar vooral omdat hij dat ook gewild zou hebben. Hij zou niet willen dat we treuren, hij zou ons zelfs liefkozend sukkelaars noemen." Maar ook aan de fans zal worden gedacht: via bartkael@viering.be kan iedereen verhalen, anekdotes en condoléances delen. Tijdens de livestream zullen enkele getuigenissen voorgelezen worden om Barts belangstelling voor ieders verhaal te behartigen.

Van den Vos: verhinderd tot vernieuwing

FOTO | @Toneelhuis

'Willem die Madocke maecte', de eerste woorden van het canonieke dierenepos Van den Vos Reynaerde. Theatergezelschap FC Bergman gebruikte het satirische verhaal als basis voor zijn toneelvoorstelling Van den Vos, maar gaf er een psychologische draai aan. Zo waagt FC Bergman zich op het postmoderne podium, maar hoort de aloude Middelnederlandse kroniek daar wel thuis?

Moderniteit, zelfs postmoderniteit, speelt in dit toneelstuk een belangrijke rol. De queestestructuur van het dierenepos blijft weliswaar behouden, maar FC Bergman heeft het originele werk omgevormd tot een soort psychologische thriller, waarvoor de satirische waarde van het verhaal – dé reden waarom deze tekst canoniek is – moet wijken.

Het toneelgezelschap lijkt eerder op de vorm te letten en een gooi te doen naar het postmoderne genre. Dat blijkt uit de livemuziek en de geprojecteerde filmbeelden, maar ook door het roodharige meisje dat rond het ingebouwde zwembad van de wolf aritmisches danst. Het personage van de wolf is herwerkt – of beter: gereduceerd – tot een seksueel gefrustreerde semipsychoot die zich aan het jonge meisje vergrijpt en het bloed van anderen vergiet om zichzelf te verlossen van zijn demonen. Daarnaast houdt de koningin, die in het originele verhaal eerder een marginale rol heeft, voortdurend lange filosofische monologen over schuld en boete, gebaseerd op Nietzsche.

Maar waarom? Om het moderne thema van mentaal welzijn onder de aandacht te brengen? De voorstelling is even aangrijpend als beangstigend: de toeschouwer wordt twee uur lang ondergedompeld in een vreemde wereld met vreemde, mentaal gekwelde personages die we niet meteen associëren met Van den Vos Reynaerde. Visueel indrukwekkend is het wel, maar de voorstelling zou zonder het dierenverhaal als basis minstens even goed geweest zijn. Nu lijkt de middeleeuwse setting van het verhaal FC Bergman tegen te houden om helemaal voor de postmoderniteit te gaan. Een canonieke tekst vernieuwen is geen probleem, maar de kwaliteiten die de tekst canoniek maken blijven best behouden.

**// EN CANONIEKE TEKST
VERNIEUWEN IS GEEN
PROBLEEM, MAAR DE
KWALITEITEN DIE DE TEKST
CANONIEK MAKEN BLIJVEN
BEST BEHOUDEN.**

Red Star Line: De American Dream van Studio 100

Als CEO staat Hans Bourlon aan het voorstevan van het Studio 100-schip, dat momenteel de coronagolven bevaart. Het schip zet koers richting een Nieuwe Wereld waarin weer wat meer mogelijk is. Samen met Bourlon richten we onze verrekijker op de zopas aangekondigde musicalproductie Red Star Line.

FOTO | Thomas De Boever

Op 3 maart 2021 kondigde Studio 100 aan dat er een nieuwe spektakel-musical op komst is die Red Star Line zal heten. Naast een potentieel succesverhaal in België biedt het stuk ook veel mogelijkheden op internationaal vlak.

Hoe zijn jullie tot het thema van Red Star Line gekomen?

Een groot deel van het succes van onze musicals is zeker te wijten aan de specifiek Vlaamse thema's die ze aansnijden. Met een internationaal verhaal, zoals een Griekse mythe of een sprookje, is het minder evident om 750.000 Vlamingen te bereiken. Het waren immers echte Vlamingen die bij onze vorige producties in de zalen zaten. Dit is dan ook een thema dat recht uit de Vlaamse geschiedenis komt. Dat is het succes.

De zoektocht van mensen naar een beter leven is een thema dat ook vandaag leeft. Veel migranten zijn bereid om heel wat risico's te nemen omdat ze zich in een uitzichtloze situatie bevinden. Dat heeft zich ook bij ons voorgedaan. Vanaf 1873 zijn er over een periode van 60 jaar 2 miljoen mensen

vanuit Antwerpen naar Amerika vertrokken. Ook in een aantal andere Europese steden, zoals Rotterdam, Hamburg en Liverpool, vertrokken schepen naar de Nieuwe Wereld.

In hoeverre speelt die internationale component mee in het thema?

Dit thema is makkelijker te internationaliseren dan dat van onze vorige musicalproducties. De zoektocht naar een beter leven is immers iets waar mensen van over de hele wereld vandaag mee te maken krijgen. We denken dat we innovatief zijn geweest met onze spektakel-musicals en willen met ons bedrijf echt wel die stap naar het buitenland zetten. Daarom nu dus de keuze voor Red Star Line.

HISTORISCH ONDERBOUWD

Jullie zochten inspiratie bij authentieke verhalen van Red Star Line-passagiers. Wiens verhaal volgen we?

We focussen sowieso op mensen van vlees en bloed, op herkenbare situaties. In de hoofdrol staan Vlaamse families. Een groot deel van de Red Star Line-passagiers die vanuit Antwerpen vertrokken, kwamen van

Oost- en Midden-Europa, maar er zijn uiteraard ook heel veel Vlamingen naar Amerika vertrokken.

// WE WILLEN MET ONS BEDRIJF ECHT WEL DE STAP NAAR HET BUITENLAND ZETTEN.

Hebben ook eerdere toneelstukken zoals dat van Alex Van Haecke jullie geïnspireerd bij het schrijfproces van het scenario?

Mijn collega Gert (Verhulst, red.) en ik gaan al sinds de jaren negentig regelmatig in het Zeemanshuis naar stukken kijken. We hebben daar inderdaad ook het toneelstuk van Alex Van Haecke gezien, dat gebaseerd is op een boek dat Van Haecke geschreven heeft en dat wij ook gelezen hebben. Voor ons had het stuk echter niet de juiste dramatische lijn. Ik denk dat de grote belangstelling voor de thematiek gekomen is door de opening van het Red Star Line Museum, dat die geschiedenis opnieuw onder ogen wilde brengen.

'Ik raakte zowaar verslaafd aan nieuws over het aantal besmettingen.' ©Kristof Vadino

Voor het scenario zochten jullie inspiratie bij verhalen die verzameld zijn in het Red Star Line Museum. Wat houdt de samenwerking tussen jullie bedrijf en het museum juist in?

Het gaat eerst en vooral om kennisoverdracht. Alles moet historisch correct zijn. De speech in het Sportpaleis die ten tonele kwam in de musical '40-'45 is bijvoorbeeld ook gebaseerd op de originele tekst. Bovendien is de Red Star Line vandaag een gedeponeerd merk van de Stad Antwerpen. Wij moeten dus een samenwerking opzetten met de Stad en het Red Star Line Museum.

Ik heb overigens vandaag een mail gekregen van het museum Eugene Van Mieghem. Van Mieghem heeft namelijk heel wat tekeningen en schilderijen gemaakt van Red Star Line-passagiers die we zouden kunnen verwerken in de productie.

LASTIG VAARWATER

Tijdens de musical '40-'45 moesten jullie de voorstelling soms stilleggen door technische problemen met de rijdende tribunes. Vrezen jullie niet dat er opnieuw iets misloopt?

Bij '40-'45 wisten we erg goed dat het om een zeer nieuwe technologie ging waar bepaalde risico's aan verbonden waren. Die technologieën zijn ondertussen heel wat verbeterd sinds de première drie jaar geleden. Er was toen onder andere wifi-storing. Trillingen, die voor een realistischer

gevoel van de klank moesten zorgen, veroorzaakten storing bij de computers die de tribunes bestuurden. Hierdoor maakten de tribunes niet altijd de bewegingen die waren geprogrammeerd. De computers zijn ondertussen ingebed in 'matrassen' die de trillingen opvangen. De knowhow die we hebben opgebouwd met deze ervaring zal het risico op falen serieus beperken.

WIJ HOPEN SNEL EEN FANFARE AAN DE INGANG VAN HET POP-UPTHEATER TE KUNNEN ZETTEN WANNEER WE STRAKS ONZE MUSICALS WEER MOGEN OPVOEREN.

Waar zou jullie aandacht eerst naar uitgaan wanneer de coronamaatregelen versoepelen?

Je moet weten dat wij in De Panne sinds oktober de bouw van een hotel afgerond hebben. De gordijnen hangen er zelfs al, maar er heeft nog niemand kunnen overnachten. Er is ook een afgewerkt waterpark in Landen-Hannuit, tevens een van onze mooiste realisaties ooit op dat vlak. Er staan nog meer investeringen op het plan, maar de vraag is natuurlijk aan welk tempo wij die zullen kunnen laten plaatsvinden. Dat we verder zullen gaan met onze musicals is evident. Zeker omdat wij verwach-

ten dat er na corona toch een heropleving zal zijn, een herontdekking van dat soort dingen. Wij hopen zo snel mogelijk een fanfare aan de ingang van het pop-uptheater in Puurs te kunnen zetten om op die manier radicaal en feestelijk te kunnen heropenen.

LICHT AAN DE HORIZON

Normaal gezien zouden er nu voorstellingen zijn van Daens, die door de coronacrisis zijn uitgesteld. Wanneer hopen jullie Red Star Line te kunnen opvoeren?

Er zijn vandaag nog 400.000 mensen met een ticket voor een show van Studio 100: '40-'45, Daens, de afscheidsshow van Samson & Gert en nog een aantal andere voorstellingen. We zullen eerst proberen Daens en '40-'45 verder op te voeren. Ik ga er immers van uit dat er nog meer interesse is dan enkel bij de mensen die al een ticket hebben. Daarna zullen we de voorstellingen van Red Star Line starten. Het is dus moeilijk om daar een datum op vast te pinnen.

Misschien heeft deze periode u wel meer tijd gegeven om met andere zaken bezig te zijn. Hoe vulde u uw extra tijd zoal in?

Ik ben heel vaak om 6u voor de radio gaan zitten om voor de zoveelste keer te luisteren naar nieuws over het aantal besmettingen. Ik raakte er zowaar aan verslaafd. Het deed mij denken aan mijn grootvader, die vroeger altijd vertelde hoe hij tijdens de oorlog gekluisterd zat aan de radio om te weten hoe ver 'den Duits' teruggedrongen was na de landing op Normandië, die tenslotte de bevrijding betekende voor Vlaanderen en voor Europa. Verder kon ik me ook opboeien in de vaccinaties. Eigenlijk moet je je wat kunnen onthechten en dat loslaten.

Toch kon ik me tijdens deze periode onder andere ook bezighouden met een persoonlijk project. Samen met mijn broer (Joost, red.) organiseerde ik het Kunstuur (tentoonstelling met Belgische schilderkunst uit 1880 - 1950, red.) in Mechelen. Dat heeft mij toch veel voldoening gegeven in die zeer moeilijke winterperiode.

// STERKE VROUWEN IN DE POLITIEK, DIE HEBBEN WE NODIG.

KONINGINNEN

“Yes AOC, Queen!” riep ik laatst tegen een TikTok-filmpje. Niet dat iemand mij kon horen schreeuwen natuurlijk, behalve mijn moeder dan. “Wat is een Ee-jo-zie nou weer? Ik volg het niet meer hoor”, verzuchtte mijn inmiddels 51-jarige moeder. Aan Amerikanen en de jonge generatie Z hoeft niet uit te leggen wie AOC is: Alexandria Ocasio-Cortez, de jongste congressvrouw van de Verenigde Staten ooit. Een ambitieuze vrouw en inmiddels een heilige op TikTok.

Ja, politiek is trending onder jongeren. En dan heb ik het niet over stoffige oude mannen zoals Jambon, Rutte of Biden. Het zijn de sterke vrouwen die centraal staan. AOC is ook niet voor niks zo populair onder de jonge generatie. Ze is jong, strijdt voor rechtvaardigheid en dat straalt ze ook uit. Neem maar van mij aan: als je linkse jongeren in Amerika een kaarsje ziet branden, dan is de kans groter dat ze AOC vereren dan dat ze bidden voor God. Ook ‘Mutti Merkel’, de Nieuw-Zeelandse premier Jacinda Ardern en natuurlijk Kamala Harris passeren regelmatig de revue op de sociale media en worden zonder twijfel geprezen voor hun sterke aanpak. Powervrouwen dus.

Dan de verkiezingen in Nederland: een echte snoepwinkel voor een student Nederlandse taal. Ik volgde alle debatten en ik zat vol verbijstering te kijken naar alle drogredenen die voorbijkwamen. Ik kon niet wachten op alle meningen, maar op Facebook (inmiddels dé debatclub voor volwassenen) ging het maar over één ding: de outfits van de vrouwelijke lijsttrekkers. De rode PvdA-jurk van Ploumen, het hippe pakje van Marijnissen en de nonchalante sneakers van Kaag. Over het simpele blauwe pak van Rutte? Helemaal niks. Het grappigste van allemaal? De jongeren waren wél aan het debatteren, maar dan op TikTok.

De progressieve TikTokjeugd brandde na het debat geen kaarsje voor de linkse oppergod Klaver. Wél voor de jonge lijsttrekker Marijnissen en natuurlijk voor D66-leider Sigrid Kaag. “Sterke vrouwen in de politiek, die hebben we nodig. Wát een KONINGINNEN”, spraken de reacties massaal.

Anne Teresa De Keersmaeker: al dansend van de wieg tot aan het graf

Wereldberoemde choreografe Anne Teresa De Keersmaeker is afgelopen nacht in haar slaap overleden, zo meldt haar dansgezelschap Rosas. De choreografe werd 60 jaar oud.

Een van de bekendste Vlaamse choreografen en danseressen is niet meer. Anne Teresa De Keersmaeker is voorbij nacht thuis overleden. De doodsoorzaak is nog niet bekend, maar de politie gaat niet uit van een verdacht overlijden. Het nieuws werd enkele uren geleden de wereld in gestuurd via het Twitteraccount van Rosas, het gezelschap dat de choreografe in 1983 oprichtte. Ze hield haar familie bewust uit de schijnwerpers, tenzij iemand er zelf voor koos. Zo is haar 23-jarige dochter actief in de wereld van de beeldende kunst. In een interview met Bruzz zei ze dat ze 'de kriebels kreeg om te acteren omdat mama vaak op de scène stond' en hoe ze hard opkeek naar haar creatieve ouders.

VAN BOERENDOCHTER TOT INTERNATIONALE CHOREOGRAFE

De Keersmaekers bekendheid bleef niet binnen de Belgische grenzen. Haar producties waren te zien in vrijwel heel Europa, de Verenigde Staten, Zuid-Amerika, Australië, Nieuw-Zeeland, China, Rusland, Japan en Hongkong. Haar leven begon nochtans simpel. Ze groeide op in Wemmel op de familieboerderij. Over haar boerenjeugd vertelde ze in een interview met Randkrant in februari 2021: "Vanaf mijn tiende had ik dansles, maar daarnaast was ik er alle seizoenen. In de winter om bieten te helpen kappen en eten te geven aan de koeien in de stal. In de zomer om de oogst mee binnen te halen, met de tractor te ploegen, en op het veld illegaal met de camionette te leren rijden toen ik twaalf was."

Hoewel haar voorstellingen, meer bepaald 'Fase', niet altijd door iedereen enthousiast ontvangen werden, mocht De Keersmaeker in haar zestig levensjaren tientallen dans- en choreografieprijzen ontvangen, die haar prezen voor haar unieke visie op dans en muziek. Buiten die erkenning kreeg de choreografe meerdere onderscheidingen voor haar inzet in de cultuursector. Zo ontving ze in december 2011 de Gouden Orde van Verdienste van de Oostenrijkse deelstaat Wenen. In 2012 reikte de toenmalige Vlaamse rege-

ring de Prijs voor Algemene Culturele Verdienste aan haar uit. Een jaar later, op 31 januari 2013, werd ze zelfs doctor honoris causa aan de Vrije Universiteit Brussel.

STERK IN HAAR DANSSCHOENEN

De Keersmaeker maakte de positieve kanten van de dansindustrie mee. Zo verscheen in 2018 op de premièreavond van 'De Zes Brandenburgse concerten' een open brief die grensoverschrijdend gedrag van Jan Fabre aankaartte. Als reactie verscheen een brief ondertekend door zestig choreografen die zich solidair verklaarden met de open brief. Hoewel ze de eerste open brief steunde, tekende ze niet. In een interview met De Tijd in 2018 legde ze uit waarom niet: "Ik vind niet dat een sector collectief een 'mea culpa, mea maxima culpa' moet slaan. Bovendien vond ik de boodschap ook vreemd: we hebben het niet gedaan, maar we beloven dat we het nooit meer zullen doen. Daar kon ik me niet achter scharen."

De Keersmaeker sprak meerdere keren publiekelijk over haar eigen aanpak in de omgang met dansers: "Ik dacht altijd dat muziek mijn eerste partner is in het creatieve proces, maar ik had als snel door dat dat niet juist was." Ze voegde eraan toe dat haar dansers belangrijker zijn dan de muziek, omdat ze moet werken "met wat de dansers aanleveren". Enkele jaren geleden in een interview met StuBru zei ze: "Ik denk dat er een natuurlijke band is tussen muziek en dans. Mensen hebben altijd gedanst op muziek, niet op stilte. Het is de plaats waar ik mijn ideeën 'steel', mijn inspiratie en energie haal. Muziek is een uitnodiging tot dans."

De familie van Anne Teresa De Keersmaeker heeft nog niet gereageerd op haar overlijden, maar enkele collega's uit de danswereld wel. Zo scheef Isabelle Beernaert op Facebook: "Deze wereld is een talent armer, maar ze zal ongetwijfeld nog veel dansers inspireren tot ver na haar dood." In het Twitterbericht van Rosas is te lezen dat het afscheid in beperkte kring zal plaatsvinden, maar dat een publiekelijk rouwmoment later zal volgen.

// DE KIJKER
ERVAART HET
PRACHTIGE
KLEURGEBRUIK,
DE SCHILDER NODIGT
JE ALS HET WARE UIT
OM DEEL VAN ZIJN
WERKEN TE WORDEN.

Kunst ontmoet techniek: De van Gogh The Immersive Experience

Hoewel de Universiteit Antwerpen er een klein jaar geleden nog examens hield, zou je de Waagnatie binnenin nauwelijks nog herkennen. Dankzij moderne technieken lijkt het alsof je gewoon rondwandelt in een museum. Maar het voelt minder saai en gewoontjes aan. Dat maakt dat het ook voor kinderen een geschikte uitstap kan zijn.

Een knap staaltje techniek gecombineerd met de prachtige werken van Vincent van Gogh: dat zien we al enkele maanden in de Waagnatie in Antwerpen. De schilderijen van Van Gogh wordt geprojecteerd op grote doeken die ervoor zorgen dat het net lijkt alsof je in een museum rondwandelt.

Wanneer je de Waagnatie binnengaat, waan je je direct in de wereld van Van Gogh. De expo-ruimte is verdeeld in drie grote delen. De toeschouwers krijgen eerst een kijk op het leven van Van Gogh, we zien zijn bekendste kunstwerken en we krijgen daar de ontstaanscontext ervan mee. In het tweede deel kan je lekker achterover hangen in een ligstoel terwijl je deel wordt van de werken van de meester-schilder. De kijker ervaart het prachtige kleurgebruik, de schilder nodigt je als het ware uit om deel van zijn werken te worden. In de hal weerlinken ook zijn bekendste quotes tezamen met overweldigende, goed gekozen muziek. In het derde en laatste deel kan je zelf aan de slag gaan en mag je enkele werken inkleuren. Verder is er ook nog de optie om voor twee euro met een VR-bril rond te wandelen in de schilderijen zelf.

Het is een absoluut unieke ervaring die mogelijk is dankzij de recentste virtuele projectie-technologie. Als toeschouwer zie je Van Goghs schilderijen in een setting die zelfs musea niet waar kunnen maken. Kunstkennis is dus niet nodig om een plezierige namiddag te hebben.

Het is de ideale uitstap om weer even te ontsnappen aan de lockdownsfeer. De expo loopt nog tot 18 april in De Waagnatie.

Tickets bestel je via www.expovangogh.be

Flo Windey:

“Ik wil je laten weten dat je niet raar bent”

Voor Studio-Brusselgezicht Flo Windey mogen taboes de deur uit. In haar programma's maakt ze onderwerpen als zelfliefde en seks bespreekbaar omdat ze volgens haar nog altijd te weinig aandacht krijgen. Ze vertelt over haar interesse in drugs en seks, body positivity en hoe ze omgaat met negatieve reacties.

Moeilijke onderwerpen bespreekbaar maken. Dat is waar de 25-jarige Flo Windey zich mee bezig houdt. In haar programma Club Flo praat ze over onderwerpen als seks, drugs en gender. Bovendien werkt ze al enkele jaren bij Studio Brussel waar ze moeilijke vragen van jongeren beantwoordt in de succesvolle Youtubereeksen Faqda en Flowjob. Hiervoor werd ze recent nog bekroond met een Jamies Award.

Eerst en vooral, Flo, proficiat met de Jamies Award voor Beste Explainer die je onlangs won met Faqda. Had je dit verwacht?

“Nee. Ik had dat totaal niet verwacht, maar ik ben er super blij mee! Hij staat nu op mijn nachtkastje (lacht). Het is fantastisch om deze award te winnen aangezien we bij StuBru heel hard werken aan explaining. We zijn begonnen met Faqda om ervoor te zorgen dat iedereen mee is. Stel dat er een onderwerp in de media is waar je weinig over weet, dan kan je daar moeilijk over meepraten, en daar helpen wij bij!”

Je bent razend populair op sociale media. Gebruik je jouw kanalen met een bepaald doel?

“(lacht) Ik ben erg actief online, zeker nu in de pandemie. Moest er een uitvinding bestaan waarbij mijn smartphone in mijn

hand vast kon zitten, zou ik ze nemen. Zo erg is het. Toen ik met sociale media begon, was dat heel vrijblijvend. Langzamerhand begon ik meer volgers te krijgen en had ik

**“ MOEST ER EEN
UITVINDING BESTAAN
WAARBIJ MIJN
SMARTPHONE IN MIJN
HAND VAST KON ZITTEN,
ZOU IK ZE NEMEN.
ZO ERG IS HET.**

echt een platform, waar ik dan ook gebruik van wilde maken. Ik heb een activistisch kantje, altijd al gehad, en dat is waar ik sociale media vooral voor wil gebruiken. Om leuke en mooie dingen te tonen, maar ook om minder mooie dingen te tonen en aan te vechten.”

Je post uiteenlopende foto's online, waaronder af en toe ook weinig verhuulende foto's van je lichaam. Welke reacties krijg je daarop?

“Positieve vooral. Er zijn wel mannen met anonieme accounts die negatief reageren,

Flo Windey: “Ik krijg vaak berichtjes van jongeren die zeggen ‘bedankt dat je mij normaal doet voelen’, en dan ontploft mijn hart.” © VRT

maar dat doet me weinig. Een nepaccount maken om mij slecht te laten voelen over borsten? Nee. Not gonna work. Als ik veel negatieve reacties krijg op korte tijd, dan doet dat me natuurlijk ook wel iets. Het is rot als iemand die mij niet kent zulke dingen zegt. Verder krijg ik vooral positieve reacties omdat ik mijn lichaam zonder borstvergroting of liposucties durf posten. Ik heb ook kleine borsten. De kleine-borsten-mensen zijn blij met mij (lacht).”

Je bent regelmatig bezig met body positivity. Wat betekent dat begrip voor jou?

“Voor mij is body positivity vooral zelfliefde. Dat is opstaan, in de spiegel kijken en denken ‘Hey, je ziet er goed uit’, en dat ook over andere mensen kunnen denken. Ik wil dat iedereen zich goed voelt in zijn vel. Ik geloof bijvoorbeeld niet dat mensen een type kunnen hebben. Dat is heel lichaamsnegatief. Je beslist dat je je aangetrokken voelt tot een bepaald type maar daarmee sluit je een volledige groep mensen uit. Wat als de liefde van je leven daartussen loopt? Maar die er gewoon niet uitziet zoals Harry Styles? Body positivity gaat voor mij zeker ook over het mooie zien in iedereen rondom jou. Geef elkaar eens vaker een compliment! We moeten af van dat ideaalbeeld en tegen elkaar durven zeggen ‘Amai jij bent mooi!’ Dat is iets dat zo weinig gedaan wordt.”

FOTO | © StuBru

In je programma's Club Flo en Flowjob praat je over onderwerpen als seks en drugs. Is dat iets waar je al langer in geïnteresseerd was?

"Vroeger, toen onze ouders niet thuis waren, keken we soms met vrienden naar Spuiten en Slikken. Dankzij zulke programma's wist ik veel over seks en drugs, maar wanneer ik met vrienden uitging die drugs wilden nemen, merkte ik dat ze totaal niet wisten wat ze deden. Als ik hen dan advies gaf, leek het alsof ik een echte druggie was, maar ik ben daar gewoon enorm in geïnteresseerd. Ik amuseer me graag, maar ik wil dat op een veilige manier doen. Ik wil goed op de hoogte zijn zodat ik mijn eigen grenzen kan stellen. Dat is wat ik wil bereiken met Flowjob en Club Flo. Ik wil dat wanneer mensen op een grens botsen, zoals pijn tijdens het vrijen, dat ze weten waarmee ze te maken hebben omdat het in een programma besproken wordt."

// WE MOETEN AF VAN DAT IDEEAALBEELD EN TEGEN ELKAAR DURVEN ZEGGEN 'AMAI JIJ BENT MOOI!' DAT IS IETS DAT ZO WEINIG GEDAAN WORDT.

"Ik kreeg dan een platform en wou daar iets mee doen. Ik heb alle respect voor mensen die gewoon mooi zijn, op reis gaan en influencen, maar dat lag mij niet. Ik word veel gelukkiger van dingen in beweging te zetten en jongeren te helpen. Ik krijg vaak berichtjes van jongeren die zeggen 'bedankt dat je mij normaal doet voelen', en dan ontploft mijn hart. Dat is exact wat ik wil doen. Ik wil je laten weten dat je niet raar bent."

Vind je het erg dat zulke zaken pas in 2021 bespreekbaar zijn?

"Ik vind dat heel gek. Twee jaar geleden, nog voordat ik met Flowjob begon, besepte ik niet dat zulke onderwerpen niet overal bespreekbaar waren. Binnen mijn vriendengroep werd daar heel open en expliciet over gesproken. Als wij bij elkaar bleven slapen en iemand had een onenightstand gehad, bleven we allemaal wakker en werd dat in detail besproken. Dat is beter dan Netflix hé, als zoiets gebeurt (lacht). Voor mij was dat altijd heel vanzelfsprekend, totdat ik in andere vriendengroepen terecht kwam en merkte dat seks daar niet bespreekbaar was. Er is vaak nog een soort schaamte."

"Ik heb dat zelf ook gemerkt. Als je jong bent en je hebt witverlies, dan denk je 'Wat is dit? Ga ik dood?' Daar wordt gewoon niet over gepraat. Niemand weet

hoe witverlies zou moeten ruiken en wat de juiste structuur is. Dat staat nergens! Toen ik besepte dat ik het liever googelde dan het aan mijn vriendinnen te vragen, wist ik dat ik hier iets over moest maken. Dit ging niet meer. Ik heb ooit een dubbelinterview gedaan met Goedeke Liekens en realiseerde me toen dat zij dat allemaal bespreekbaar heeft gemaakt bij haar generatie. Onze generatie heeft dat net gemist.

// TOEN IK BESEFTE DAT IK HET LIEVER GOOGELDE DAN HET AAN MIJN VRIENDINNEN TE VRAGEN, WIST DAT IK HIER IETS OVER MOEST MAKEN. DIT GING NIET MEER.

Dat moet nu opnieuw gebeuren, want er is niet geleerd geweest om tussen generaties te praten. Moesten onze ouders meer open zijn geweest, dan zou ik geen job hebben. Bedank jullie ouders dus maar voor mij (lacht)."

Wat kunnen we van jou in de toekomst nog verwachten?

"Ik ga voor de allereerste keer 'iets' doen (lacht). Nee, ik mag dat eigenlijk niet vertellen. Er gaan heel veel nieuwe dingen aankomen en ik zal nog veel moeten leren om die dingen te mogen doen. Ik ga ook mijn rijbewijs halen, dat kan ik wel al vertellen. Maar ik ga vooral proberen om dat wat ik nu doe naar een hoger niveau te tillen. Dat mogen jullie verwachten."

**// IK TREK MIJN
BESTE SLOFFEN AAN
EN VERPLAATS ME
NAAR MIJN PERSONAL
COMPUTER.**

Uitnodigingssysteem gehackt

Aan het begin van de coronacrisis verloor ik mijn baan, een horeca-job. Als ik het onverbloemd zeg: Ik diende halfgare frieten op in de plaatselijke brasserie om de hoek. Ik ben 55 jaar oud en verzuurd. Je kent me wel.

We zijn ondertussen een jaar verder, zonder meer of minder perspectief. Er heerst een gevoel van eenzaamheid. Ik voel me nutteloos. Tijdens het zappen van een zoveelste natuurdocumentaire naar Mooi en Meedogenloos, ontglipt de aandacht me. In mijn brein tekent zich moeizaam een gedachte-experiment af. De pandemie creëert geen nieuwe problemen, ze legt alleen de bestaande pijnpunten bloot. Versleten, korzelig en contactarm, dat was ik al. Zoals mijn vader zegt: “Problemen zijn er om op te lossen.” Clichématig is die bejaarde knakker, maar gelijk heeft hij. Ik trek mijn beste sloffen aan en verplaats me naar mijn personal computer. Waar solliciteer ik voor vaccinatievrijwilliger?

Onder het mom van barmhartigheid, wandel ik met FFP2-masker een dorp van tenten in. Ze geven een kort woordje uitleg, en ik lach. Ze wijzen mijn werkplaats aan, en ik knik vol overtuiging. Ze stoppen me een geel fluohesje toe, en ik laat een milliseconde van allesomvattende twijfel toe. Mijn eerste dag als steward in het Antwerpse vaccinatiedorp op Spoor Oost. Ik voel me opgeblonken, mijn pantoffels zijn vervangen door blitse witte tennisschoenen. Mijn verdorde persoonlijkheid heb ik ingewisseld voor een Colgate-smoel. Mensen krijgen hier aan de lopende band hun AstraZeneca-vaccin. Ik begeleid ze. Sommigen zijn opgelucht en laten tranen van blijdschap. Anderen zie ik hun hokje vluchtig verlaten uit angst voor zeldzame bloedklonters. Bij tenten hoort natuurlijk een circus.

Aan het einde van de werkdag hoor ik de verantwoordelijke roepen: “We hebben weer vaccins over!” Ze moeten zo snel als mogelijk worden gezet. Blijkbaar vervallen die hoogtechnologische dingen na een dagje uit de frigo. Ze grijpen me bij de arm, ik zet mijn persoonlijke AZ-fobie aan de kant en hop. Ik heb mijn vaccinatie. Nu kan ik angstvrij in mijn zetel naar beminnde beren kijken.

First lady forever †

17 januari 1964 – 28 februari 2021

Zondag 28 februari om 9 uur 's ochtends is Michelle Obama op 57-jarige leeftijd overleden aan de gevolgen van borstkanker. Velen zullen haar herinneren als de goedlachse, spontane first lady aan de zijde van haar man Barack Obama. Voor haar naasten was ze natuurlijk nog veel meer dan dat. Michelle overleed in haar woning in Washington in het bijzijn van haar echtgenoot en hun twee dochters Malia en Sasha.

DE AMBITIE VAN MICHELLE

Michelle LaVaughn Robinson kwam op 17 januari 1964 in Chicago ter wereld. Haar vader Fraser Robinson en moeder Marian Shields Robinson financierden, ondanks hun geringe inkomen, de hoogstaande schoolopleidingen van zowel Michelle als haar broer Craig. Al vroeg werd duidelijk dat Michelle erg ambitieus was. Op Princeton specialiseerde ze zich in Afrikaans-Amerikaanse studies en schreef ze haar thesis over de zwarte gemeenschap van Princeton. Ze studeerde nadien nog verder aan Harvard voor een postgraduaat.

GEZIN VS CARRIÈRE

In 1991 leerde ze haar man Barack kennen. Het koppel trouwde in oktober 1992 en kreeg twee dochters Malia en Sasha. Barack ambieerde een carrière in de politiek, die zijn hoogtepunt bereikte toen het Amerikaanse volk hem in 2008 voor de eerste keer verkoos tot president van de Verenigde Staten. Al die tijd bleef Michelle trouw aan zijn zijde, steunde hem en volgde hem op zijn weg naar een betere toekomst voor Amerika. Ze gaf regelmatig krachtige en motiverende toespraken en velen geloven dat Barack zijn succes grotendeels te danken had aan zijn vrouw.

EEN VROUW MET EEN STEM

Michelle was ook niet bang om haar eigen stem te laten horen in haar strijd voor gelijkheid tussen mannen en vrouwen. In haar boek 'Mijn verhaal: Becoming Michelle Obama' schrijft ze over haar wens om mannen en vrouwen dezelfde politieke, sociale en financiële rechten te geven.

"Ze was een echte vechter", vertelt Jill Biden. Zij en Michelle werkten jarenlang samen als first en second ladies. "Michelle was een van de meest respectabele en gedreven personen met wie ik ooit heb mogen samenwerken. Haar gedrevenheid werkte motiverend, maar ze kon soms ontzettend koppig zijn. (lacht) Wanneer ze een plan had uitgedokterd, moest en zou ze dat uitvoeren op haar manier. Ze haatte het wanneer mensen haar plannen afwimpelden of dwarsboomden. Michelle cijferde zichzelf te vaak weg voor anderen, ik durf bijna te zeggen tot het zelfdestructieve toe. (zucht) Het maakte haar heel erg geliefd bij het volk, maar het maakte haar ook kapot."

Naast haar vele droevige fans, laat Michelle ook haar twee dochters Malia en Sasha achter. Haar gezin kwam altijd op de eerste plaats, vertelt Malia. "Ondanks de vele verplichtingen probeerde ze toch regelmatig wat tijd vrij te maken voor Sasha en mij. We wisten dat de combinatie werk en vrije tijd niet gemakkelijk was. De presidentsjaren eisten hun tol. De continue druk van buitenaf, de eindeloze plechtigheden en de stress voor de volgende verkiezingen maakten mama vaak ziek. Niet dat ze dat ooit zou laten merken. (lacht droevig) Ze was zo sterk."

Helaas verloor Michelle het gevecht tegen haar ziekte en wordt ze zaterdag in intieme kring begraven. Door de huidige coronamaatregelen is het niet mogelijk om het lichaam te groeten. De Amerikaanse nieuwszender CNN zal de officiële plechtigheid live uitzenden. Zo kan iedereen afscheid nemen van de prachtige power lady.

'We've got a responsibility to live up to the legacy of those who came before us by doing all that we can to help those who come after us.' – **Michelle Obama**

Hooverphonic 'in the wrong place' op Eurosong

Foto | Hooverphonic © Willy Vandepierre

Nadat het Eurovisiesongfestival in 2020 voor de eerste keer ooit werd afgelast, krijgt Hooverphonic een tweede kans om ons land te vertegenwoordigen. Naast de bikkelharte kritiek van vorig jaar is het resultaat enorm teleurstellend.

Hooverphonics zweverige melodieën zijn de laatste decennia uitgegroeid tot een ware trademark. Het Eurosongnummer Release Me bleek echter het toppunt van weemoed door de langdradige opbouw. Dit jaar pakt de band uit met The Wrong Place: een übermelancholisch lied over een mislukte onenightstand.

Hooverphonics specifieke stijl kent veel fans, zowel in Vlaanderen als in Wallonië. Over smaak valt niet te twisten: je bent ervoor te vinden of niet. Toch is The Wrong Place niet geschikt voor het podium van een internationaal festival waarbij onbekende artiesten slechts drie minuten krijgen om miljoenen mensen over de streep te halen. Het nummer mist overtuigingskracht. Bassist en programmeur Alex Callier en gitarist Raymond Geerts hebben niet uit hun fouten geleerd, aangezien dit het hoofdpunt van kritiek was bij Release Me.

Bovendien draagt de passieve en voorspelbare tune bij tot een negatieve sfeer. De videoclip is opgenomen in een oud, rommelig huis, wat dus aansluit bij het muffige karakter van het werk.

Daarnaast heeft Hooverphonic een negatieve bijklank gekregen in de Eurosongwereld. Nadat de organisatie bekendmaakte dat het festival niet zou doorgaan in 2020, wilden de artiesten de Europeanen een hart onder de riem steken. Ze besloten om het nummer Love Shine A Light te zingen. Hooverphonic weigerde als enige hieraan mee te werken en gaf als reden op dat Callier het geen mooi lied vond. Bij velen schoot dit in het verkeerde keelgat en het publiek bestempelde dit ook als een daad van hoogmoed. Het feit dat de band zijn vorige zangeres, Luka Cruysberghs, per videocall ontslagen heeft, zorgt eveneens voor een ijdel imago.

De Belgen mogen Hooverphonic dan wel op een voetstuk plaatsen, maar deze roem eindigt zodra men de grens oversteekt. Kortom, de band staat niet op zijn plaats op het Eurovisiesongfestival.

// DE BELGEN MOGEN
HOOVERPHONIC DAN
WEL OP EEN VOETSTUK
PLAATSEN, MAAR
DEZE ROEM EINDIGT
ZODRA MEN DE GRENS
OVERSTEET.

// IK GA ERVANUIT DAT DE MEESTE MENSEN VANUIT EEN GOEDE INBORST HANDELEN.

“Het lijkt alsof ik de eenzaamheid wil overschreeuwen.”

Programmamaker en acteur Joris Hessels (40) heeft het voorbije jaar niet stilgezeten. Een gesprek over zijn imago, eenzaamheid en afscheid.

We ontmoeten Joris in een Gentbrugs parkje op een steenworp van de fameuze brokkelbrug. Hij keert net terug van Vilvoorde waar hij stemmenwerk heeft gedaan voor VTM. Terwijl zijn collega's uit de cultuursector grotendeels thuiszitten, heeft Hessels nauwelijks tijd om even uit het raam te staren en niets te doen. Naast een nieuw seizoen van Radio Gaga en een bescheiden rol in Albatros is hij sinds kort ook te horen op radiozender Joe. We vragen ons af hoe hij omgaat met die drukte. “Oef! Dat vraag je mij op een moment dat het me eigenlijk allemaal even te veel is”, antwoordt hij zonder een moment te aarzelen. “Het is dubbel. Ondanks corona ben ik gelukkig veel aan het werk, maar ervaar ik toch een zekere onrust. Ik zeg nogal snel ‘ja’ omdat ik heel nieuwsgierig ben, maar ik voel dat dat ten koste gaat van mijn eigen rust, tijd en ruimte. Gisteren zei ik nog tegen mijn lief: ‘Misschien moet ik iemand onder de arm nemen die in mijn plaats ‘nee’ zegt.’”

In de media zien we u als een joviale man die begaan is met zijn medemens. Komt dat beeld overeen met de werkelijkheid?
“Zeker, dat is een groot deel van wie ik ben. Natuurlijk ben ik niet altijd zo. Ik ben ook vaak humeurig, streng en redelijk destructief naar mezelf toe. De mens die je op televisie ziet is wel voor een groot stuk wie ik ben. 80% van de tijd hoef ik er geen moeite voor te doen. Misschien zou ik wat meer mijn donkere kant moeten tonen om alles

wat in evenwicht te houden. Ik wil iets te veel goed doen voor de anderen, waardoor ik mezelf geen tijd en ruimte geef om kwaad te zijn.”

Voelt u zich door dat menslievende imago soms in een hokje geduwd?

“Bij alles wat ik doe – zowel in het theater, als acteur in een fictieserie of in mijn programma's – kom je meteen in een hokje terecht. In Albatros heb ik een kleine rol die haaks staat op de persoon die ik ben. Dat was voor sommige mensen raar of verwarrend, maar voor mij was dat heel plezant en verfrissend. Ik word altijd voor dezelfde dingen gecast, daarom heeft Dompi (Dominique Van Malder, red.) mij die rol gegeven. Mensen hebben nu eenmaal een bepaald beeld van iemand en willen dat graag bevestigd zien.”

Toen je in 2018 met het eerste seizoen van De Weekenden bezig was, had je het zelf ook moeilijk op mentaal vlak. Hoe breng je dan begrip op voor iemand anders' verhaal?

“Voor mij was het een manier om ruimte te maken voor een ander en mezelf en mijn muizenissen wat minder belangrijk te maken. Het is troostend om iemand te horen vertellen hoe moeilijk het is om recht te kruipen wanneer je gevallen bent. Dat is ook de kern van wat ik probeer te bereiken met het programma: binnen zo'n groepsdynamiek je eigen leven in perspectief zien. Vaak vinden we onszelf en de dingen die we

voelen heel belangrijk. Dat zit soms in de weg om echt te luisteren en echt verbinding te maken. Het is die connectie die mij energie en zuurstof geeft."

// HET IS DE ECHTE VERBINDING DIE MIJ ENERGIE EN ZUURSTOF GEEFT

Bij Zwijgen is geen optie zei u vorig jaar dat luisteren volgens u geen kunde is. Geloof u dan dat je het niet kan leren?

"Wat ik daarmee bedoelde is dat ik het voor mezelf geen kunde vind en dat mensen dat aspect van mij te belangrijk maken. Voor mij is er niets zaliger en simpeler. Soms krijg ik de vraag in een interview: "Hoe doe jij dat toch?" Ik ben nu eenmaal geïnteresseerd in mensen en dat is allerm minst een kunde. Ik zie duizenden cafébazen of mensen die elkaar tegenkomen op het openbaar vervoer hetzelfde doen. Het omgekeerde zie ik jammer genoeg ook veel."

In datzelfde gesprek spreekt u over de eenzaamheid die u soms ervaart. Welke impact heeft die op uw leven?

(twijfelt lang) "Die eenzaamheid zorgt ervoor dat ik mezelf de dieperik in kan denken. Soms zit ik heel erg opgesloten in mijn hoofd en heb ik het gevoel dat ik er alleen voor sta. Bij momenten zorgt dat voor een grote melancholie. Bijgevolg heb ik nooit echt het gevoel dat ik ergens thuis kan komen, zowel op mijn werk als thuis. Mijn nieuw samengesteld gezin maakt het er niet eenvoudiger op. Het niet kunnen delen van die eenzaamheid heeft dus zeker een impact gehad. Het is alsof ik overcompenseer door de dingen die ik doe en hoe ik mij manifesteer, alsof ik de eenzaamheid wil overschreeuwen."

In de derde aflevering van Radio Gaga bezocht u een rusthuis en stond eenzaamheid centraal. Vindt u dit beeld beangstigend?

"Ja, ik ben als de dood om alleen te eindigen. Ondanks dat het rusthuis zeer warm is en de bewoners levenslust uitstralen, blijft dat beeld inderdaad plakken. Zelfs wanneer ik Gentbrugge (serie uit 2020, red.) maakte, merkte ik hoeveel mensen op zichzelf zijn aangewezen. Dat is altijd al zo

FOTO | © Canvas

geweest, denk ik. Vandaag de dag hebben we de indruk verbonden te zijn omdat we overcompenseren met ons sociaal netwerk en sociale media. Die echte verbinding is er echter niet. Vandaag de dag wordt er van ons verwacht te beantwoorden aan een bepaald tempo en worden ouderen steeds meer aan de kant geschoven. Tot in het absurde toe: "Waarom zou iemand van 102 een vaccin moeten krijgen?" Daarom

// IK HEB ER ALTIJD VAN GEDROOMD EEN MIX TE WORDEN VAN KOEN WAUTERS EN BART PEETERS.

dat ik de directeur van het rusthuis erbij betrokken in de uitzending. Het is pijnlijk om te zien hoe wij kijken naar mensen die niet meekunnen. Als ik de reacties zie op het programma is het duidelijk nodig dat we dit pad blijven bewandelen."

Haalt u meer genot uit acteren of televisie maken?

"Toneelspelen vind ik het hoogste goed vanwege het livegegeven en de verbinding die je maakt met het publiek. Wat ik fantastisch vind aan televisie is het brede bereik. Op vlak van acteren op televisie heb ik nog niets gedaan dat de moeite waard is, iets wat me lang heeft gefrustreerd. Nu ik als mezelf op tv kom, heb ik dat idee wat laten varen omdat ik echt op mijn gemak ben. Ik

heb er eigenlijk altijd van gedroomd om voor televisie te werken en een mix van Koen Wauters en Bart Peeters te worden. Helaas is Niels Destadsbader dat nu al. (lacht) Ik ben aan het doen wat ik altijd heb willen doen, maar ik zal het spelen nooit loslaten."

Over twee weken verschijnt uw boek met Uus Knops Dag en tot ziens. Wat gaf de aanleiding tot deze samenwerking?

"Ik moet het eerlijk gezegd nog voor een groot stuk schrijven. Eind april is mijn deadline en in september zou het moeten verschijnen. Mijn uitgever vroeg me om iets te doen rond afscheid nemen van mensen die er nog zijn. Op basis van gesprekken die ik heb gevoerd met mensen schrijf ik een tekst en vervolgens laat Uus (psychiater en auteur, red.) haar deskundigheid erop los. We hebben de titel inmiddels veranderd naar Een klein afscheid."

Hoe gaat u zelf om met afscheid?

"Ik ben zelf een mens van de drie puntjes en de deur op een kier te laten, terwijl een duidelijk afscheid ook onderdeel is van het groeiproces. Ik geloof dat de dingen gebeuren omdat het zo moet zijn. Mijn advies voor iedereen: wees alsjeblieft mild voor jezelf. Ik ga ervanuit dat de meesten onder ons vanuit een goede inborst handelen."

// IK KON HET
TUMBLEWEED,
DE KNALLENDE
ZWEPEN EN
SCHREEUWERIGE
SOUNDTRACK
AL HOREN.

Middelmatigheid

“All the world’s a stage, and all the men and women merely players”, schreef Shakespeare ooit. Het leven is niet meer dan een sprookje. Er was eens een mooi afgebakende structuur: een pakkend begin, een opbouwend midden en een spetterende conclusie. Het bestaan van Jan met de pet (zonder pet overigens ook) is sinds een jaar daarentegen elke notie van begin en einde verloren. We bevinden ons in het eindeloos meanderende midden van een stuk geschreven door een klungelig schrijverstype.

Jazeker, de start van zijn verhaal was fascinerend: klappen, hamsteren, de grote herontdekking van de wandeling ... Ik herinner me de eerste keer dat ik buiten kwam in lockdowntijden. Tijdens een warme zonsondergang stapte ik door het midden van de verlaten straten, een scène uit een western. Ik kon het tumbleweed, de knallende zwepen en schreeuwerige soundtrack al horen. Een cowboy zwervend door de lege straten, klaar om te duellieren voor zijn ‘niet-essentiële’ vrijheid. Mijn fantasie eindigde abrupt toen ik in de verte een politiewagen zag en toch weer braaf op het voetpad begon te lopen. The Good, the Bad and the Pussy.

Het begin van de lente heeft in 2021 geen mooie temperaturen te bieden, en dan nog zou die magie onmogelijk te recreëren zijn. Elke dag heeft het doelloze aura van een zondag: met tegenzin uit bed rollen om tot ‘s avonds te vertoeven in dezelfde drie kamers. Het aanslepende midden is het noodzakelijk kwaad van elke onbegaafde verteller. De climax is gepland nog voor het verhaal is geschreven, maar alle logica ontbreekt in het pad daarnaartoe. Het script wordt voorspelbaar: versoepelen, verstrengen en dan wegens gebrek aan inspiratie nog eens te vroeg versoepelen. En intussen declameert de ploeg van 11 miljoen in koor “Nog even volhouden!” en zetten we ons tijdens de weekends en vakanties braaf aan het raam van de trein.

Voor velen ligt de druk op de climax torenhoog. We willen ons in de zomerzon volgieten op Tomorrowland en wildvreemden binnendoen alsof er geen morgen is. Beste schrijver, voor mij hoeft het allemaal zo zot niet. Ik heb genoeg aan het land van yesterday.

Bart Kaëll heeft zijn laatste noot gezongen

De bekende Vlaamse zanger Bart Kaëll, geboren als Bart Gijsselinck, is gisterennacht op 60-jarige leeftijd thuis overleden. Zijn doodsoorzaak is nog ongekend. “Het is allemaal zo snel gegaan. Maar we zullen Bart herdenken als de levenslustige persoon dat hij was”, aldus familieleden.

Leuven – ‘Hij is vredig gestorven bij ons thuis. Ik denk wel dat hij het op deze manier gewild had, al is dit moeilijk in te schatten. Het heeft niet mogen zijn.’ zegt zijn man, Luc Appermont. Bart zat nog boordevol energie; onlangs in een interview vertelde hij nog dat op pensioen gaan niks voor hem zou zijn en dat hij nog graag een wereldreis zou maken.

Zijn begrafenis zal doorgaan in intieme kring. ‘Zo kunnen alle mensen die hem lief hadden nog eens samenkomen om een laatste vaarwel te zeggen.’

REIS DOOR HET VERLEDEN

Bart Gijsselinck werd geboren op 2 augustus 1960 te Oudenaarde en bracht er zijn jeugd door. Al snel werd het duidelijk dat Bart een passie had voor muziek en tekenen. Bijgevolg volgde hij notenleer en gitaarlessen in de stedelijke muziekschool van Oudenaarde en later ook avondlessen publiciteitstekenen aan de Academie van Maagdendale. Op de middelbare school liep het niet altijd van een leien dakje omdat Bart meer interesse had in een artistieke opleiding. Daarom maakte hij de overstap naar de Sint-Lucas Kunsthumaniora in Gent.

Ondertussen bleef hij toch zitten met muziekkriebels. Met als gevolg dat hij geaccepteerd werd als student aan het Herman Teirlinckinstituut te Antwerpen. Die toegang kreeg hij echter pas na het beëindigen van zijn middelbare studies en een gunstig ingangsexamen te hebben afgelegd. Hier leerde Bart heel veel over de showbizz.

In 1983 nam hij een eerste keer deel aan Eurosong met een eigen compositie: Symfonie. Enkele jaren later, in 1986, kreeg Bart einde-

lijk de appreciatie die hij verdiende door zijn zelfgeschreven La Mamadora. Dit nummer werd uiteindelijk een grote hit, bij elke generatie. Een jaar later deed Bart nog eens mee aan Eurosong en dit keer werd hij tweede met zijn Carroussel.

Met dank aan VTM kregen Vlaamse artiesten meer kansen; de ene Vlaamse hit volgde de andere op. Ondertussen werd Bart gecontacteerd door VTM om hun Mini-playback-show te presenteren. Dit was een groot succes. Nadien vervulde hij de taak van presentator van de Soundmixshow en dit deed hij voor maar liefst tien jaar met een overweldigend enthousiasme. Desondanks zijn drukke agenda hield Bart zich nog bezig met zijn muziekcarrière: hij bracht diverse lp's en cd's uit en voor sommigen hiervan ging hij zelfs platina of goud.

In 1994 volgde Bart Walter Capiou op als presentator van Het Rad van Fortuin. Bart werd zo geliefd door het publiek dat hij het Rad van Fortuin-marktaandeel-record brak. Drie jaar later, in 1997, eindigde het tv-programma definitief, maar dit was geen probleem voor Bart, omdat hij terug meer tijd voor zijn zangcarrière. Hierop volgden weer verschillende singles en cd's.

LAATSTE WENS

‘Bart gaf heel veel om zijn fans. Dit is logisch; ze zijn de reden voor zijn succes. Daarom is het evident dat we hebben besloten om na de begrafenis een herdenking te houden. Deze zal gelivestreamd worden zodat al zijn bewonderaars er toch een beetje kunnen bij zijn. Ik ben er zeker van dat ons Bartje het zo zou gewild hebben.’ zegt zijn moeder Madeleine mistroostig. ‘Het zal wennen zijn zonder hem en zijn dagelijkse telefoontjes om in geuren en kleuren te vertellen wat hij die dag weer eens had meegemaakt. Toch is het aangenaam om te zien hoeveel mensen er zijn aangedaan door het nieuws. Bart heeft me niet zo lang geleden nog geleerd hoe ik Facebook en Instagram moet gebruiken. Al de teksten en foto's die ik van hem zie verschijnen door familie, vrienden, collega's en fans geven me een warm gevoel vanbinnen.’

Bilzen Mysteries: fenomenale wandelroute met iconische gids

Van de donkere middeleeuwen tot de schoorsteenbrand in de twintigste eeuw. Bilzen Mysteries vertelt de rijke geschiedenis van het Limburgse cultuurcentrum Alden Biesen. De Heer van Biesen nodigt zijn publiek uit om hem te volgen op een buitengewone, interactieve wandeling.

Waar de avond valt en vaste vormen veranderen in schaduwen die de verbeelding prikkelen, maakt het publiek een promenade rond de Landcommanderij. De rondleiding gaat via de waterburcht, in de kapel, langs de Franse tuin, door de Engelse tuin rond de Minervatempel. Dat allemaal met begeleiding van sublieme klank-, beeld- en lichteffecten. De bezoekers zijn ooggetuigen van de Duitse Orde die in de kapel wordt belaagd door de duivel en de waterburcht die in lichterlaaie staat. Dansende nimfen nemen het publiek mee in het sprookjesachtige decor. De setting, de acteurs en het verhaal vertolken een levensechte geschiedenis.

De ideale zonderling

Is er een rol die niet op zijn lijf geschreven staat? Ook in Bilzen Mysteries schittert Jan Declair als De Heer van Biesen, de laatste eigenaar van het domein. Al verhalend gidst hij zijn publiek door de ondoorgroendelijke historie van de Landcommanderij. De Heer van Biesen kent alle geheimen uit het verleden. Een betere acteur voor deze charmante zonderling konden ze niet vinden.

Historiek en technologie

De rondleiding zit technisch sterk in elkaar. Door de prikkelende verhaallijn, de aantrekkelijke lichteffecten en meeslepende muziek, lijkt het alsof je er achthonderd jaar geleden zelf bij was. Het multimediale parcours verlegt grenzen en doet geschiedenis en technologie samensmelten.

Aan het eind van de spektakelwandeling volgt er een laatste verrassing. We nemen afscheid van Declair en krijgen nog een indrukwekkend klankspel met kleurrijke lasereffecten in de tuin. Een betoverend einde dat blijft nazinderen tot je weer thuis bent. Bilzen Mysteries slaagt erin om op een boeiende en meeslepende manier jong en oud te betrekken bij de legende van het kasteel.

// HET MULTIMEDIALE
PARCOURS VERLEGT
GRENZEN EN DOET
GESCHIEDENIS
EN TECHNOLOGIE
SAMENSMELTEN.

Wie is de grafdelver die steelt van de doden?

De Duitse grafdelver D.A. heeft gisterenochtend bekend dat hij al sinds 2019 lijken opgraaft, hun gouden tanden trekt en de lichamen dan weer begraaft. Bij een huiszoeking werden de tanden en een gouden ring gevonden. Het parket denkt nu dat de man met psychische problemen kampt omdat hij tijdens zijn bekentenis ook toegaf dat hij zijn 'buit' aan zijn vrienden wilde tonen. Momenteel verblijft de man in de Frankenalb-Klinik in Engelthal, in Beieren.

D.A. is afkomstig uit München (Beieren). Daar had hij een moeilijke jeugd, met een afwezige vader en een drugsverslaafde moeder. Daarnaast vertoonde D.A. al op jonge leeftijd symptomen van de persoonlijkheidsstoornis borderline. De man heeft ook nog een jongere zus. Door de vele problemen thuis maakte het gezin dus geregeld moeilijke periodes mee.

VAN DE JEUGDGEVANGENIS NAAR WÜRZBURG

Op zijn veertiende werd de jongeman weggehaald bij zijn moeder en zus na een anonieme oproep bij de politie. Die kwam ter plaatse toen D.A. zijn zus probeerde te wurgen en de toenmalige puber werd gearresteerd. Na negen maanden in de jeugdgevangenis ging hij in therapie voor zijn woede-uitbarstingen en de behandeling leek te werken: D.A. werd rustiger.

Na de therapie, toen hij meerderjarig was, vond de man een job bij een begrafenisondernemer in Würzburg. Hoewel de zaakvoerder aan de politie verklaarde dat de verdachte een goede werknemer was, ging hij hem toch controleren na een anonieme tip. In de tip stond dat D.A. psychische problemen had. De zaakvoerder installeerde camera's zonder medeweten van zijn werknemer en zag de verdachte lijken opgraven. Nadat hij de beelden had beke-

ken, verwittigde de werkgever onmiddellijk de politie. Tijdens het verhoor verklaarde de verdachte dat hij het goud aan zijn vrienden wilde laten zien, maar meer informatie liet hij niet los.

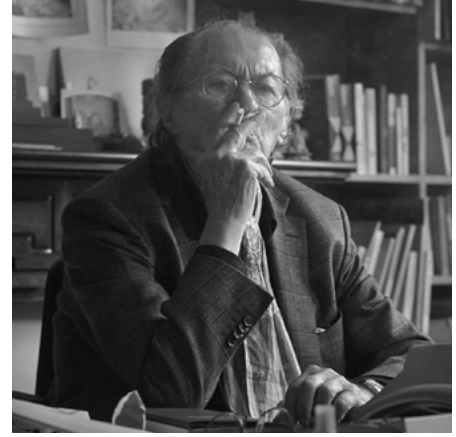
SCHIZOFRENIE EN BORDERLINE

Naar aanleiding van D.A.'s verklaring werd een groep gerechtspsychiaters aangesteld om de verdachte te onderzoeken. Na een grondige analyse stelden de psychiaters vast dat de man lijdt aan zowel borderline als schizofrenie. Hij werd intussen overgebracht naar een psychiatrische instelling, waar hij behandeld wordt voor deze stoornissen. De advocaat van de beklaagde pleit alvast voor internering, rekening houdend met de verzachtende omstandigheden van D.A.'s moeilijke jeugd.

Vandaag heerst nog steeds een taboesfeer rond schizofrenie. De negatieve associatie bij de term komt voort uit de opvatting dat schizofrenie ongeneeslijk is. Minister van volksgezondheid Frank Vandenbroucke (Vooruit) pleit voor verder onderzoek naar de stoornis, maar vindt daar momenteel geen budgettaire ruimte voor. Er is nog veel onderzoek nodig om een representatief resultaat te krijgen over de geheimen van schizofrenie en hoe het iemand kan aanzetten tot dingen als grafschennis en diefstal van overledenen.

// NA EEN GRONDIGE ANALYSE STELDEN DE PSYCHIATERS VAST DAT DE MAN LIJDT AAN ZOWEL BORDERLINE ALS SCHIZOFRENIE.

Na 70 jaar rebels schrijven is de inkt droog

In Amsterdam overleed gisteren de Nederlandse schrijver, poëet, criticus en columnist Remco Campert. Campert maakte furore met een aantal publicaties in de jaren '50, hij zou zijn leven lang schrijven. Uitgeverij De Bezige Bij liet in een persbericht weten dat Campert (91) overleed aan een hartaanval in zijn woning nabij het Rijksmuseum.

Geboren in Den Haag, in een artistiek gezin, publiceerde Campert voor het eerst in het avant-gardetijdschrift 'Braak', dat hij zelf oprichtte rond 1950. Hij zette de toon verder van zijn vader, Jan Campert, schrijver van verzetslectuur. Vrienden en familie zullen zich Campert herinneren als een verlegen rebel, een man die graag zijn eigen vernieuwende draai gaf aan de dingen des levens. Hij maakte zijn middelbare studie niet af en trok op jonge leeftijd naar Parijs, waar hij de artistieke elite van die tijd ontmoette. Daar werd hij schrijver, zijn leven zou nooit meer hetzelfde zijn.

Campert stond niet alleen bekend als avant-gardist. Hij werkte ook samen met een generatie van jonge schrijvers, de Vijftigers, die een nieuw hoofdstuk in de literatuur zouden inluiden. Campert was het jongste lid. Op 88-jarige leeftijd gaf Campert aan dat hij vaak terugdacht aan zijn literaire geestverwanten. Naast de vriendschap met Hugo Claus en Gerrit Kouwenaar, had hij een bijzondere waardering voor Lucebert: "Van alle Vijftigers heb ik hem misschien het meest bewonderd. Als ik hem lees, denk ik nog altijd: zo moet het."

Enieder die Campert leest, voelt de humor en licht cynische toon in zijn werk. Veelal schreef hij over zijn eigen ongemakken en levenservaringen. Zijn oeuvre kent ook een subversief kantje, zo weigerde AVRO ooit de lezing van het gedicht 'Niet te geloven!' uit te zenden, omdat het woord 'naaien' vermeld werd. Ironisch genoeg zou die weigering tot uitzending een enorme boost in de populariteit van Campert betekenen.

Bij de grote massa is Campert bekend geworden dankzij zijn prozaïsch werk. Boeken als 'Het leven is vurrukkulluk' en 'Het gangstermeisje' staan op de leeslijst van iedere middelbare school. Het laatste werk werd ook verfilmd door Frans Weisz. Een opmerkelijke

verschijning in de film is Campert zelf. Volgens Weisz hoorde Remco gewoon in de film, hij zei toen: "Bij het begin van die film steekt hij een sigaret op, aan het einde maakt hij hem uit, de cirkel is rond."

Ook critici erkenden het literair talent van Campert, zo won hij de P. C. Hooftprijs, de Prijs der Nederlandse Letteren en de Gouden Ganzenveer, opgedragen aan zijn volledig oeuvre. Campert zou Campert niet zijn als hij niet inging tegen het Koningshuis. Hij zou erkend worden als Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw in 2000, maar daar stak hij een stokje voor door een snedige opmerking over koningin Beatrix. Als overtuigd republikein was zijn reactie: "De gedachten die ik koester aangaande de functie van de monarchie staan mij niet toe een koninklijke onderscheiding te aanvaarden."

De bekendste vriend van Campert is Jan Mulder, ook hij treurt. Hun samenwerking, een extravert voormalig profvoetballer en een ingetogen schrijver, is frappant te noemen. Toch onderhielden de heren een goede vriendschap en schreven ze tussen '96 en '06 een column, getiteld 'CaMu'. Jan Mulder genoot van Camperts gezelschap, hij zei ooit " (...) zijn stijl, zijn geestigheid, zijn wendingen doen je lachen". Mulder typeert de persoonlijkheid van Campert als tegelijk rustgevend en rusteloos, omdat er altijd iets van onzekerheid over het bestaan in hem zat.

Wanneer Campert in 2018 zijn einde nadert, denkt hij niet voortdurend aan zijn sterfelijkheid. Integendeel, hij zei toen: "De dood is het niets. Aan sterven kan je denken, maar daar stel ik me maar weinig van voor." Drie jaar geleden liet de Volkskrant weten dat Campert geen wekelijks column meer zou onderhouden, noch aan nieuwe romans zou beginnen.

Met Remco Campert overlijdt een uniek schrijver. Als laatste levende Vijftiger lijkt met zijn heengaan die bladzijde uit onze literatuurgeschiedenis definitief omgeslagen. Zijn echtgenote Deborah Campert zal in intieme kring afscheid nemen. Collega-schrijvers Annelies Verbeke & Ilja Leonard Pfeiffer reageren bedroefd op Twitter. Het is nu aan hen om de avant-garde in de literatuur verder te zetten.

Geld stinkt niet

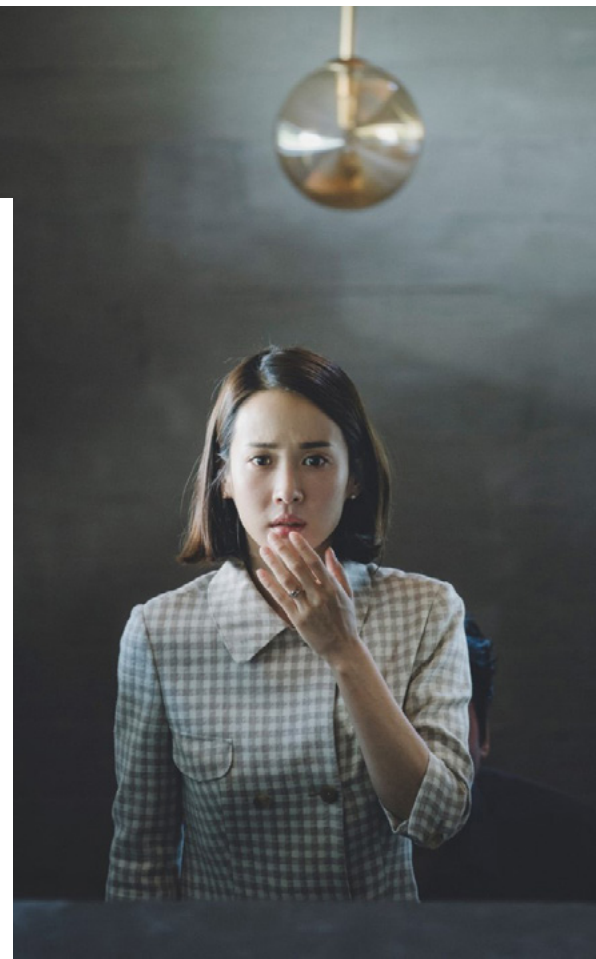
Wie nog niet gehoord heeft van **Parasite**, het Zuid-Koreaanse meesterwerk uit 2019, moet daar dringend verandering in brengen. Het is een steengoede satire op de Zuid-Koreaanse maatschappij, met een flinke portie aan zwarte humor.

Parasite werd geregisseerd in 2019 door succesvol Zuid-Koreaans regisseur Bong Joon-ho (51) die eerder al de populaire film *The Host* produceerde. Het centrale thema van de film is de Zuid-Koreaanse maatschappij. Het verhaal gaat over een enorme kloof tussen arm en rijk, waarin arm redelijk letterlijk gaat parasiteren of misbruik maken van de rijken.

Twee verschillende Zuid-Koreaanse families, de ene arm en de andere rijk, vormen de protagonisten van deze film. De arme familie is listig en bedenkt een plan om enkele graantjes mee te kunnen pikken van de rijke familie. Het begint bij de arme zoon, Kim Ki-Woo, die doet alsof hij student is en bijles geeft. Hij raakt binnen in de welgestelde familie door hun dochter te helpen met schoolwerk en studeren. Zo kan hij ook de rest van zijn familie aan jobs helpen binnen die rijke familie, en op die manier 'veroveren' ze de rijke familie, of beter gezegd, ze parasiteren. Maar gaat dat allemaal zonder slag of stoot?

Parasite is een steengoede satire op het Zuid-Koreaanse klassensysteem. De kloof tussen arm en rijk wordt perfect geïllustreerd. De zwarte humor die op een subtiele manier aanwezig is, zorgt voor een fijne afwisseling in het verhaal en maakt het geheel alleen maar beter. Aanvankelijk is het wennen aan het Koreaans dat gesproken wordt in de film, maar na enkele minuten is dit niet meer merkbaar.

Het verhaal van deze film is zeer aangrijpend. Telkens wanneer je denkt dat je alles wel gehad hebt, haalt regisseur Joon-ho wel andere plottwist tevoorschijn. Daarnaast zijn ook de beelden van de film magnifiek, wat bij donkere en lugubere films als *Parasite* erg belangrijk is. De scènes zijn zo machtig, dat de manier waarop de beelden gefilmd zijn echt een zeer sterke bijdrage leveren aan de belevenis van de film. Gezien al deze troeven is het niet raar dat dit kunstwerk vier Oscars heeft weggekaapt. Haast je dus snel naar de cinema en bekijk dit meesterwerk. Je zal het je niet beklagen.

// DE SCÈNES ZIJN ZO MACHTIG, DAT DE MANIER WAAROP DE BEELDEN GEFILMD ZIJN ECHT EEN ZEER STERKE BIJDRAGE LEVEREN AAN DE BELEVENIS VAN DE FILM.

Einde van deze ronde voor Erik Van Looy

Gisterenavond om 20.26 uur viel het doek voor regisseur en presentator Erik Van Looy (58). Het boegbeeld van De Slimste Mens ter Wereld overleed aan een hartaanval tijdens het uitbundig supporteren voor zijn favoriete voetbalploeg Royal Antwerp FC (RAFC).

Televisiepersoonlijkheid Erik Van Looy ontving een week voor zijn overlijden tickets voor de voetbalmatch RAFC tegen KFCO Beerschot Wilrijk van zijn goede vriend en acteur Kevin Janssens. Ze zouden samen gaan supporteren en Erik keek hier enorm naar uit. Onder zijn fans en familie was al langer bekend dat Erik een van de grootste Antwerpsupporters was, maar dat werd gisteren toch nog eens bevestigd. "De spits van den Antwerp maakte in de laatste minuut nog een goal waardoor ze de match wonnen. Erik sprong recht om mee te juichen, maar zijn hart kon dat enthousiasme niet aan", vertelt Janssens. "Ik heb hem nog proberen reanimeren, maar het had niet mogen zijn." De hulpdiensten werden onmiddellijk gebeld, maar toen ze zich eenmaal een weg hadden gebaand door het publiek, was het al te laat.

SUCCESVOL REGISSEUR EN HILARISCH TV-PERSOONLIJKHEID

Na zijn studies aan het RITCS regisseerde Erik in 1993 zijn eerste speelfilm Ad Fundum. Het was echter de film De Zaak Alzheimer uit 2003 die zijn filmcarrière werkelijk lanceerde. Zijn thriller Loft wist hij samen met acteur Matthias Schoenaerts ook in Amerika uit te brengen, helaas zonder succes. De Premier kwam uit in 2016 en was de laatste film die door Erik geregisseerd werd. Of hij nog plannen had voor nieuwe creaties zal de wereld helaas nooit te weten komen.

Erik was echter niet enkel een succesvol regisseur, hij stond ook om andere prestaties bekend in de tv-wereld. Zo was hij 17 jaar lang presentator van het razend populaire tv-programma De Slimste Mens Ter Wereld. Hij was ook een graag geziene gast in meerdere Vlaamse tv-programma's en talkshows, zoals Scheire en de Schepping, De Idioten en Is er een dokter in de zaal?. Erik was ook geliefd om zijn humor. Zo grapte hij in het programma De Containercup, voordat zijn fysieke capaciteiten getest werden: "Mentaal ben ik Ronaldo, maar lichamelijk ben ik Maradona." In het nieuw-

ste programma van Philippe Geubels, Geubels en de Hollanders, verscheen hij voor de laatste keer op ons beeldscherm.

"HIJ IS ZO'N LIEF MENS"

Op het moment van zijn dood had Erik geen levenspartner. Hij scheidde van zijn vrouw Nadine Joos in 2014 na een huwelijk van ruim twintig jaar. "Om de film [The Loft] te maken en voor de onderhandelingen verbleef ik heel veel in de VS. Mijn toenmalige echtgenote en mijn zoon wilden niet mee verhuizen. Het feit dat ik er zo vaak zat, heeft mijn huwelijk geen goed gedaan", vertelde Erik zelf. Van 2017 tot 2020 had hij een relatie met ex-topmodel Ingrid Parewijck, maar ook deze liep stuk.

Zijn zoon, Lucas Van Looy, is naar eigen woorden "in shock" door het tragische voorval. De 21-jarige student heeft besloten zijn studies voor onbepaalde tijd op pauze te zetten om de dood van zijn vader te verwerken.

Erik laat ook zijn broer Patrick Van Looy achter. Patrick sprak vorig jaar in de rubriek Bedgeheimen in Gert Late Night over de hechte band met zijn oudere broer. Patrick en Erik waren werkelijk beste vrienden. "Hij is zo'n lief mens. Als ik met iets zit, is hij een van de mensen die ik ga bellen. En omgekeerd is dat ook zo", vertelde Patrick. Op Facebook postte hij deze ochtend een bericht over de dood van zijn broer. Hij schreef dat het gemis enorm is, maar ook dat het een troost is dat Erik stierf als een gelukkig man. "Hoewel ik niet weet hoe ik dit verlies ooit te boven zal komen, trek ik me op aan de gedachte dat zijn laatste moment een van geluk was."

'T IS GEBEURD

Philippe Geubels, komiek en een van de beste vrienden van Erik Van Looy, vertelde dat Erik altijd grapte over hoe hij wilde dat zijn assen uitgestrooid zouden worden op de middenstip van De Bosuil, het voetbalveld van zijn favoriete ploeg. Volgende week donderdag om 14 uur zal deze ceremonie dan ook effectief plaatsvinden. Eriks familie en vrienden nodigen fans uit om deze online bij te wonen, en na het uitstrooien van de assen samen de woorden "'t is gebeurd" uit te spreken.

De Duitse tandendief en zijn handlangers

Een grafdelver in de Duitse stad Würzburg heeft gouden tanden van twintig personen gestolen die begraven lagen op de hoofdbegraafplaats van Würzburg. De politie nam de man in hechtenis nadat hij werd betrapt op de gouddiefstal. De grafdelver bekende dat hij het goud aan zijn vrienden wou laten zien. Dit was echter niet de enige reden die hij had.

NOOD AAN GELD

Grafdelver R. Dabrowski is een 36-jarige man van Poolse origine. De man kwam werken in Duitsland, omdat hij het dubbele loon zou verdienen van wat hij verdiende als vrachtwagenchauffeur in Polen. De werkgever loog echter over het salaris dat Dabrowski zou ontvangen waardoor hij veel minder verdiende dan bij zijn vorige baan. Bij zijn vorige baan verdiende hij maar liefst 657 euro per maand en nu verdient hij nog niets eens de helft. De 36-jarige

// NA MAANDEN GRAVEN HAD HIJ EINDELIJK GELUK.

kon de huur van zijn appartement niet meer betalen waardoor hij genoodzaakt was om geld te lenen bij de bank. Bovendien had hij niet genoeg inkomen om eten en kleding te kunnen kopen. Dus was hij zo wanhopig dat hij lijken opgroef op de begraafplaats waar hij werkte in de hoop goud te vinden. Dit goud verkocht hij vervolgens.

De Duitser vond eerst alleen lijken met gewone tanden, maar na maanden graven had hij eindelijk geluk. Hij trof het lichaam aan van een rijke Oostenrijkse man die daar begraven lag en maar liefst vijf gouden tanden had. Dit gaf de man hoop waardoor hij nog maar liefst 54 andere overledenen opgroef. Hiervan waren er twintig in het bezit van gouden tanden.

POT MET GOUD

Dabrowski had de gouden tanden verstopt in een spaarpot, die de vorm van een schatkist had. "Niet echt een slimme plek om ze te verstopten", gaf de grafdelver toe. De spaarpot was gevallen nadat een van de kinderen ermee gespeeld had tijdens een familiebezoek. Hierdoor zagen meerdere familieleden de gouden tanden. Een familielid gaf het door aan een van zijn collega's, die daarna de politie verwittigde.

DE STRAF

Twee handlangers hielpen de man de lichamen op te graven en weer te begraven. Uit later onderzoek bleek dat ze zijn 45-jarige vrouw en een 16-jarige zoon waren. De man kreeg een gevangenisstraf van vier jaar waarvan twee jaar voorwaardelijk. Zijn echtgenote en zijn zoon ontvingen beiden een taakstraf. Hierna pleitte zij onschuldig en stak de schuld op haar man. "Ik heb hier niets mee te maken, hij heeft mij en mijn zoon erin geluisd!" De familie moest bovendien een boete betalen van vijfduizend euro plus een vergoeding aan de getroffen familieleden.

AFLOOP

De lijken zijn momenteel weer goed begraven met de hulp van een andere grafdelver. De collega van de dader zei dat dit nog nooit eerder gebeurd was en dat dit misdrijf niet representatief was voor het werk. Dabrowski is ontslagen en mag niet meer in de buurt komen van de begraafplaats.

// ER ZIJN WEINIG
GAMES DIE HETZELFDE
GEVOEL VAN SPANNING
EN PLEZIER OPROEPEN.

Little Nightmares II: de perfecte mix van een onheilspellende sfeer en schattige animatie

Little Nightmares II is het vervolg op de goed ontvangen game *Little Nightmares*. Het is een adventure-horrorgame, waarbij de speler allerlei obstakels doorstaat door het personage Mono te besturen. Samen met Six en Mono ontdek je een sinistere wereld die verwrongen is door een transmissietoren die onheilspellend op de achtergrond loert.

Het spel valt op door zijn merkwaardige en unieke stijl, maar het is vergelijkbaar met de indiegames *Limbo* en *Inside*: je moet van het ene platform naar het andere raken door allerlei puzzels op te lossen. Het is een lineair verhaal dat zich afspeelt in een dystopische wereld.

Naast de visuals in *Little Nightmares II* zijn de soundtrack en geluidseffecten een van de hoogtepunten. Die zijn zeer meeslepend en immersief, wat de achtervolgsscènes nog spannender maakt. Als speler heb je het leven van Mono in handen en moet je verschillende gevaren zien te doorstaan.

De game vertoont parallellen met onze realiteit: zowel in hun wereld als in de onze zitten mensen vastgekleuisterd aan hun schermen. Hoewel dat niet het hoofdthema van de game is, kan je het wel interpreteren als een kritiek op de maatschappij. Het doel van de game is vooral om een immersieve en unieke speelervaring te verzekeren en een gevoel van vervreemding en kwetsbaarheid teweeg te brengen bij de speler.

Hoewel er op het eerste gezicht niet veel veranderd lijkt in vergelijking met de vorige game, hebben Tarsier Studios hun tweede game meer verfijnd. Ze bedachten enkele nieuwe features: Mono en Six kunnen elkaars handen vasthouden, je kunt hoeden en glitching remains verzamelen en er zijn zelfs enkele vechtscènes. Globaal gezien speelt de game vlotter, vertoont het minder glitches en zijn er meer omgevingen om te verkennen dan in de eerste game.

Het is een verfrissende, sfeervolle game met verbluffende visuals en unieke features die op een atypische manier een horrorverhaal vertellen. Er zijn weinig games die hetzelfde gevoel van spanning en plezier oproepen.

De Mooie Jonge Oppergod is naar de hemel verkast

Afgelopen nacht is Herman Brusselmans onverwacht op 63-jarige leeftijd overleden. Voortaan moet op de omslag van zijn romans klinken: 'Hij werd zowel verguisd als verafgood. Hij was een zeer belangrijk schrijver.' Een portret van een nachtuil, einzelgänger, geliefde, ...

De Nederlandse uitgeverij Prometheus stuurde deze ochtend een persbericht uit over het overlijden. Brusselmans stierf een natuurlijke dood in zijn appartement in Gent. "Heel de uitgeverij is verslagen door dit nieuws", staat er geschreven. "We willen al zijn naasten veel sterkte toewensen. Vandaag is een van de lichtjes in de boekenwereld gedoofd." Hij was een van de meest productieve schrijvers in Vlaanderen met meer dan tachtig romans, enkele bundels en duizenden columns.

AUTEUR VAN MENSELIJK LEED

De stad Gent zal een rouwregister openen in de universiteitsbibliotheek, ook gekend als de Boekentoren. Herman Brusselmans studeerde Germaanse filologie in de jaren '70 aan de Gentse universiteit, waar zijn schrijverscarrière gestaag begon. Zijn doorbraak gebeurde in 1985 met *De man die werk vond*, een semi-autobiografisch verhaal over bibliothecaris Louis Tinner die flirt met verveling, alcohol en onvervulde verlangens.

"Brusselmans was een groot schrijver", zegt biograaf Rick Honings. "Toen ik bezig was met zijn biografie heb ik veel met hem gesproken en hem tot het diepste van zijn ziel leren kennen. Het grote publiek zal hem herinneren als een gekke brulaap met lang haar die op tv scherpe oneliners levert. Ik zal hem herinneren als een geniale stilist." Brusselmans was een werkpaard: twee boeken per jaar, een aantal columns per week (in *Humo*, *Woef*, *Playboy*, ...) en vele televisieoptredens als jurylid in een quiz of analist in een voetbalprogramma. Maar de literatuur ging voor op al de rest. Wanneer de wereld sliep, schreef Brusselmans. "Mijn boeken zijn nachtboeken. Ik beschrijf de nacht, de eenzaamheid, het alleen zijn, het piekeren. Overdag peinzen over hoe kut het leven is, gaat niet."

VERGUISD DOOR DE KRITIEK

Literaire critici verweten Brusselmans ervan geen serieuze literatuur te kunnen schrijven. Het harde absurdisme en de scherpe uithalen in zijn romans vielen niet in de smaak. "Onvermijdelijk kijk je af en toe op de klok, terwijl Brusselmans zich als een 'bezetene' door zijn slapeloze nachten worstelt", schreef Heumakers in *NRC Handelsblad* over *Mogelijke memoires* (2013). Zelf verdedigde Brusselmans zijn werk altijd: "Mensen afzeiken, ik doe dat gewoon graag. Tegenwoordig hou ik me zelfs nog minder in dan vroeger. We leven in een hypersensitieve tijd. Er moet toch iemand wat gaten prikken in die verstikkende maatschappelijke sériëus?" Zijn literaturopvatting was duidelijk: "Ik ga met mijn moddervoeten door de porseleinkast."

Ondanks zijn gigantische oeuvre, wist Brusselmans nooit een literaire prijs te bemachtigen. Goede vriend en collega Tom Lanoye vindt dat onbegrijpelijk: "Ach, een jury bekroont altijd zichzelf." De zelfbenoemde *Mooie Jonge Oppergod* van de Vlaamse Letteren dacht er het zijne van: "Goed besproken worden én goed verkopen heeft iets gênants, goed besproken worden en slecht verkopen is iets voor losers, en slecht besproken worden en goed verkopen: zo hoort het."

LEVEN VAN DE LIEFDE

Met zijn lange haren, leren jekker en oprokende sigaret was Brusselmans een omstreden einzelgänger in de literatuur en de openbare ruimte. Ook vaak met een geliefde die minstens twintig jaar jonger was dan hijzelf. Hij vertelde vorig jaar nog in een interview: "Als ik morgen sterf, dan zal daar een paar dagen heel wat over te doen zijn. Maar over een jaar is iedereen me vergeten. Je blijft niet over als schrijver, wel als mens voor dat handvol geliefden." Tot die handvol behoren ongetwijfeld zijn vriendin Lena en ex-vrouw Tania. Brusselmans leefde van de liefde, een onderwerp dat in zijn werk ook steeds terugkeerde, onder andere in de literaire optredens van *Saint-Amour*. Voor een televisieprogramma afgelopen januari schreef hij nog een laatste liefdesbrief aan zijn Lena: "Tot ik je adem weer tegen de mijne voel, zinder ik van de liefde die jouw deel was, is, en zal zijn. Ik zie je gauw en kusje."

In het hoofd van een charmante stalker

Wie **You** nog niet gezien heeft, moet daar dringend werk van maken. De Amerikaanse televisieserie is beangstigend, grappig en vooral verslavend. Ze geeft je een kijkje in het brein van een charmante stalker en laat je nadenken over je privacy.

You is een Amerikaanse thrillerserie van Warner Bros gebaseerd op het gelijknamige boek van Caroline Kepnes. In aflevering één maken we meteen kennis met de sympathieke boekverkoper, Joe Goldberg. Een authentieke geest en een echte romanticus, zo blijkt. Hij wordt verliefd op Guinevere Beck, een studente poëzie, maar al snel ontspoot deze begeerte en verandert ze in obsessie.

Het volledige seizoen is gefilmd vanuit Joes perspectief en je krijgt voortdurend flashbacks van zijn moeilijke jeugd te zien. Al snel betrap je jezelf erop sympathie te hebben voor de stalker, zelfs wanneer hij ernstige misdaden begaat. De makers van You slagen erin een intrigerend hoofdpersoon neer te zetten dat je met een dubbel gevoel achterlaat. Onder het motto "Ik doe alles voor jou", komt Joe overal mee weg.

Of toch bijna overal. De boekverkoper belandt regelmatig in lastige, soms onrealistische, situaties en moet de meest absurde plannen verzinnen om zich uit de nesten te werken. Deze bizarre scènes houden de serie luchtig en voorzien haar van een zekere dosis humor.

You laat je nadenken over je privacy. Wanneer Joe op enkele minuten tijd alle gegevens van Beck weet te bemachtigen, sta je even stil bij je eigen socials. Zou je die niet beter op privé zetten? En wanneer hij zich achter een boom verschuilt om door Becks raam te kijken, denk je aan al die keren dat je zelf in schaarse kleding voorbij het raam liep.

Het tragische liefdesverhaal speelt zich af midden in het mooie New York. De authentieke boekenwinkels, gezellige cafés en typische brownstone huizen doen beginnende schrijvers en boekenliefhebbers wegdromen.

Kortom, You is de ideale serie om te bingewatchen. Ze is tegelijkertijd hilarisch en uiterst spannend. Een absolute aanrader voor wie houdt van een mix van romantiek en thriller.

// DE MAKERS VAN YOU SLAGEN ERIN EEN INTRIGEREND HOOFDPERSOON NEER TE ZETTEN DAT JE MET EEN DUBBEL GEVOEL ACHTERLAAT.

Afscheid van Delphine Lecompte: dé Beschermvrouwe van de verschoppelingen

Gisterenavond is dichteres en columniste Delphine Lecompte op 43-jarige leeftijd overleden. Een dronken bestuurder reed haar aan toen ze in Brugge haar twee hondjes uitliet. Ze werd in kritieke toestand naar het ziekenhuis gebracht waar ze enkele uren later overleed.

Lecompte leek de laatste maanden actiever dan ooit. Eind 2020 verwierf ze algemene bekendheid in Vlaanderen toen ze in De Slimste Mens als verlegen en bescheiden kandidate verraste met haar humor en ontwapenende uitspraken. In januari veroorzaakte ze bovendien veel controverse met een column in Humo waarin ze het opnam voor Bart De Pauw. Haar moeder, Sarah Desplenter, beaamt dat het goed ging met Delphine: "Het dagelijks leven viel Delphine zwaar, maar ik heb het gevoel dat dat verbeterd was sinds ze gestopt is met drinken. Acht maanden lang hield ze het al vol en sindsdien heeft ze zich op het schrijven gestort". Ironisch genoeg zei Lecompte tijdens een interview voor De Morgen in december nog: "Na zes maanden zonder alcohol voel ik me veel beter. Ik ben vooral blij dat ik niet ga sterven, of toch niet meteen."

Haar geliefde, Frank Van de Castele, voelt zich verloren. Hij zal nooit meer met iemand eenzelfde diepe connectie kennen zoals hij die met Delphine had. Met tranen in de ogen vertelt hij ons hoe ze elkaar leerden kennen: "Op een avond stond ze, met wel een beetje drank op, hier aan de deur. En ja, er was direct een klik. We zaten daar in de zetel en konden praten over van alles. Het is een slimme hè, een hele slimme. Ze wist van alles."

CONTROVERSIËLE COLUMNS

Delphine Lecompte was dichteres en columniste. In 2005 publiceerde ze haar debuutroman Kittens in the boiler, maar ze is vooral gekend om haar Nederlandstalige gedichten. In haar gedichten, geschreven in een rijke taal en boordevol eigenaardige personages die vaak de verschoppelingen van de maatschappij voorstellen, verweefde ze graag realiteit en fictie met elkaar. Haar debuutbundel De dieren in mij (2009) was meteen een succes en werd bekroond met de C. Buddingh'-prijs 2010 en de Prijs Letterkunde 2011 van de provincie West-Vlaanderen. In 2011 is ze ook stadsdichter van Damme geweest. Daarnaast schreef Delphine Lecompte columns

voor Humo en De Morgen. Hierin gaf ze haar ongezuurde, soms controversiële mening en was ze erg open over haar privéleven. Eind februari publiceerde ze haar eerste prozabundel Beschermvrouwe der verschoppelingen, een verzamelbundel van columns en andere teksten die ze schreef voor De Morgen, Humo en NRC. Ze was dit jaar tevens museumdichter van Musea Brugge.

INTELLIGENT EN KWETSBAAR

Delphine Lecompte groeide op bij haar grootouders in De Panne nadat haar ouders uit elkaar gingen. Haar grootvader was Delphines grootste idool. Ze had een enorm hechte band met haar grootouders, die haar veel hebben bijgebracht. Zelf zei ze daarover: "Ik had geluk met mijn grootouders, ze waren dwars en rebels en losbandig en onorthodox en woest en bandeloos en anarchistisch en genereus en ruimdenkend." Vanaf haar negende woonde ze deels bij haar moeder en deels bij haar vader in Gent.

Lecomptes moeder herinnert zich nog een van Delphines eerste optredens: "De zaal zat volgepakt met mensen met Tom Lanoye-brillen, en ik stierf van de plaatsvervangende zenuwen. Ze heeft er haast een staande ovatie gekregen. Die avond huppelde ik naar het station. Ze kán het!, dacht ik. Delphine was een zeer intelligent kind en al op jonge leeftijd was ik onder de indruk van haar manieren om verbaal te zijn. Ik zag het talent, maar was tegelijk geïrriteerd door haar angst en onzekerheid, net om-dat die me zo ongerust maakten." Desplenter beseft op dat moment dat haar dochter een heel kwetsbare kant had, maar dat ze tegelijk wel aan de buitenwereld wilde tonen dat ze er stond. Dat was haar kracht.

De dood van Delphine Lecompte betekent het einde van een eigenzinnige dichteres. Ze was een groot taalkunstenares en een interessante en ruimdenkende vrouw met een groot hart die het opnam voor de verschoppeling van de maatschappij.

De uitvaart zal volgende week in intieme kring plaatsvinden.